

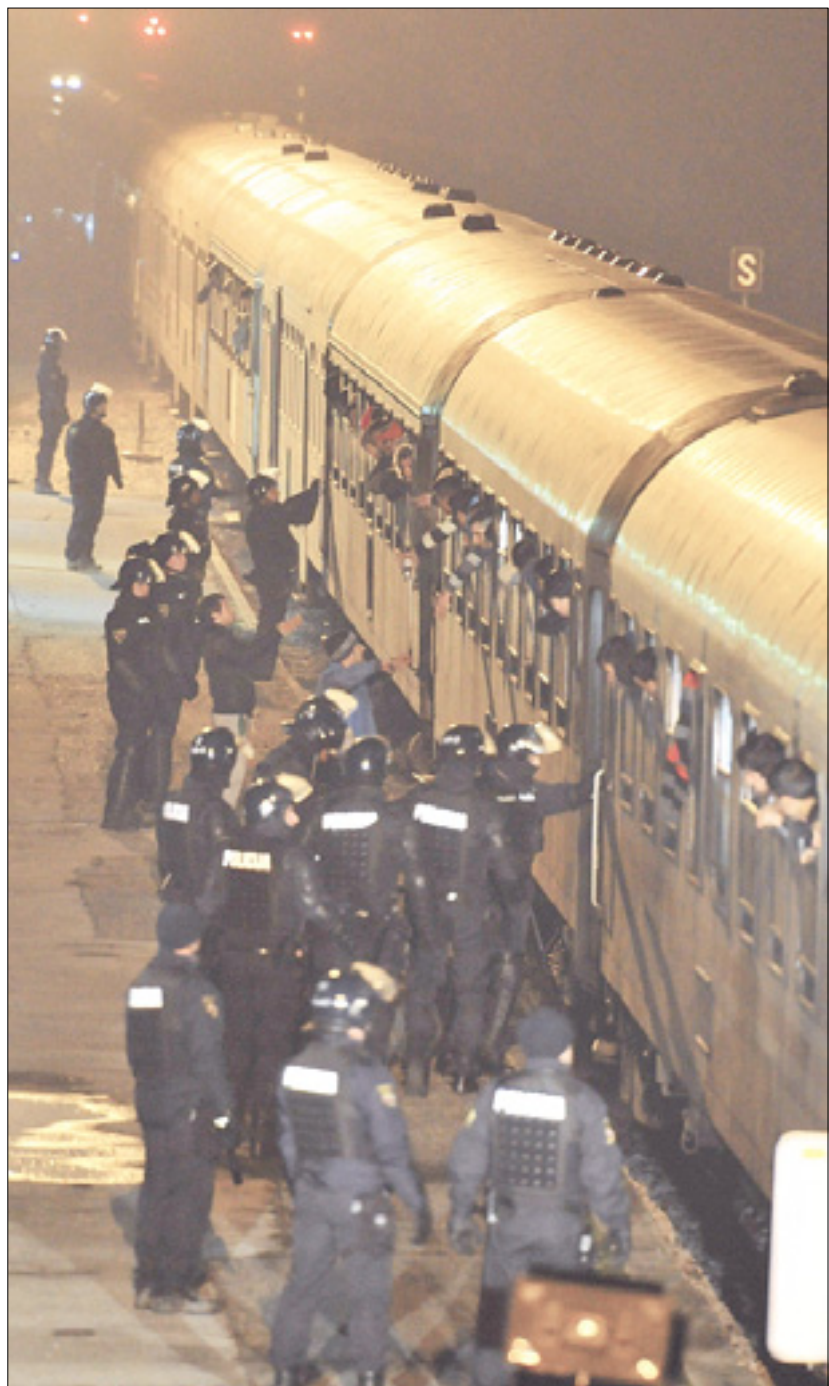
LJUBLJANA - Na 2. strani
V Trstu premalo slovenščine
Predstavitev Manzinove knjige

TRST - Na 6. strani
EZIT ni plačal 10 milijonov davkov
Odvetniški boj med Trstom in Rimom

SOLKAN - Na 12. strani
V izgradnji tudi del proti državni meji
Kolesarsko stezo bodo dogradili novembra

SLOVENIJA - Za pomoč policiji pri nadzoru vse večjega priliva beguncev iz Hrvaške

Na meji tudi vojska

LJUBLJANA - Prihodi beguncev v Slovenijo in njihovo odhajanje proti severu se je včeraj nadaljevalo. Policija je opozorila, da so na robu zmogljivosti. Državni zbor pa je pozno v noč razpravljalo o predlogu dopolnitve zakona o obrambi, s katerim bi vojski dali dodatna pooblastila za pomoč policiji pri varovanju meje.

Po besedah državnega sekretarja na notranjem ministrstvu Boštjana Šefca na novinarski konferenci zgodaj popoldne je bilo zadnjih 24 ur najtežjih in najzahtevnejših od začetka sprejemanja migrantov v Slovenijo. Težave pristojnim povzročajo zlasti neorganizirani in nenapovedani prihodi migrantov. Samo včeraj do 12. ure je v državo vstopilo 6092 migrantov, od petka pa skupno 19.469.

Predsednik vlade Miro Cerar upa na dodatno pomoč Evropske unije.

Na 3. strani

RIM - Prvi proces Rimski mafijci pred sodniki

Marino zavrača vse očitke

RIM - Na sodišču je bila včeraj prva obravnava v aferi »mafia capitale«. Sodniki so obravnavali vnekaj prošnje za sojenje s skrajšanim postopkom in sprejeli Občino Rim kot civilno stranko. Glavni proces bo 5. novembra, ko bo na zatožni klopi več kot 40 obtožencev. Župan Marino je medtem zavrnil obtožbe glede spornih povračil stroškov in povedal, da razmišlja o preklicu odstopa, saj se vse obtožbe izkazujejo za neutemeljene.

Na 2. strani

TRST - Pred koncem oktobra druga tranša Delavske zadruge: denar za varčevalce

TRST - Včeraj dopoldne v Naselju sv. Sergija

Na posestvu mlajšega krajana pravi pokol živali

TRST - Na zemljišču v Ul. Peco med Naseljem sv. Sergija in Ricmanji je včeraj zjutraj prišlo do srhljivega odkritja, saj je nekdo (sumijo osebo s psihičnimi težavami) s sekuro ali železno palico pokončil večje število živali, v glavnem kokoši, gosi, rac in zajcev in poškodoval psa na posestvu mlajšega krajana Tiziana Milica. Tam so se nahajali tudi trije divji prašiči, ki so ob napadu zbežali, eden od njih pa se je nato pojavil v Ul. Curiei v Naselju sv. Sergija, kjer je najprej obiskal kiosk s časopisi, nato pa še bližnjo gostilno ter povzročil precejšen preplah, a tudi ravednost.

Na 5. strani

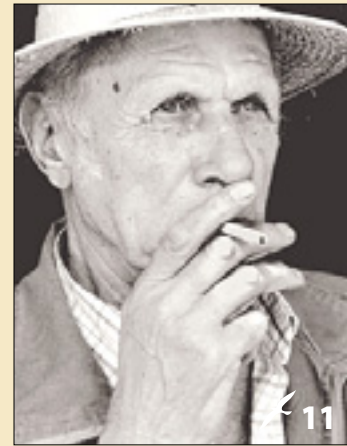

GORICA - V centru Lojze Bratuž

Galebov šolski dnevnik predstavili v škratovi družbi

SKD PRIMORSKO
Obrazi, ljudje in življenje

MAČKOLJE - Pri SKD Primorsko - Mačkolje so izdali fotografsko zbirko Glej, ognjišče! Obrazi, ljudje in življenje Slovenskega kulturnega društva Primorsko. Črno-bele fotografije, ki jih je izdelal sedaj že pokojni italijanski fotograf Maurizio Frullani, razkrivajo, da je mogoče skozi portrete ponosnih sovaščanov razbrati vitalno povezanost in zagnanost ljudi pri skupnem udejstvovanju. Fotografije je s poetičnimi besedili opremil Boris Pangerc.

Koroška: nacistična provokacija na igrišču

Na 4. strani

Odlikovanje Cossutti in Volpiju Lisjaku

Na 7. strani

Tržiško kopališče že šestič naprodaj

Na 12. strani

Tadei Pivk: Nisem načrtoval zmage

Na 17. strani

RIM - Včeraj prva obravnava, glavni proces 5. novembra

Rimska mafija pred sodnikom

Župan Marino medtem zavrača očitke in razmišlja o preklicu odstopa

RIM - Na sodišču v Rimu je bila včeraj prva obravnava proti obtožencem za številne primere korupcije in mafijskega združevanja v aferi »mafia capitale«. Sodniki so obravnavali vloge peterice obtožencev za sojenje s skrajšanim postopkom. Med njimi je bil tudi Giovanni Fiscon, nekdanji generalni direktor komunalnega podjetja za odpadke AMA. Sodnica Anna Criscuolo je zavrnila prošnjo njegovega odvetnika po skrajšanem postopku. Fiscon bo tako moral skupaj z več kot 40 drugimi obtoženci na proces, ki se bo začel 5. novembra. Takrat bodo na zatožni klopi tudi domnevna voditelja rimske mafijske združbe Salvatore Buzzi in nekdanji črni terorist Massimo Carminati, nekateri bivši občinski upravitelji in funkcionarji v občinski upravi in nekaterih javnih podjetjih.

Za druge štiri obtožence je sodnica sprejela skrajšan postopek, ki se bo začel 29. oktobra in predvidoma končal naslednjega dne. To so Emanuela Salvatore, ki je bila koordinatorka občinske službe za romska naselja, Buzzijev sodelavec Emilio Gammuto ter Raffaele Bracci in Fabio Gaudenzi, moža Massima Carminatija. Še prej, 26. oktobra, naj bi sodili petim drugim obtožencem, med katerimi sta nekdanji občinski odbornik Daniele Ozzimo in svetnik stranke Centro democratico Massimo Caprari, štirje voditelji katoliške zadrage »La cascina« pa naj bi bili istega dne po dogovoru obsojeni na poltretje leto zapor, za kar so že pridobili soglasje tožilstva.

Sodniki so včeraj tudi privolili prošnji Občine Rim, da se predstavi kot civilna stranka in zahteva odškodnino. Civilne stranke na procesu bodo še Dežela Lacij in tri civilna združenja proti mafiji. Občino je na sodišču včeraj zastopal odbornik za legalnost Alfonso Sabella. Župan Marino je namreč sočasno sklical tiskovno konferenco in zavrnil vse obtožbe glede spornih povračil stroškov.

Vse to je v ponedeljek že razložil tožilcu, ki mu je prislunil kot priči in ne kot obtožencu, je poudaril Marino in zavrnil vse očitke. Pojasnil je, da računi iz čistilnic, niso bili za njegova obla-

Rimsko občinsko upravo je na sodišču zastopal odbornik Alfonso Sabella ANSA

čila, temveč za preproge občine in uniforme častne garde ob sprejemih nekaterih pomembnih gostov. Tudi sporni računi za večerje so le posledica delovanja uradov po praksi, ki je bila v veljavi že pred njegovim županovanjem, ko so šele več dni po plačilu urejali listine in marsikaj zamešali. Marino tudi trdi, da so nekatere njegove podpise ponaredili in da sam ni nikoli zlorabil občinske kreditne kartice za zasebne stroške. Prej nasprotno, saj naj bi včasih iz lastnega žepa plačal stroške, na primer okrog 800 evrov za hotel v New Yorku, kjer je bil na institucionalnem obisku pri županu De Blasiu.

Marino je nastopil dokaj odločno in med drugim celo napovedal, da razmišlja o preklicu odstopa, saj se vse obtožbe zoper njega izkazujejo za neutemeljene. K temu ga nagovarjajo somišljeniki, ki bodo v nedeljo priredili demonstracijo v ta namen. Sel in občanska lista ga menda podpirata, Demokratska stranka pa noče o tem niti slišati. Njen rimski komisar Matteo Orfini je po Marinovi novinarski konferenci dejal, da ga DS ne podpira več in da poti nazaj ni.

M.M.

BANKA ITALIJE - Preiskava

Preiskovan tudi guverner Visco

Osumljen prevare pri prodaji banke iz Spoleta

RIM - Guverner italijanske centralne banke Ignazio Visco se je znašel v središču preiskave v zvezi s postopki centralne banke pri reševanju zadolžene Ljudske banke iz Spoleta. Visco je ob še sedmih drugih osumljen zlorabe položaja, prevare in drugih finančnih zločinov. Visco je na čelu centrale banke od leta 2011, s tem pa je 65-letnik tudi član sveta Evropske centralne banke. Preiskava, o kateri poroča dnevnik Il Fatto Quotidiano, se nanaša na dogajanje okoli banke Banca Popolare di Spoleto (BPS). Preiskave sicer niso želeli potrditi ne v centralni banki, ne na tožilstvu v mestu Spoleto, tiskovna agencija Ansa pa je o preiskavi zoper Visca pridobila dokazila iz pisarne tožilca.

Italijanska centralna banka je krnilo v BPS prevzela leta 2013, potem ko so njeni inšpektorji v banki odkrili številne nepravilnosti. Leto kasneje je centralna

IGNAZIO VISCO

ANSA

banka nadzorovala prodajo BPS manjši banki Banco di Desio e della Brianza. Preiskavo posla so zahtevali manjši delničarji, ki se čutijo ogoljufane. BPS naj namreč ne bi prodali najboljšemu ponudniku. Njihove trditve so več osnove pridobile februarja, ko je vrhovno upravno sodišče potrdilo napake pri odstavitvi vodilnih v BPS s strani ministrstva za gospodarstvo. To ministrstvo je BPS predalo v roke centralni banki.

KAMPANIJA - Zaradi močnega neurja na območju Beneventa

Izselili tisoč ljudi

Reke prestopile bregove, poplavljeni domovi, prekinjene prometne zveze, prizadeto kmetijstvo

BENEVENTO - Včeraj ponoči se je na jugu Italije znova razbesnelo hudo neurje. Poplave in močno deževje so zajeli južne predele Kampanije, na območju Beneventa je moralo domove zapustiti okoli 1000 ljudi, velika je tudi škoda v kmetijstvu.

Številni prebivalci Beneventa domov niso hoteli zapustiti, temveč so potem, ko so reke prestopile bregove, noč preželi v zgornjih nadstropjih stavb. V regiji sta zaradi hudega neurja prejšnji teden umrli dve osebi. Obilno deževje je marsikje povzročilo veliko škodo. Poplavljeni so bili številni domovi, izravana drevesa, gasilci so velikokrat posredovali. Prekinjenih ali motenih je bilo več železniških povezav. Tudi v cestnem prometu je prišlo do težav. Kmetijsko združenje Coldiretti poroča o več milijonov evrov škode, ki jo je zaradi neurja utrpelo tamkajšnje kmetijstvo.

Gasilci odstranjujejo naplavine z ulice v predmestju Beneventa

ANSA

LJUBLJANA - Predstavitev knjige novinarja Maura Manzina

»V Trstu in Gorici še premalo slovenščine«

Soočenje z odgovornim urednikom Piccola Paolom Possamaiem in koprskim novinarjem Stefanom Luso - Teden italijanskega jezika

LJUBLJANA - Predstavitev knjige novinarja Piccola Maura Manzina Chi ha rubato il confine (Kdo je ukradel mejo) na sedežu Inštituta za italijansko kulturo je nudila priložnost za zanimivo izmenjavo mnenj o odnosih med Trstom in Slovenijo, rabi manjšinskih jezikov ter o meji, ki je ni oziroma še obstaja. Z Manzinom sta o teh temah razpravljala odgovorni urednik Piccola Paolo Possamai in novinar koprškega radia Stefano Lusa. Prireditelj, ki je sodila v okvir ljubljanskega tedna italijanskega jezika, je uvedla italijanska veleposlanica Rosella Franchini Scherifis.

Possamai, ki je doma iz Vicenze, se je čudil, da tako malo Tržčanov in Goričanov iz vrst večinskega naroda obvlada slovenščino oziroma kaže zanimanje za jezik sosedov. Novinar nima jasnega odgovora za takšno stanje. Integracija med Trstom, Furlanijo-Juljsko krajino poteka prepočasi, državne meje na papirju ni več, pač pa ob-

Paolo Possamai, Mauro Manzin in Stefano Lusa na sedežu Inštituta za italijansko kulturo v Ljubljani

VELEPOSLANŠTVO REPUBLIKE ITALIJE

staja ne le v glavah, temveč tudi v vesti ljudi.

Manzinu, ki je iz narodno mešanega zakona (mama Slovenka, oče Italijan), se zdijo jezikovne pregrade med Trstom in Slovenijo še vedno previsoke.

Njegov prvi jezik je bilo slovensko narečje, nato je obiskoval italijanske šole, potem, če lahko tako rečemo, se je opredelil za Italijana. Manzin v svoji družini ni čutil potrebe po dvojezičnosti, pač pa po enakopravnosti med

italijanščino in slovenščino. Glavnina Tržčanov ne samo, da ne pozna slovenščine, temveč sploh ne pozna zgodovine Slovencev, njihove kulture in književnosti. Po njegovem ni dovolj spoštovanje do drugega, treba ga je po-

znati in spoznati. To je po Manzinovi oceni velik minus te obmejne stvarnosti, ki ga mladi na srečo premoščajo.

Razgovor je nanesel na politiko in na gospodarsko sodelovanje. Possamai je govoril o železniških povezavah med Italijo in Slovenijo, ki jih dejansko ni, ter o odnosih med tržaškim in koprskim pristaniščem, ki jih tudi praktično ni. Na tem področju odgovorni urednik Piccola žal ne vidi napredka v odnosih med sosedoma.

Manzin je od slovenskih vodilnih politikov pohvalno omenil le Milana Kučana, ki nosi velike zasluge za vstop Slovenije v Evropsko unijo. Nikakor mu ni všeč evropska politika do beguncev, v Italiji pa še vedno prevladujejo predsodki do tujcev, za kar nosijo velike odgovornosti tudi novinarji. »Ko Italijan ubije dva človeka se v časopisih to obravnava kot umor, če je morilec Roman pa je to pokol,« je grenko ugotovil Manzin.

S.T.

SLOVENIJA - V državo od petka vstopilo skoraj 20.000 beguncev, samo včeraj več kot 6000

Slovenski vojski nova pooblastila za nadzor meje

LJUBLJANA - Prihodi beguncev v Slovenijo in njihovo odhajanje proti severu se je včeraj nadaljevalo. Policija je opozorila, da so na robu zmogljivosti. Državni zbor je pozno v noč razpravljala o predlogu dopolnitve zakona o obrambi, s katerim bi vojski dali dodatna pooblastila za pomoč policiji pri varovanju meje.

Po besedah državnega sekretarja na notranjem ministrstvu Boštjana Šefica na novinarski konferenci zgodaj popoldne je bilo zadnjih 24 ur najtežjih in najzahtevnejših od začetka sprejemanja migrantov v Slovenijo. Težave pristojnim povzročajo zlasti neorganizirani in nenapovedani prihodi migrantov. Samo včeraj do 12. ure je v državo vstopilo 6092 migrantov, od petka pa skupno 19.469. Na železniško postajo v Središču ob Dravi je zvečer pripeljal nov vlak z okoli 1500 migranti iz hrvaškega zbirnega centra v Tovarniku. Hrvaški varnostni organi so tokrat slovenske kolege obvestili o prihodu.

Poveljnik Civilne zaščite Srečko Šestan je dejal, da so se v logistično podporo vključili tudi gasilci, ki bodo nekoliko razbremenili vojsko. Trenutno pomagajo v petih največjih centrih. Zdravstvena oskrba migrantov po besedah državne sekretarke na ministrstvu za zdravje Nine Pirnat poteka dobro, nudi jo pa jo zdravstveni domovi. Zdravstveno pomoč potrebuje od 2,5 do pet odstotkov migrantov, prevladujejo pa utrujenost, žulji, virusna obolenja zgornjih dihal, driske in glavoboli, je dejala.

Generalni direktor policije Marjan Fank je ob obisku begunskega sprejemnega centra v Brežicah poudaril, da gre za največjo begunsko krizo v Sloveniji in izreden napor vseh vpletenih v njeno reševanje. Dejaj, da so na meji zmogljivosti. Direktor Policijske uprave Novo mesto Janez Ogulin je navedel, da je na njihovem območju od ponedeljka prišlo 4000 tujcev, približno 3000 čez mejni prehod Rigonce, približno 900 pa čez mejna prehoda Obrežje in Orešje. V breziškem sprejemnem centru je bilo opold-

Kolona migrantov je komaj prečkala hrvaško-slovensko mejo pri Brežicah

ANSA-AP

ne približno 2000 migrantov, ki pa so jih nenehno z avtobusi vozili na druga mesta. Na Obrežju jih je bilo opoldne približno 450, v dobovsko proizvodno halo nekdanje tovarne Beti pa so usmerili približno 2000 migrantov z Rigonce, ki so jih proti večeru začeli z avtobusi voziti v nastanitvene centre po državi.

V nastanitvenem centru v Šentilju so begunci včeraj popoldne prebili ograjo in se po skupinah peš namenili proti avstrijski meji. Avstrijci so jih sprejemali na svojo stran in jih nameščali v tamkajšnje šotore. Avstrija je pred tem po podatkih Policijske uprave Maribor sprejela skupno 500 ljudi, med prerivanjem pa so morali policisti uporabiti tudi plinski razpršilec.

Varuh človekovih pravic po ponedeljkovem obisku nastanitvenega centra za begunce v Šentilju ocenjuje, da bi bilo glede na število mest za namestitve beguncev smiselno povečati število policistov oz. drugih, ki bodo nudili pomoč pri organizaciji namestitve. V centru bi nujno bilo treba zagotoviti prevajalce, meni.

Varuh ocenjuje, da bi si morala vlada bolj prizadevati za primerno obveščanje beguncev. Tako bi zmanjšala morebitne napetosti, ki se lahko porajajo zaradi pretrujenosti vseh udeležencev.

Migranti, ki so bili nastanjeni v namestitvenem centru Stara vojašnica na Vrhniki, so ves dan po skupinah ali posamezno prihajali na ljubljansko železniško postajo, od koder so se nato z vlakom odpravljali naprej proti Avstriji. Že popoldne je to naredilo 315 migrantov, popoldne pa jih je center zapustilo še 111. Del teh Avstrija ni sprejela, zato so ostali na železniški postaji na Jesenicah.

Vzporedno je odbor DZ za obrambo obravnaval vladni predlog za dopolnitev zakona o obrambi, ki se ga je sinoči lotil tudi DZ na izredni seji. Vladni predlog bi v zakon vnesel nov člen, po katerem lahko - če to zahtevajo varnostne razmere - DZ na predlog vlade z večino glasov vseh poslancev odloči, da pripadniki vojske izjemoma pri širšem varovanju državne meje tudi opozarjajo, napotujejo, začasno omejujejo gibanje oseb ter

sodelujejo pri obvladovanju skupin in množic. Vojska bi ta pooblastila izvajala pod pogoji, ki so predpisani za policiste, čas teh pooblastil pa bi bil časovno omejen.

Premier Miro Cerar je po sestanku s predstavniki parlamentarnih strank povedal, da ima predlog zadostno podporo. Če bo konstruktivno vzdušje ostalo tudi v DZ, je po njegovem mnenju mogoče, da bi bil predlog sprejet in že danes uveljavljen, je dejal.

Profesorica na katedri za obramboslovje ljubljanske fakultete za družbene vede Ljubica Jelušič pa je do predloga novele zakona o obrambi kritična. Zakon o obrambi že sedaj omogoča sodelovanje vojske s policijo pri varovanju schengenske meje, je poudarila za STA.

Na Dunaju se bodo v zvezi z begunsko krizo danes sešli generalni direktorji policije iz Slovenije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške, so za STA potrdili pri slovenski policiji. Iz Slovenije se bo srečanja udeležil generalni direktor policije Marjan Fank.

PAHOR V BRUSLJU Zagotovila o pomoči EU Sloveniji

BRUSELJ - Predsednik republike Borut Pahor je po pogovorih v Bruslju zmeren optimist glede hitre neposredne pomoči EU Sloveniji pri soočanju z begunsko krizo. Slovenija si lahko obeta ad hoc pomoč policistom na meji s Hrvaško in finančno pomoč. Že jutri bo Slovenijo obiskal evropski komisar za migracije Dimitris Avramopoulos, je še povedal Pahor.

Slovenski predsednik se je včeraj v Bruslju pogovarjal s predsednikom Evropskega sveta Donaldom Tuskom, s predsednikom Evropske komisije Jean-Claudom Junckerjem, s prvim podpredsednikom komisije Fransom Timmermansom in s komisarjem Avramopoulosom. Pahor je pojasnil, da je sogovornike temeljito seznanil z razmerami v Sloveniji. Da je položaj zelo resen, pa jih je prepričala zlasti namera, da Slovenija v pomoč policistom na meji pošlje vojsko z dodatnimi pooblastili. Sogovornikom je povedal, da je strateški cilj in interes Slovenije, da trajneje v državi ostane toliko beguncev, kot so jih sposobni oskrbeti, ter da to doseže na strpen, razumen in razsoden način, ob pomoči EU in razumevanju sosed.

Predsednik je izpostavil, da se je - v stalnem stiku s premierjem Miro Cerarjem - v Bruslju s sogovorniki načelno dogovoril glede pomoči policijskih enot drugih članic unije slovenskim policistom na meji s Hrvaško in glede finančne pomoči. Pri pomoči policistom na meji bi šlo za ad hoc bilateralno pomoč s policisti iz drugih članic unije, ki bi jo usklajevala Evropska komisija. Tako bi Slovenija po Pahorjevih besedah tudi razbremenila potrebo, da na mejo napoti vojsko z dodatnimi pooblastili.

V obeh primerih mora sicer Slovenija uradno zaprositi za pomoč. »Bilo bi koristno in prav, da Slovenija kot evropska država ne okleva s tema dvema prošnjama za dodatne policijske sile v pomoč slovenski policiji na slovensko-hrvaški meji in za finančno pomoč,« je poudaril Pahor. Podrobnosti bodo uskladjali ob obisku komisarja Avramopoulosa jutri v Sloveniji, ki sprva ni bil načrtovan, vendar so se zanj dogovorili, ker je čas ta hip za Slovenijo bistvenega pomena, je izpostavil predsednik republike. Odločilno vlogo pri tem, da so v Bruslju razmere v Sloveniji vzeli zelo resno, je bilo po Pahorjevih besedah dejstvo, da je kot predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil pripravljen podpreti namero o napotitvi vojske v pomoč policiji na meji.

Slovenija, ki se je trudila v zadnjih letih rešiti probleme po mirni poti, ki je iskala prijatelje v sosesčini in povsod, je zagovarjala politiko strpnosti in integracije, je pripravljena razmišljati tudi o tej možnosti, če ne bo drugačnih načinov za to, da zagotovimo red in varnost v naši državi, je izpostavil. Pahor je tudi opozoril, da je begunska kriza hujša od finančne ter da je njeno podcenjevanje v preteklosti in »mižanje pred problemom pokazalo ostre zobe«.

Po neuradnih informacijah je slovenski predsednik včeraj v Bruslju tudi dobil zagotovilo, da Nemčija in Avstrija do nadaljnjega ne bosta zaprli meje. V tiskovni službi komisije so po sestanku sporočili, da je predsednik Juncker zavezan sodelovanju in solidarnosti s Slovenijo, ter potrdili, da bo komisar Avramopoulos jutri v Sloveniji.

PALESTINA - Ban Ki Moon (ZN) na obisku

Obe strani pozval k pomiritvi napetosti

JERUZALEM - Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je včeraj v Jeruzalemu posvaril pred nevarnim stopnjevanjem napetosti in pozval Izraelce in Palestince h kar najhitrejši pomiritvi strasti in nasilja, ki traja že skoraj tri tedne. »Če ne bomo hitro ukrepali, se bo položaj na terenu samo še poslabševal,« je opozoril Ban po srečanju z izraelskim predsednikom Ruvenom Rivlinom. Kasneje se je srečal tudi z izraelskim premijerjem Benjaminom Netanjahujem in palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom.

Od začetka meseca je v nasilju umrlo devet Izraelcev, ki so bili žrtve napadov Palestincev z noži in strelnim orožjem ali pa so jih povozili. Ubityh je bilo tudi 45 Palestincev. Vse bolj pa se med Palestinci širijo pozivi k splošni vstaji, tretji intifadi.

»Ni še prepozno, da se izognemo širši krizi,« je po srečanju z Rivlinom še dejal generalni sekretar ZN Ban. Pozval je k obnovitvi mirovnih prizadevanj, ki so zastala že pred več kot letom dni. »Ne smemo dopustiti, da skrajneži na katerikoli strani oz. da tisti, ki verjamejo, da je nasilje pravi odgovor, še dodatno podžigajo konflikt,« je še dodal Ban. Pravi odgovor ponujajo samo pogovori in »politični proces, ki bi pri-

nesel prave rezultate in mir,« je prepričan Ban. »Zaradi prihodnosti naših otrok moramo narediti korak stran od tega nevarnega brezna, se oklepati rešitve dveh držav in popeljati ljudi nazaj na pot miru,« je še dejal generalni sekretar ZN.

Naraščajoče nasilje med Izraelci in Palestinci vse večje skrbi povzroča tudi v ZDA. Ameriški državni sekretar John Kerry se bo predvidoma še ta teden v Nemčiji sestal z Netanjahujem, nato pa še z Abasom na še nedoločenem kraju nekje na Bližnjem vzhodu. (STA)

Na madžarski bodeči žici poginjajo živali

ZAGREB - Na Hrvaškem so opozorili, da je bodeča žica, ki so jo madžarske oblasti postavile ob meji s Hrvaško in Srbijo, odgovorna za smrt številnih živali. Potem ko so na tragično usodo divjadi opozorili uporabniki Facebooka iz Madžarske in Hrvaške, so fotografije poginulih živali v mlakah krvi ob madžarski žici objavili tudi nekateri hrvaški mediji. Občasno naj bi mejo iz ene v drugo državo prečkale črede več tisoč jelenov in srn. Tudi za druge živali, kot so divje svinje, lisice ali zajci, je gibanje omejeno. V bližini meja treh držav so tudi nacionalni parki, kot sta Kopački rit in Donava-Drava.

Živali poskušajo preskočiti ograjo z bodečo žico, ki ima ostre konice kot britve. Zato so bile mnoge živali poškodovane in so poginile v bolečinah, navajajo v hrvaškem društvu za zaščito živali. Zavedajo se, da je v času begunske krize, ko trpijo mnogi ljudje, trpljenje živali v ozadju, a zahtevajo nujen odziv oblasti. Ocenili so, da gre za kršitev zakonov na Madžarskem in Hrvaškem, ker gre za zločin proti naravi in živalim. Opozarjajo, da živali s hladnejšim vremenom začnejo svoje migracije, kar jim je zdaj onemogočeno zaradi žice ob madžarski meji.

BEGUNCI Napetost med Srbijo in Hrvaško

ZAGREB - Srbski notranji minister Nebojša Stefanović je napovedal, da bo Beograd poslal protestno noto Zagrebu zaradi ponedeljkovega incidenta na meji med državama. Srbija trdi, da so hrvaški policisti na srbski strani napadli novinarje, ki so poročali o beguncih. Hrvaška policija pa trdi, da so novinarji vstopili na Hrvaško izven mejnega prehoda.

Stefanović je ocenil, da so hrvaški policisti ogrozili ozemeljsko celovitost Srbije, ker so vstopili na srbsko ozemlje. Napovedal je, da bodo od Hrvaške zahtevali pojasnila ter dodal, da imajo posnetke, ki kažejo, da so bili hrvaški policisti na srbskem ozemlju.

Srbsko zunanje ministrstvo je potrdilo, da so izročili protestno noto hrvaškemu veleposlaniku v Beogradu Gordanu Markotiću, ker je »več hrvaških policistov vstopilo na srbsko ozemlje.« Kot so dodali, so hrvaški policisti uporabili fizično silo nad novinarji, ki so poročali z mejnega prehoda Berkasovo-Bapska. (STA)

AKTUALNO - Po rubežu goriških nepremičnin

KB center: NLB ne razkriva podrobnosti

V Ljubljani se sklicujejo na zakonodajo o bančnih skrivnostih

GORICA - Med Slovenci v Italiji močno odmeva novica o rubežu nekaterih nepremičnin finančne družbe KB 1909, za katerega se je odločilo goriško sodišče na zahtevo Nove Ljubljanske banke (NLB). Med zarubljenimi stavbami je tudi KB Center v središču Gorice.

Dogajanja je v včerajšnjem Primorskem dnevniku predstavil in komentiral predsednik KB1909 Boris Peric, za pojasnilo in stališče o dogodku smo zaprosili tudi NLB. Iz njenega Korporativnega komuniciranja so nam sinoči sporočili, »da v NLB podrobnosti iz poslovnih odnosov s posameznimi komitenti banke ne razkrivamo, ker slednji uživajo pravno varstvo po predpisih, ki urejajo bančno skrivnost (Zban).« To je kratka o zakona o bančništvu, ki je lansko leto doživel spremembo in ki bančno zakonodajo (tudi varnost podatkov) v Sloveniji celovito prilagaja zakonodaji Evropske unije na področju kapitalskih zahtev, nadzora in upravljanja bank.

S.T.

Osrednji sedež NLB v središču Ljubljane

IZOLA - Po dogovoru med občino in podjetjem Marinvest

Odprli nov valobran

Od nove pridobitve pričakujejo prispevek k rasti marine in pristanišča ter razvoju mesta

IZOLA - Izolski župan Igor Kolenc in direktor Marinvesta Enrico Galassi sta včeraj uradno odprla valobran 3, ki bo varoval marino in občinsko pristanišče pred vplivi valovanja. Kot je ob odprtju valobrana opozoril župan, je do tega trenutka minilo več let, »ampak z dobro voljo, s sodelovanjem, z aktivnim delom smo le uspeli priti do zaključka, ki pomeni rast, razvoj mesta in dejavnosti Marinvesta«. Ocenil je še, da glede na vso zgodovino odnosov med občino in Marinvestom iskanje rešitve ni bilo lahko, zato pa takšen način reševanja sporov pomeni zagotovilo za kakovosten razvoj vseh dejavnosti v mestu.

Galassi je spomnil, da so se postopki gradnje, ki so bili več let zaveza Marinvesta, vmes tudi ustavili in da se je zamenjalo več županov, šele s Kolencem pa so sklenili številne spo-

re, kar je omogočilo izgradnjo valobrana. To po njegovem kaže, da ni bila potrebna le podjetniška, pač pa tudi politična volja. Ob tem je prvi mož Marinvesta izrazil upanje, da bo kmalu prišlo tudi do izgradnje t.i. pomola B.

Lani sta občina in Marinvest podpisala koncesijsko pogodbo, s katero je občina podelila Marinvestu koncesijo za marino za obdobje 40 let. Pred tem je bila sklenjena še sodna poravnava v skupni vrednosti treh milijonov evrov, s katero so se zaključili vsi sodni postopki, ki so potekali med občino in podjetjem, upravljavcem marine. S poravnavo se je Marinvest med drugim zavezal k temu, da v roku 18 mesecev zgradi valobran 3, ki bo po zaključenem obračunu del neodplačno predan občini v last. (STA)

SKGZ - Sporočilo Rudija Pavšiča po ponovni izvolitvi

»Med prednostmi Stadion 1. maj«

Volilna komisija, ki jo je vodil Aleš Waltritsch, potrdila izid glasovanja na deželni kongresu

GORICA - Volilna komisija ki jo je v odsotnosti predsednika Borisa Mihaliča vodil Aleš Waltritsch, je objavila uradne izide predsedniških volitev na deželnem kongresu Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Predsednika je volilo 194 delegatov in delegatov na skupnih 203 navzočih, vseh najavljenih delegatov-volilnih upravičencev pa je bilo 240. Rudi Pavšič je prejel 167 glasov, Dimitrij Križman jih je dobil 12, belih glasovnic je bilo 12, tri so bile neveljavne. Če štejemo samo veljavne glasovnice, je Pavšič dobil 93 odstotkov glasov, Križman pa 7 odst. Če upoštevamo vse glasovnice skupaj z belimi in neveljavnimi vred pa je rezultat sledeč: Pavšič 167 (86,1 odst.), Križman 12 (6,2 odst.), bele 12 (6 odst.) in neveljavne 3 (1,5 odst.). Kongres je pozdravilo enajst predstavnikov javnih uprav, institucij in manjšinskih organizacij, pozdravom je sledila debata.

Volilna komisija je ugotovila, da je kongres potekal v skladu s statutom, kar velja tudi za potek predsedniških volitev in izvolitve deželnega sveta SKGZ, ki ga po novem sestavlja 90 članic in članov. Pavšič je napovedal, da bo deželni svet deloval kot neke vrste parlament, ki bo med drugim odločal o strateških izbirah krovne organizacije. Prvi del kongresa je povezoval Robert Cotič, slavnostno podeljevanje visokih priznanj SKGZ pa sta obogatili mladi pianistki Katarina Visintin in Elisa Terrana, učenki Glasbene matice iz razredov prof. Tamare Ražem in prof. Hanne Nazarenke.

Pavšič v zahvali delegatkam in delegatom uvodoma poudarja, da je kongres jasno nakazal

nekatero prioriteto tako krovne organizacije kot celotne narodne skupnosti, »začenši s potrebo po sodelitvi našega organiziranega sistema, ki ne zaveda le drugačne porazdelitve sredstev, ampak mora stremeti h kakovostnejši ponudbi. SKGZ bo v tem mandatu storila vse, da se bodo upravičena pričakovanja izražena na kongresu tudi uresničila, in bo sodelovala z vsemi, ki bodo delili podobne poglede.«

Še naprej si bomo prizadevali za uveljavljanje naših pravic, piše Pavšič, predvsem vidne dvojezičnosti in uporabe slovenskega jezika v javnosti. Pri tem pa ne gre pozabiti, da morajo tudi javni organi, politične sredine in akterji, ki so za to pristojni,

prispevati svoj delež pri reševanju manjšinskih problemov in ne morejo vsega bremena prepustiti naši krovni organizaciji. Skrb za jezik bo stalno prisotna pri vseh dejavnostih SKGZ, saj je od njegovega kakovostnega razvoja odvisno, kakšna bo naša narodna skupnost. Predvsem s šolo bo treba poiskati vse možne poti sodelovanja pri zunajšolskih dejavnostih. Predlagana Agencija za razvoj slovenskega jezika bi lahko k temu veliko prispevala s prirejanjem tečajev in z drugimi oblikami pomoči staremu otroku iz naših šol, ki slovensko malo ali je sploh ne obvladajo. O sestavi manjšinskega zastopstva naj se izreče deželna manjšinska konferenca, ki jo predvideva deželni zaščitni zakon.

»Med prednostne obveznosti, ki smo jih sprejeli na kongresu, sodi tudi vprašanje celovite obnove Stadiona 1. maj v Trstu. Prepričano bomo nadaljevali na poti dialoga in povezovanja ljudi in idej skupnega obmejnega prostora s posebnim ozirom na italijansko narodno skupnost v Istri. Ob zaključku naj mi bo dovoljeno, da se zahvalim delegatkam in delegatom, ki so v tako velikem številu sodelovali na kongresu in volitvah. Volilni izid mi pomeni veliko zadoščenje in potrditev zaupanja, nalaga pa tako meni kot novemu vodstvu dodatno odgovornost pri nadaljnjem delu v korist včlanjenih ustanov in organizacij ter drugih pripadnikov naše narodne skupnosti. Naša uspešnost pa bo odvisna tudi od tega, kako bodo v novem načinu vodenja SKGZ potekali postopki odločanja in preverjanja sprejetih sklepov predvideni v posodobljenem statutu zveze,« je na koncu zapisal predsednik SKGZ.

KOROŠKA - Slovenski nogometaši iz Sel

Neonacistična provokacija

Na gostovanju v kraju Govovica blizu Celovca

CELOVEC – Kdor je mislil, da je na Koroškem konec protimanjšinskega vzdušja, se je očitno zmotil. Preteklo soboto so to morali spoznati nogometaši slovenskega športnega društva Sele, ki so na gostovanju v kraju Govovica blizu Celovca postali tarča rasističnega in nacističnega incidenta: domači igralec jih je med tekmo hudo zmerjal za »jugo«(slovane) in s Hitlerjevim pozdravom »poslal« v plinsko celico. Dodal je še, da bi jih morali vse postreliti.

Incident se je zgodil med prvenstveno tekmo v drugi koroški deželni ligi, ko je igralec domačinov s številko 6 pri prostem strelu za slovensko moštvo začel poveljevat Hitlerja z nacističnim pozdravom in ob tem obžaloval, da niso šli v plin tudi Selani. Da je ideloško naklonjen nacionalsocializmu, je dokumentiral tudi s tem, da je nosil številko 88, ki je kratka za »HH«, torej pozdrav »Heil Hitler«. Številko je napisal na zadnjo stran bele elastike, ki drži ščitnike, tako da je bila vidna skozi celotno tekmo.

Med tekmo je še sledil verbalni rasistični napad proti igralcem iz Sel in posredno tudi proti slovenski narodni skupnosti. Napadalec Selanov Niklas Travnik še danes ne more verjeti, kaj je slišal in videl na tej tekmi, predsednik društva DSG Sele-Zell pa je primer prijavil državni policiji in Koroški nogometni zvezi.

Tudi v preteklosti je bilo moštvo že večkrat tarča rasističnega in nacističnega zmerjanja. Primere so sicer vsakikoli prijavili, vendar so incidenti za povzročitelje vedno ostali brez posledic, je bil ogorčen predsednik slovenskega društva iz Sel.

Jasen pa je bil deželni referent za šport, deželni glavar Peter Kaiser: »Zadržanje igralca iz Golovice je povsem nesprejemljivo,« je najvišji poli-

Številka 88, koda za »Heil Hitler«

IL

tik v deželi poudaril v sporočilu za javnost in dodal, da taka dejanja niso dopustna in da v takšnih primerih ne veljajo nobeni izgovori in tudi ni nobene tolerance. Kakor je zapisal Kaiser, za taka »gnusna dejanja ne sme biti nikjer na Koroškem niti milimetra prostora.«

Od nogometnega kluba Golovica pa je zahteval Kaiser, da se jasno in nedvoumno distancira od dejanja igralca. Najmanj kar more storiti, je takojšnjo opravičilo pri psovanem selskem igralcu. Koroška nogometna zveza pa je pozvana, da postavi jasno znamenje proti tovrstnim akcijam in izpadom, je še zapisal deželni glavar.

Podobno je reagiral tudi referent za šport v mestu Celovec Jürgen Pfeiler (SPÖ): dejanje igralca Golovice je nesprejemljivo, dogodek se mora do potankosti raziskati, od nogometnega kluba pa pričakuje jasno opredelitev proti diskriminaciji in rasizmu.

Ivan Lukan

SKGZ - Na sobotnem kongresu

Izvoljeni v novi deželni svet

V deželni svet SKGZ so bili izvoljeni: Tomaž Ban, Antonio Banchig, Cecilia Blasutig, Tamara Blažina, Sonja Božič, Germano Cendou, Luisa Cher, Nives Cossutta, Štefan Čok, Dante Del Medico, Marko Delise, Karlo Devetak, Ksenija Dobrila, Aleš Doktorič, Igor Dolenc, Fabrizio Dorbolò, Franc Fabec, Barbara Ferluga, Erik Figelj, Alenka Florenin, Pierina Furlan, Iztok Furlanič, Luisa Gergolet, Matejka Grgič, Živa Gruđen, Monica Hrovatin, Maja Humar, Matej Iskra, Devan Jagodic, Mauro Juren, Sonja Klanjšček, Sandy Klun, Igor Kocijančič, Igor Komel, Katjuna Kosic, Dušan Košuta, Dejan Kozina, Jure Kufersin, Daniela Lauretig, Viljam Lavrenčič, Martin Lissiach, Marko Lutman, Jaruška Majovski, Robert Makuc, Sandra Manzini, Marino Marsič, Andrej Marušič, Renzo Mattelot, Ace Mermolja, Valter Mikluz, Io-le Namor, Luigia Negro, Miha Obit, Milena Padovan, Igor Pahor, Nataša Paulin, Rudi Pavšič, Jana Pečar, Matjaž Pečar, Boris Peric, Živka Persič, Marinka Pertot, David Peterin, Ivan Peterlin, Stefano Predan, Mitja Primosig, Saša Primosig, Loredana Prinčič, Gorazd Pučnik, Dana Purič, Miha Samsa, David Sanzin, Livio Semolič, Marisa Skerk, Stanislava Sosič, Aljoša Sosol, Martina Strain, Malina Tedeschi, Niko Tenze, Joško Terpin, Igor Tomaseti, Vesna Tomsic, Lucia Trusgnach, Igor Tuta, Dušan Udovič, Stefano Ukmar, Bruna Visintin, Fabio Vizintin, Albert Voncina in Dimitri Waltritsch.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni Davide Clodig, Boris Mihalič in Aleš Waltritsch (efektivni člani) ter Jože Cej, Marina Cernetig in Paolo Hrovatin (nadomestni člani), **v razsodišče** pa so bili izvoljeni Anna Iussa, Vojko Slavec in Marko Vogrič.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

NASELJE SV. SERGIJA - Srhljiv dogodek na zemljišču krajana

Psihične težave najbrž botrovale pokolu živali

To naj ne bi bil prvi primer - Z zemljišča zbežali udomačeni divji prašiči - Merjasec v naselju sejal preplah

Na začetku je kazalo, da gre za že običajen prihod divjega prašiča v obljuden kraj, razplet dogajanja pa je pokazal na nekaj čisto drugega, in sicer na to, da se je nekdo kruto znesel nad živalmi na posesti nekega krajana, kar tudi naj ne bi bilo prvič.

Pišemo o včerajšnjem jutranjem »obisku« večjega merjasca, se pravi samca divjega prašiča (po ugotovitvah pokrajinske okoljske policije naj bi tehtal okoli 140 kilogramov) v Ul. Curiel v Naselju sv. Sergija. Ščetinar se je pojavil pri kiosku v bližini končne postaje avtobusa št. 21 in najprej začel brskati med publikacijami, nato pa se je odpravil do bližnje gostilne La Scaletta. Ko se je pojavil v lokalu, je prestrašeni lastnici uspelo zbežati in za seboj zapreti vrata, tako da je žival ostala ujeta v gostilni. Tam je obiskala kuhinjo in prostor za točilnim pultom, kjer je povzročila precejšnje razdejanje in pustila več iztrebkov.

Dogajanje v Ul. Curiel ni dolgo trajalo, saj je na prizorišče prišla ekipa pokrajinske okoljske policije, ki ji je okoli 10.30 uspelo uspavati merjasca in ga odpeljati v pokrajinski center, zadolžen za reševanje divjadi. Tu pa se začena drugi, bolj žalosten del zgodbe. Merjasec je namreč udomačen in last mlajšega krajana Tiziana Milica, ki na zemljišču v Ul. Peco, ki se nahaja zunaj naselja, dejansko v bližini Ricmanj, hrani večje število živali, v glavnem kokoši, gosi, rac in zajcev, pa tudi nekaj psov in mačk ter tri divje prašiče (resnici na ljubo videz lokacije ni najlepši). Posestvo naj bi včeraj »obiskal« sosedi, ki ima psihične težave, tako da mu sledi osebje bližnjega centra za umsko

V smeri urinega kazalca: živali na posestvu v Ul. Peco, merjasec med časopisi (posnetek Katje Volk) in pokončane kokoši in gosi

FOTODAMJ@N

zdravje. Moškemu naj bi uspelo odpreti železna vrata, ki zapirajo dostop na zemljišče, nato naj bi se s sekiro (po drugih razlagah pa s kovinsko palico) lotil kokoši, zajcev, psov in drugih živali in povzročil pravi pokol. Po Milicevih trditvah naj bi pokončal kakih 30 kokoši, rac in gosi, med katerimi so nekatere vredne tudi okoli 100-120 ali celo 200 evrov (kot sam pravi, se udeležuje tudi sejmov in tekmovanj), ter ravno toliko zajcev, drugih 30 zajcev pa je izgubilo. Skoraj sto pokončanih živali torej na skupnih dvesto, kolikor jih je po lastnih besedah hranil Tiziano Milic. K temu je treba dodati, da je napadalec poškodoval tudi enega od psov: zlomil mu je eno od tačk in ga zaprl v zajočo kletko, znesel se je tudi na Milicev avtomobil, kateremu je razbil šipe. Z zemljišča so div-

ji prašiči zbežali: samec se je, kot že rečeno, odpravil v Naselje sv. Sergija, medtem ko sta samici odšli neznano kam.

Če se izkaže, da je za razdejanje res kriv problematični sosed, to ne bo prvi primer. Krajevna kronika je namreč že pred tremi leti zabeležila dogodek, ko je moški pokončal nekaj muck in zanetil požar na bližnji parceli. Po Milicevih besedah naj bi bil kriv tudi za druge požare, ki so v prejšnjih letih pustošili po okolici, možakar naj bi si nabral tudi večje število prijav, vendar se ne zgodi nič: »Že dvanajst let ga puščajo prostega vsak teden,« pravi Milic, ki je tudi jezen na sodnika, ki naj bi se že večkrat ukvarjal s temi primeri: »Da ga zapreti za mesec dni, nato pa ga izpustijo, ne da bi zanj odredili niti terapije.« (iž)

SODIŠČE - Sedem obtoženih

Sojenje o domnevni korupciji pri koncu

Sedem let po domnevnih podkupninah, s katerimi naj bi podjetnika »podmazala« kolesje državnega aparata in se tako prek državne ustanove za javna dela (it. genio civile) dokopala do manjših, vendar dobičkonosnih poslov, je prvostopenjski kazenski proces pri koncu. Sodni senat, ki mu predseduje Enzo Truncellito, naj bi sodbe izrekel pred novoletnimi počitnicami.

Na zatožni klopi je v prvi vrsti tedanji vodja tržaškega in goriškega urada državne ustanove za javna dela Nicola Salese, ob njem pa še podjetnik Jonathan Lo Re (sodijo mu v odsotnosti), Savino Maiello (funkcionar omenjenega urada), Paolo Salvetti in Franco Bidoli (blagajnik in funkcionar ozemeljskega računovodskega urada), odsotni geometer Manrico Manzara in podjetnik Domenico Bruno. Sodniki, odvetniki in tožilec Matteo Tripani že več let »vrtajo« v ta primer in skušajo ugotoviti, ali je res prišlo do podkupnin, pri čemer so preiskovalci sumili, da je neko podjetje v zamenjavo za dodelitev javnih del med drugim brezplačno preuredilo Salesejevo hišo v Miramarskem dvoredu. Salese je včeraj sklenil večletno debato z izjavo, v kateri je ganjeno zatrdil, da

je vedno vestno opravljal svoje delo, da se je resno zavzemal za učinkovitost del in da je bil vedno na strani države. Pred njim so zaslišali še zadnjo pričo, nekdanjo vodjo miljskega policijskega komisariata Gabriello Giurovich: govorila je o obnovitvenih delih na komisariatu do leta 2012, ko se je upokojila.

Odvetniki potrjujejo, da bo zadeva naposled zelo verjetno zastarala, obtoženci pa hočejo oprati svoj ugled. Nekaj funkcionarjev že nekaj let ne dela, ker jih je država začasno suspendirala. Prihodnja obravnava bo 1. decembra, do razsodbe pa bi lahko prišlo 17. decembra. (af)

SODIŠČE - Umor taksista Bruna Giralidija

Nov proces 12 let potem

Zastopnica novega obtoženca Antonia Fioreja včeraj predlagala sojenje po skrajšanem postopku

Primere, ki so po več letih še nerešeni ali pa se jih preiskovalci ponovno lotijo, ker so naleteli na nove indice, pravijo v ZDA »cold cases« (hladni primeri). To se dogaja z umorom taksista Bruna Giralidija, ki so ga konec novembra 2003 iz še danes neznanih razlogov ubili v žveljski industrijski coni (*na sliki spodaj karabinjerji leta 2003 na prizorišču zločina*). 18-letno kazen (z običajnimi popusti) je domnevni morilec Fabio Buosi že presedel, pred nedavnim pa se je z naključno najdbo pištole, ki je ubila Giralidija, pojavil še drug obtoženec, ki ga na dosedanjih sojenjih ni nihče omenil: Antonio Fiore. Njegov bivši prijatelj Alfonso Forgione, ki je po mnenju Fiorejeve odvetnice neverodostojen, ga obtožuje, da je leta 2003 priznal umor taksista.

Na včerajšnji predhodni obravnavi, ki sta se je udeležili tudi sorodnici pokojnega Giralidija, je Fiorejeva zagovornica, odv. Giovanna Augusta De' Manzano, sodniku Giorgiu Nicoliju predlagala sojenje po skrajšanem postopku: prihodnja obravnava bo šele 23. februarja. 42-letni Fiore je medtem na prostosti, kajti kasacijsko sodišče je potrdilo odločitev zunajsodnega senata, da za priporni nalog ni dovolj razlogov. (af)

NABREŽINA Enega vlomilca prijeli policisti, ostali zbežali

Policisti so v ponedeljek zvečer prijeli tatu, ki je bil na tem, da vlomi v lokal v Nabrežini postaja, njegovim trem pajdašem pa je uspelo zbežati. 43-letnega italijanskega državljanca iz Trsta Marca S. je doletela kazenska ovadba zaradi sodelovanja v poskusu tatvine v oteževalnih okoliščinah.

Nekdo je zvečer poklical na številko 113 in sporočil, da se neznanec v delovnih kombinizonih lotevajo okna zaprtega lokala. Patulja iz Devina je zatem na prizorišču opazila poškodovano okno, v lokalu je bila tema. Iz sosednje stavbe je nato prišel Marco S., ki je po prijettu priznal poskus kraje. Povedal je, da so ostali trije tik pred prihodom policistov odšli. Policisti so zasegli zagozo in kombinezon, moški je zdaj v hišnem priporu.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Avdicija v pristojni občinski komisiji

Zuban: Za EZIT nujen vladni odlok

STEFANO ZUBAN

Za rešitev ustanove za tržaško industrijsko cono Ezit je nujen specifičen vladni odlok ali kakšen drug instrument, naj bo to popravek k finančnemu zakonu, poseben zakon ali kaj drugega. Pomembno je vsekakor omejiti posledice dolgotrajnega spora med odveto in rešiti tako premoženje kot dejavnost ustanove. Drugače bo to le dodaten in morda usoden udarec za tržaško industrijo, ki je v zadnjem času počasi ponovno zaživela.

To je izšlo s srečanja med predsednikom ustanove Ezit Stefanom Zubanom in člani tretje občinske komisije, ki je bilo včeraj dopoldne v dvorani občinskega sveta. Avdicija je bila v bistvu v celoti namenjena razpravi oziroma vprašanju svetnikov glede položaja, v katerem se je znašel Ezit po več desetletjih. Družba Equitalia je namreč posredovala vodstvu Ezita zahtevo po izplačilu 9,8 milijona evrov, češ da ni plačala davkov glede na domnevne dobičke, vezane na prodajo nekaterih hal.

Zadeva je dokaj zapletena in se z njo ukvarjajo že mnogo let številni odveto, ki so danes stari tudi več kot 80 let. Ustanova Ezit je v 70. letih in kasnejših desetletjih prodala oziroma predala v namen razne hale številnim podjetjem, saj je namen Ezita spodbujati industrijske dejavnosti in pomagati podjetnikom. Toda mnogim podjetjem podvig ni uspel in so zato hale vrnili oz. spet prodali Ezitu, večinoma po nižji ceni. Ezit naj bi torej v tem primeru zaslužil. Davčna uprava očita v bistvu Ezitu,

tu, da v preteklosti ni plačal davkov na račun, za terjatev pa je zadolžena družba Equitalia. Zuban je v tej zvezi povedal, da bo Ezit ostal brez finančnih sredstev in da že prihodnji mesec ne bo denarja za plače 16 uslužbencev.

Ezit ni gospodarski subjekt, ampak je njegov namen promocija oziroma spodbujanje industrijskih dejavnosti, je ob ro-

bu avdicije povedal Zuban. Zahteva po plačilu davkov je torej po njegovem mnenju v tem primeru neupravičena in bo to skušala dokazati skupina odveto, je dodal Zuban in poudaril, da so bile bilance ustanove vselej v redu.

A.G.

TV ODDAJA LE IENE - »Intervju« s poslanko Sandro Savino

»Tržačani smo druga rasa«

Ista vprašanja so postavili tudi poslanki Blažina, ki je odgovorila pravilno, zato so jo »zasenčili«

Tržaška poslanka Sandra Savino z novinarko TV oddaje Le iene na Italia1 pred poslansko zbornico

»Se ne spominjam, kdaj so se Italijani na ljudskem referendumu odločili za republiko. Na Tržaškem tega referendumu sicer ni bilo, ga pa ne praznujemo tudi zato, ker pripadamo drugi rasi.« S takšnimi in podobnimi cvetkami, ki že mejijo na grotesko, se je v popularni televizijski oddaji Le iene »proslavila« tržaška poslanka Forza Italia Sandra Savino, ki je tudi koordinatorka svoje stranke za Furlanijo-Juljsko krajino. Do intervjuja - če ga lahko tako imenujemo - je prišlo pred poslansko zbornico v Rimu, kjer je novinarka Mediaset spraševala poslanke in poslance o reformi senata, rojstvu ustave in republike ter o podobnih zadevah.

Na vprašanje, koliko je trenutno senatorjev, je Savinova odgovorila, da okoli tristo (v resnici 315), po novem naj bi jih bilo po njenem okoli dvesto (v resnici enkrat manj). Poslanka ni vedela niti, kdaj je Italija uradno dobila novo ustavo, kdaj je bila slednja zapisana in kdaj so se Italijanke in Italijani odločali med republiko in kraljevino. Skratka velika nevednost in, kot rečeno, cvetka (če ne hujše) o tržaški rasi.

Ista vprašanja so postavili poslanki Tamarici Blažini, ki je odgovorila pravilno, a njene intervjuje niso predvajali. Pravilni odgovori očitno ne sodijo v koncept oddaje!

S.T.

GOSPODARSTVO - Andrea Illy

»Rast v Italiji ni nizka, a svet dela se spreminja«

»Gospodarska rast je močna, a mora biti prihodnje leto še bolj dinamična.« Pooblaščenec upravitelj, sicer pa prvi človek tovarne Illycaffè, Tržačan Andrea Illy, je na državni skupščini o stanju italijanskega jezika v Firencah izrekel nekaj zanimivih misli o italijanski ekonomiji. Tako po njegovem mnenju ni res, da je rast BDP v Italiji nizka. »Sprva so napovedali 0,7 odstotno rast, zdaj naj bi ta bila 0,9 odstotna, po mojem mnenju bo napoved rast dosegla odstotek. Po dolgih letih recesije je to spodbuden podatek. A prihodnje leto bo potrebna večja dinamika, ker mednarodne perspektivne, zlasti v Evropi, niso najboljše,« je zatrdil Illy. Pozitivno je ocenil tudi »jobs act«, vendar Illy dvomi,

ANDREA ILLY

FOTODAMIJ@N

da se bo število zaposlenih bistveno povečalo, ker sodobna ekonomija ni nujno povezana z visoko intenzivnostjo ustvarjanja delovnih mest je dejal Illy. In dodal: »Kaj bo v prihodnje svet dela pove Uber,« je primer uspešnega startupa o prevozi omenil Illy.

DELAVSKE ZADRUGE - Druga tranša

Varčevalci COOP: denar konec oktobra

Varčevalci Delavskih zadrug bodo prejeli drugo tranšo denarja (20 odstotkov vsote, ki so jo vložili oziroma 30 odstotkov denarja, ki ga morajo še prejeti) pred koncem oktobra. V decembru ali januarju bodo najbrž unovčili še nekaj denarja, čeprav vsota zaenkrat še ni znana. Varčevalcem bo nazadnje vsekakor zagotovljeno, kot znano, izplačilo 81,38 odstotka vloženega denarja.

To je izšlo s srečanja med sodnim upraviteljem družbe Cooperative Operaie Maurizioem Consolijem in nekaterimi člani odbora varčevalcev, ki je bilo v ponedeljek zvečer. Do srečanja je prišlo na zahtevo odbora po hladni prhi, ki so jo doživeli prejšnji teden. Denar naj bi namreč izplačali že septembra, po nekaterih vesteh pa konec prejšnjega tedna. Toda nekaj se je očit-

no zataknilo. Odvetnik Consoli je v ponedeljek razložil, da je prišlo do nekaterih težav pri posredovanju podatkov vseh upravičencev banki Generali. Nekateri varčevalci namreč še niso posredovali svojih podatkov oz. bančnih računov. Consoli je zagotovil, da je stvar zdaj rešena in bodo torej drugo tranšo prihrankov varčevalcev izplačali pred koncem oktobra. Denar bo izplačala neposredno banka Generali. Kdor je že prejel prvo tranšo, bo prejel neposredno tudi drugo.

Odbor bo medtem nadaljeval s svojim delom in bo še naprej pomagal varčevalcem. Nekateri člani odbora bodo kot vselej vsako sredo od 9.30 do 11.30 v baru Cristallo v Ul. Ghirlandaio, kjer bodo nudili vse potrebne informacije.

A.G.

Begunci ne potrebujejo politične špekulacije

Množičen prihod migrantov je strukturni pojav, ki bo zaznamoval družbo in povzročil mnoge spremembe v prihodnjih desetletjih. Zloraba te teme v politične namene je zato neodgovorna in ne služi nikomur. To so poudarili v tiskovni noti vodje svetniških skupin v tržaškem občinskem svetu Marco Toncelli (Demokratska stranka), Roberto Decarli (Trieste Cambia), Patrick Karlsen (Občani za Trst) in Cesare Cetin (Trieste Adesso) v zvezi z dogajanjem na ponedeljkovi seji občinskega sveta. Na avdiciji predstavnikov nekaterih policijskih sindikatov glede priseljavanja so svetniki opozicije ponavljali iste teme, o katerih so že večkrat razpravljali v komisijah in občinskem svetu, so še zapisali podpisniki v tiskovnem sporočilu.

Projekt Trst 5 zvezd v kavarni Tergesteo

Pobudniki Projekta Trst 5 zvezd prirejajo danes ob 20.30 v kavarni Tergesteo srečanje o za razvoj Trsta najpomembnejših temah. Pobudnik projekta je tržaški občinski svetnik Gibanja 5 zvezd Paolo Menis.

Agencija za prihodke: prekinjene nekatere storitve

Agencija za prihodke obvešča, da bodo zaradi posodobitve računalniške opreme danes in jutri začasno prekinjene storitve v pokrajinskem uradu v Ul. Cavour št. 6. Uradi v Ul. Stock št. 2/3 bodo delovali kot običajno.

Giuseppe Gerli novi deželni poveljnik finančne straže

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj sprejel novega deželnega poveljnika finančne straže, generala Giuseppeja Gerlija. Ta je nasledil generala Antonina Maggioraja.

POLITIKA - V Trstu Giorgia Meloni in Lega Nazionale »branita« Italijo

Desnica in skrajna desnica bosta to soboto zaznamovali politično dogajanje v Trstu, kjer nameravajo njuni veljaki braniti Trst in Italijo pred tujcem. Tržaške organizacije Lega nazionale, Pro Patria in Essere italofono bodo na sedežu Lega nazionale ob 9.30 priredili posvet L'Italia oltre i confini. Na njem bodo poleg njihovih predstavnikov govorili pripadniki italijanskih skupnosti z Malte, Korzike, iz Švice, iz Nice, iz Istre, z Reke in Dalmacije. Popoldne bo ob 18.30 manifestacija v spomin na povratek Trsta v Italijo na Griču sv. Justa.

Na Pomorski postaji pa bo ob 16. uri shod voditeljice stranke Fratelli d'Italia Giorgia Meloni in predstavnika francoske stranke Front National Louisa Aliota. Srečanje prireja svetniška skupina Fratelli d'Italia-Nacionalno zavezništvo v deželnem svetu FJK. Po pozdravu glasnika stranke Fabia Scoccimarra bosta udeležence pozdravila deželni svetnik Luca Ciriani in pokrajinski koordinator Claudio Giacomelli. Tema srečanja bo Branimo evropske meje: Furlanija-Juljska krajina, zadnja meja.

RIBIŠKI MUZEJ - Predsednik Borut Pahor jima bo vročil Medaljo za zasluge

Brunu Volpiju Lisjaku in Franku Cossutti pomembno priznanje slovenske države

Slovenski predsednik Borut Pahor bo v petek dopoldne v predsedniški palači v Ljubljani vročil Medaljo za zasluge Brunu Volpiju Lisjaku in Franku Cossutti, glavnima pobudnikoma Ribiškega muzeja v Križu. Volpi Lisjak in Cossutta sta odlična poznavalca naše pomorske zgodovine in kulture. Navzočnost na podelitvi je med drugim najavil tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc.

Volpi Lisjak je upokojeni kapitan in ladjedelniški delovodja v tržaškem Arzenalu, Cossutta pa ladjedelniški inženir in podjetnik. Prvi je napisal številne knjige in raziskave o ribištvu in našem morju, Cossutta, ki je doma iz Križa, pa je poznan tudi kot predavatelj. Oba sta, kot rečeno, glavna pobudnika Ribiškega muzeja, ki naj bi ga uradno odprli spomladi prihodnje leto.

Odbor muzeja se pospešeno pripravlja na zadnja gradbena dela na

Pobudniki Ribiškega muzeja Franko Cossutta in Bruno Volpi Lisjak

ARHIV

muzejski stavbi pod Sirkovim domom v Križu, za katerega je pred nekaj meseci prejel izredni prispevek deželne uprave v višini 60 tisoč

evrov. Prispevek je predlagal odbornik za kulturo Gianni Torrenti, da je stvar brez težav stekla pa sta v deželnem svetu poskrbela Igor Gabro-

vec in Stefano Ukmar. Sklepni načrt za dograditev Ribiškega muzeja je njegovo vodstvo poverilo kriškemu arhitektu Juriju Zerialižu.

Volpi Lisjak je napisal številne knjige, med njimi Slovensko pomorsko ribištvo skozi stoletja od Trsta do Timave, Čupa, prvo slovensko plovilo in drevaki, Tradicije dveh skupnosti v Tržaškem zalivu: dejavnosti skozi stoletja povezane z morjem, Vonj po morju, Radovedni in O zgodovini in dediščini slovenskega pomorstva.

Za kroniko naj dodamo, da bo Volpi Lisjak to soboto, 24. oktobra, ob 18. uri gost društva Gmajna v Križu pri Tomaju, kjer odlikovanec živi že vrsto let in kjer je zelo povezan z domačo skupnostjo. Z upokojenim kapitanom in strokovnjakom za pomorstvo se bo pogovarjala novinarka Barbara Čepirlo, kulturni program pa bo popestril violinist Aleksander Jovetič.

OBČINA DOLINA

Kako pridobiti kompostnik

Občina Dolina sporoča, da je mogoče predstaviti vlogo za dodelitev kompostnika za domače kompostiranje v obliki brezplačnega posojila.

Obrazec lahko snamete z uradne spletne strani občine www.sandorligo-dolina.it ali dvignete na občinskem sedežu, in sicer s sledečim urnikom: ponedeljek od 14.30 do 16.45 in petek od 10. ure do 12.15. Vloge lahko izročite od 26. oktobra na občinsko vložnišče od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.15, ob ponedeljkih tudi od 14.30 do 16.45. Rok za oddajo vloge zapade 25. novembra ob 12. uri.

Občina Dolina obvešča občane, da bo za dodeljevanje kompostnikov sestavila lestvico s točkami, na podlagi sledečih pogojev: »družinska sestava, število praznenj zabojnikov za neločene odpadke, ali uporabnik že razpolaga s kompostnikom, površina vrta. Če bo več uporabnikov doseglo isto število točk, bodo kompostnike dodelili na podlagi kronološkega vrstnega reda prejete vloge. Občina še sporoča, da bodo posilci, ki tokrat ne bodo prejeli kompostnika, ostali na lestvici, ki bo veljala dve leti.

INTERVJU - Diplomirana zeliščarka Nina Taha

Zdravje se od nekdaj prepleta z »naravno lekarno«

Tečaj z naslovom »Naravna zeliščarja v našem vsakdanu«, ki se je v organizaciji krožka Kru.t pričel v ponedeljek, je predstavljal izhodišče za zanimiv pogovor. Voditeljica prvih dveh srečanj (drugo bo na sporedu 16. novembra) je diplomirana zeliščarka Nawal (Nina) Taha. Ostala štiri predavanja, ki bodo potekala enkrat mesečno od januarja do aprila na sedežu Kru.t-a v Ulici Cicero- ne 8, pa bo v italijanščini vodila Christel Garassich.

Nina Taha o sebi pravi, da jo od vedno zaznamuje mešana identiteta. Mati je namreč bila tržaška Slovenka, oče pa je Palestinec. Spoznala sta se v študentskih letih v Ljubljani. Družina je najprej živela v Sloveniji, nato v Italiji. Nina se je izšolala na liceju F. Prešerna, na univerzi v Urbinu je diplomirala iz zeliščarstva, nato je magistrirala iz etnobotanike v angleškem Canterburyju. Trenutno je zaposlena v trgovini z zelišči La Mandragola v Trstu. S skupnico strokovnjakov je pred leti ustanovila društvo Linnea, v sklopu katerega prirerajo tečaje in izlete za prepoznavanje zeliščnih rastlin.

Kakšno vlogo imajo rastline v našem vsakdanu?

Rastline so bile v zgodovini človeštva osrednjega pomena in to ostajajo še danes. Hrana, kurilni in drugi materiali z zdravili vred so večinoma rastlinskega izvora. Človeško zdravje se od nekdaj prepleta s poznavanjem t.i. »naravne lekarne«. Ta je vedno in vsem na razpolago. Rastline pa niso samo uporabne, za njimi se skriva veliko simbolike, tradicije in zgodovine.

Kaj se obeta udeleženkam in udeležencem Kru.t-ovega tečaja?

Obravnavam osnove zeliščarstva – od zametkov zgodovine do bolj tehničnih informacij o naravnih pripravkih. Govorim tudi o zdravnih živilih, kot so npr. zelje, korenje, oves ali med. Moja sode-

Nina Taha med predavanjem na sedežu krožka Kru.t

FOTODAMJ@N

lavka pa se bo poglobila v farmakognozijo. Maja bo potekal zaključni izlet po neki kraški poti. Izleti so vedno zelo prijetni in poučni, predvidoma se bomo osredotočili predvsem na 30 vrst kraških zelišč. Naj tu omenim, da je tržaška univerza pred nekaj leti v sklopu nekega projekta ustvarila iskalnik Dryades: v bistvu so popisali vse rastlinske vrste na kraškem ozemlju. Baza podatkov se vse bolj širi in postaja vedno bolj pomembna tudi na evropski ravni. Tako sredstva so lahko na zahtevnejših izletih zelo koristna.

Katere kraške zdravilne rastline bi zlasti izpostavili?

Tu pri nas vlada velika biološka raznovrstnost. Mešanica različnih komponent na kulturnem področju se odraža tudi v naravi. Za Kras so najbolj značilne pripadnice družine ustnatic (*Labiatae*), med katere uvrščamo tudi žajbelj in šetraj. Te vsebujejo predvsem eterična olja in delujejo kot toniki, krepijo prebavo, dihalo in duh. Pelin je ravno tako aromatičen in je najgrenkejša zel naše planote. Njegove grenčine krepijo želodec in odvajajo škodljive snovi.

Pogosto slišimo, da zelišča nikakor ne smejo nadomestiti »tradicionalnih« zdravil ...

Dandanes ljudje ne pretiravajo z zelišči, temveč s preveliko lahkoto segajo po zdravilih. Nemški zdravnik in odličen poznavalec fitoterapije Rudolf Weiss je pravil, da mora biti najprej beseda (poslušaj in razumevanje do sočloveka), nato zelišče, šele kot zadnja možnost pa zdravilo. Zeliščarstvo in medicina lahko absolutno sobivata. Pravzaprav zeliščarstvo ni alternativa, temveč bistveno dopolnilo splošnega zdravstva.

SALEŽ - Jutri od 17.30 do večera

Kraška domačija Bajta vabi v svojo klet

Kraška domačija Bajta vabi jutri na degustacijo kraških pridelkov, pri kateri sodelujejo tudi drugi proizvajalci in katere namen je med drugim predstaviti širši javnosti tamkajšnjo praiščerejo, »ki se od drugih razlikuje, saj so naše živali rojene in rejene na Krasu, in sicer na prostem, v spoštovanju naravnega poteka rojstev in rasti. Pri nas pa potem tudi sušimo meso. To je naš etični pristop: proizvod mora biti stoođotno kraški,« pravi Andrej Skerlj. Končni proizvodi so pršuti, slanina in meso, ki so na-

prodaj v trgovini kmetije Bajta.

Jutri ob 17.30 bodo odprli vinsko klet, kjer bo degustacija kraških slatin, vina, medu, olivnega olja in sirov, ob 20.30 bo sledila večerja z jenskim jedilnikom (vsak obrok bo spremljalo drugo vino). Ob tej priložnosti bo mogoče poskusiti tudi med farme Jakne iz Štivana, sire kmetije Gruden - Žbogar iz Samatorce in olivno olje kmetije Kocjančič iz Doline. Informacije so na voljo na tel. št. 040-229690 in na spletni strani www.bajta.it.

Kmetije v Dragi odprle svoja vrata in vrtove

V Dragi, vasici, ki stoji sredi gozdov in gmajn nedaleč od Doline Glinščice, so v nedeljo priredili dan odprtih vrat. Poimenovali so ga Draga praznuje, saj so želeli prirediti praznik, ki bi v priverbi ljubitelje življenja na prostem in domačih pridelkov in proizvodov. Na majhni tržnici (fotodamj@n) in v okoliških hišah oziroma na skrbno obdelanih vrtovih so ponujali svoje sadje in zelenjavo, sveža jajca, zelišča in dišavnice, med ... razna društva in ustanove pa tudi informativni material. Tako rekoč na vsakem avtomobilu se je na primer pojavil letak za brezplačne tečaje slovenskega jezika. Poskrbeli so tudi za vodene ogledje v okolico in nekatere debate.

Prireditve Draga praznuje je priredilo društvo Bioest in v sodelovanju s številnimi partnerji.

MUZEJ SARTORIO - Srečanje o vprašanju biološke oporoke

Samoodločba o oskrbi danes ni več nemogoča

Med govorniki tudi Beppino Englaro - Zakon o biološki oporoki bi prinesel jasnost

»Našel sem puščavo, danes pa puščave ni več, ljudje pa morajo napisati črno na belo lastno voljo.« Tako je Beppino Englaro, oče Eluane Englaro, ki je veliko let živel v vegetativnem stanju, pred šestimi leti pa so jo po dolgi bitki svojcev pustili umreti s prekinitvijo umetnega hranjenja, dejal na včerajšnjem popoldanskem srečanju, posvečenem vprašanju biološke oporoke.

Beppino Englaro je bil v bistvu glavni gost srečanja, ki ga je v dvorani Constantinides v Muzeju Sartorio priredila tržaška konzulta za laičnost institucij skupaj z združenji Anziani Terzo Millennio, Persona e Danno in Fragilita, Storie, Diritti ter v sodelovanju z Občino Trst, da bi se širša javnost seznanila s trenutnim položajem v zvezi s sprejemanjem zakona oz. zakonov, ki bi omogočili pisanje tovrstnih oporok oz. samoodločbo o zdravstveni oskrbi osebe, ko le-ta ne bi bila več v stanju tega storiti sama.

Englaro je na srečanju, ki ga je vodil novinar Pierluigi Sabatti, podal svojo 17 let dolgo zgodbo prizadevanja, da bi umetno vzdrževanje njegove hčerke pri življenju prekinili in jo pustili umreti. Kot znano, je Eluana Englaro leta 1992 doživela nesrečo, po kateri je prešla v vegetativno stanje, ki je trajalo 17 let, ves ta čas pa so si starši prizadevali, da bi jo pusti-

li umreti, saj naj bi si to tudi sama želela, potem ko se je seznanila s podobno usodo prijatelja. S tem se je družina Englaro postavila tako proti zdravnikom, ki so se odločili za nadaljevanje zdravljenja, kot tudi proti prevladujočemu čutenju skupnosti. To vse do leta 2007, ko je kasacijsko sodišče razsodilo, da samoodločba pri zdravljenju ni podvržena omejitvam in da je ne gre enačiti z evtanazijo, leta 2009 pa je po neštetihih polemikah Eluana umrla v Vidmu. »Danes niste več nekriti, odvisno je od vas,« je dejal Beppino Englaro, za katerega ima vsakdo pravico razpolagati s svojim življenjem, o katerem drugi, med katere je vstel v prvi vrsti zdravnike, ne smejo odločati brez njegovega soglasja.

Na včerajšnjem srečanju je prisotne pozdravila tržaška občinska odbornica za socialo Laura Famulari, ki je dejala, da je Občina Trst uvedla register za svobodno predhodno napoved zdravstvene oskrbe (t.i. DAT), pri čemer je od maja do septembra lani prejela 122 prošenj za 145 napovedi, kar pomeni, da zanimanje obstaja. Univerzitetni docent Paolo Cendon pa je poudaril predvsem pomen pravice do samoodločbe, ko je bolnik tisti, ki odloča, kaj se mora oz. se ne sme storiti: to vključuje tudi samoodločbo glede prekinitve zdravljenja in, v zelo hudih primerih, ko življenje postane ne-

Udeleženci srečanja, Beppino Englaro je drugi z leve

FOTODAMJ@N

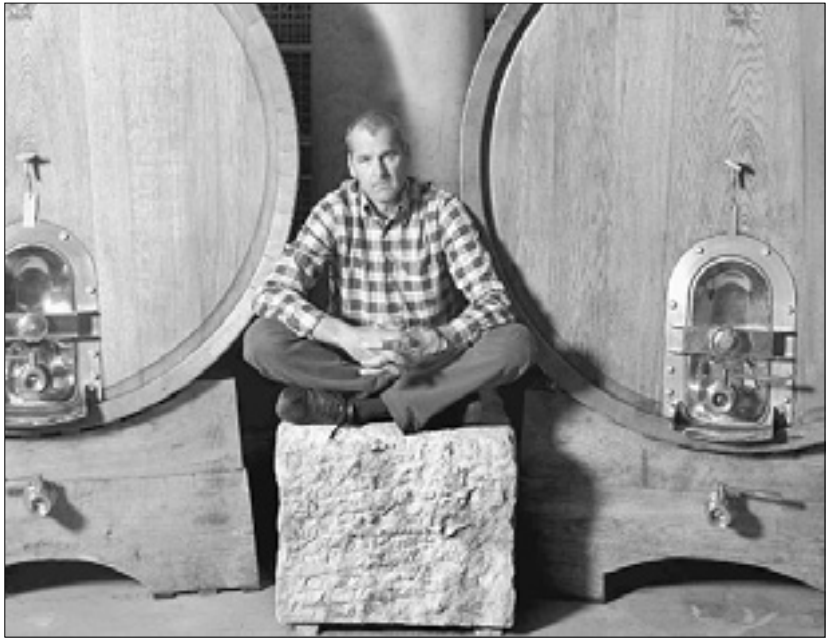
smiselno, tudi asistiran samomor oz. aktivno evtanazijo, je dejal Cendon.

Na srečanju so govorili še zdravnica Patrizia Sfreddo, ki je podala izkušnjo delovanja z neozdravljivimi bolniki in govorila o terapevtskem pomenu spoštovanja, dalje odvetnica Daniela Infantino, ki je obravnavala zavrnitev deželnega zakona o registru DAT, in univerzitetni pro-

fesor Angelo Venchiarutti, za katerega bi sprejetje zakona o biološki oporoki prineslo jasnost in naredilo bolj pregledno možnost samoodločbe bolnika. Zakon bi pojasnil tudi, kako naj se sestavi predhodna napoved oskrbe in to, da je treba spoštovati voljo ljudi oz. rekonstruirati to voljo v primeru nejasnosti, je prepričan Venchiarutti. (iž)

MILJE - V petek odprtje fotografske razstave Fabia Rinaldija

41 odtenkov portretov

41 odtenkov portretov je naslov fotografski razstavi, ki jo bodo v petek ob 18.30 odprli v miljem muzeju moderne umetnosti Ugo Carà. Na ogled bodo portreti ljudi, ki jih je v svoj objektiv ujel 60-letni tržaški fotograf Fabio Rinaldi. Med portretiranci so številni znani obrazi iz tržaškega življenja, med njimi na primer pisatelja Claudio Magris in Pino Roveredo, scenograf in kostumograf Pier Paolo Bisleri, praproviski vinar Edi Kante in še marsikdo. Na ogled bodo tudi Rinaldijeve bolj eksperimentalne fotografije.

Razstavo prireja center Photo-Imago, na petkovem odprtju jo bo predstavila Cristina Bonadei. Na ogled bo do 15. novembra, od torka do petka med 17. in 19. uro, ob sobotah med 10. in 12. ter med 17. in 19. uro, ob nedeljah in praznikih pa med 10. in 12. uro. Vstop je prost.

Zgoraj
Edi Kante,
desno
Pier Paolo Bisleri

FABIO RINALDI

PRIZNANJE Okolju prijazna pisateljica

Susanna Tamaro

FOTODAMJ@N

Tržaška pisateljica Susanna Tamaro je letošnja dobitnica nagrade Vivere a spreco zero (Živeti brez zapravljanja), ki jo podeljuje Last Minute Market. Nagrado je prejšnji teden ob Svetovnem dnevu hrane najavil ustanovitelj omenjene socialne pobude, agronom in ekonomist Andrea Segrè. »Susanna Tamaro si prizadeva, da bi bili ljudje vse bolj pozorni in občutljivi do okolja, da bi preprečevali zapravljanje hrane in spodbujali prehrambno vzgojo,« je razložil Segrè.

Ob Svetovnem dnevu hrane so objavili poročilo Waste Watcher 2015, iz katerega izhaja, da zapravljanje hrane stane Italijane 8,4 milijarde evrov na leto oziroma 6,7 evra teden za vsako družino, ki odvrže v smeti po 650 gramov hrane na teden.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 21. oktobra 2015

URŠKA

Sonce vzide ob 7.29 in zatone ob 18.10
- Dolžina dneva 10.41 - Luna vzide ob 14.38 in zatone ob 1.02.

Jutri, ČETRTEK, 22. oktobra 2015

VENDELIN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,4 stopinje C, zračni tlak 1011,6 mb ustaljen, vlaga 94-odstotna, veter 5 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 17,2 stopinje C.

Izleti

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega rezervata doline Glinščice, v nedeljo, 25. oktobra, organizira drugi brezplačni vodeni izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice 2015«: Od Doline do razgledišča v Kroglijah. Neobičajen izlet, ki se začne v Dolini, se nadaljuje po stezi gorske zveze CAI št. 1 do razgledišča v Kroglijah in vrha Malega Krassa. Trajanje pribl. 3 ure. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 10 let, zaradi predvidene višinske razlike. Zbirališče ob 9.00 pri pokopališču v Dolini. Informacije in prijave: info@riservalavalsandra-glinscica.it ali na tel. št. 040-8329237 (pon. - pet. 9.00-13.00).

MARTINOVANJE - DSMO organizira 8. novembra ogled Goriških Brd. Avtobus odpelje iz avtobusne postaje v Miljah ob 8. uri. Info in vpisovanje na tel. št. 347-3438878 (ga. Marina).

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA
SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 25. oktobra.
Tel. 040-229439

Osmice

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 329-8006516.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevasi 14. Tel. 040-208632.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

Loterija 20. oktobra 2015

Bari	40	61	82	66	3
Cagliari	68	77	74	81	63
Firenze	34	70	13	3	41
Genova	75	50	45	36	13
Milan	81	25	84	69	28
Neapelj	34	45	71	73	47
Palermo	55	75	22	87	24
Rim	18	41	37	22	73
Turin	64	89	52	13	88
Benetke	53	52	70	57	56
Nazionale	6	81	23	54	77

Super Enalotto Št. 126

18 34 58 60 64 88	jolly 5
Nagradni sklad	22.846.782,56 €
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €
1 dobitnik s 5 točkami	189.506,91 €
592 dobitnikov s 4 točkami	322,25 €
19.611 dobitnikov s 3 točkami	19,39 €

Superstar

80

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
2 dobitnikov s 4 točkami	32.225,00 €
87 dobitnikov s 3 točkami	1.939,00 €
1.246 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
8.289 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
19.764 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

V SKLOPU MEDNARODNEGA FESTIVALA »KOGOJEVI DNEVI«

TRIO
SERAPHIMMarta Močnik Pirc, sopran
Jure Gradišnik, trobenta
Klemen Karlin, orglepoklon skladatelju Marcu Sofianopulu
v sredo, 21. oktobra 2015, ob 20.30, stolnica Sv. Justa v Trstu

VSTOP PROST

Koncert sta omogočila: Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter ZKB

Čestitke

91 pozdravčkov na Bled naj pol-
leti, kjer pesnikov sin SERGEJ GRAD-
NIK praznik slavi. Vse naj, naj... mu že-
limo vsi na OŠ A. Gradnika na Colu.

Poslovni oglasi

GOSPA Z IZKUŠNJAMI

išče delo:
likanje, pospravljanje, varstvo.
Tel. 00386-31808539

Mali oglasi

DVOSOBNO STANOVANJE, delno
opremljeno, damo v najem v Štivanu.
Cena 370,00 evrov mesečno (plus
splošni stroški in ogrevanje). Tel. št.
348-4462664.

NA OPČINAH prodam stanovanje: ku-
hinja, dnevna soba, dve spalni sobi,
dve kopalnici, balkon, pokrito par-
kirno mesto, klet, 70 kv.m. Tel. št.:
334-3944089.

ODDAJAMO V NAJEM stanovanje na
Proseku, 55 kv.m.: dve sobi, kuhinja,
kopalnica, balkon, samostojno ogre-
vanje in parkirišče. Tel. št.: 040-
225320 in 333-1129574.

PRODAM hišo z vrtom v Prebenegu z raz-
gledom na morje. Tel. št.: 331-7114399.

PRODAM kompresor 2hp komplet z
vsemi dodatki in zračni rezervoar. Tel.
št. 040-214218.

ZANESLJIV MOŠKI išče katerokoli re-
sno delo, tudi za razne urnike in dne-
ve. Tel. št. 327-7409432.

ZANESLJIVA IN IZKUŠENA gospa iš-
če delo kot negovalka starejših oseb,
24 ur dnevno. Tel. št. 333-6644567 (v
večernih urah).

Lekarne

Do nedelje, 25. oktobra 2015:
Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Stock 9
- 040 414304, Milje - Lungomare Vene-
zia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040
200121 - samo s predhodnim telefon-
skim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibal-
di 6, Milje - Lungomare Venezia 3, Na-
brežina - 040 200121 - samo s pred-
hodnim telefonskim pozivom in z nuj-
nim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 6 - 040 368647.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdrav-
stvena služba (od 20. do 8. ure, pred-
praznična od 14. do 20. ure in prazni-
čna od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,
tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega
podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške
bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 -
991170, od ponedeljka do petka od 8. do
18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nu-

di informacije o zdravstvenih storitvah,
o združenih tržaskih bolnišnicah in o
otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

**RAVNATELJSTVO LICEJA F. PRE-
ŠERNA** obvešča, da bodo v petek, 23.
oktobra, potekale na šoli volitve za ob-
novo razrednih svetov s pričetkom ob
18.30. Ob tej priložnosti se bodo star-
ši lahko tudi pogovorili z razredniki.
Starši prvih razredov bodo imeli in-
formativno srečanje v veliki dvorani.
Sledile bodo volitve. Toplo vabljeni.

Prireditve

GLASBENA MATICA vabi v stolnico sv.
Justa na koncert Tria Seraphim, v
sklopu Mednarodnega festivala »Ko-
gojevi dnevi«, danes, 21. oktobra, ob
20.30. Igrali bodo: Marta Močnik Pirc
(sopran), Jure Gradišnik (trobenta),
Klemen Karlin (orgle). Koncert je pos-
večen skladatelju Marcu Sofianopulu.
TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360,
založbi ZTT in Mladika v sodelovanju
z Oddelkom za mlade bralce NŠK, va-
bijo na kavo s knjigo danes, 21. okt-
obra, ob 10. uri na Oberdankovem trgu
7. Tokrat nam bodo družbo delali štiri-
rinožni kosmatinci, terapevtski psi ter
njihovi vodniki Slovenskega društva za
terapijo, s pomočjo psov Tačke po-
magačke. Sledi predstavitev delovanja
prostovoljnega društva in odprtje raz-
stave portretov terapevtskih psov, ki bo
na ogled tudi v Oddelku za mlade bral-
ce NŠK v Narodnem domu.

**STRANKA KOMUNISTIČNE PRENO-
VE** vabi v četrtek, 22. oktobra, ob
18.30 na pokrajinski sedež, Ul. Tara-
bocchia 3, na javno skupščino na te-
mo »Za mir in proti vojni«.

DSI vabi v Peterlinovo dvorano na
ogled razstave Andreja Kosiča »Trpe-
ča metamorfoza«, od ponedeljka do
petka, 9.00-17.00.

GLEDALIŠKI VRTILJAK vabi v nedeljo,
25. oktobra, na predstavo »Pravljica
urica babice Pra, ki sploh ne pričaku-
je tigra« v izvedbi Gledališča Unikat iz
Ljubljane. Prva predstava bo ob 16. uri,
druga ob 17.30 v dvorani Marijinega
doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.
Obveščamo, da je možno naročanje
abonmajev na tel. št. 040-370846.

KRUT in Društvo slovenskih upoko-
jencev v Trstu vabita na koncertno
predstavo Starosta mali princ, ki bo v
nedeljo, 25. oktobra, ob 17. uri v gle-
dališču F. Prešeren v Boljuncu. Na-
stopajo: ŽePZ DSU za Goriško, MoPZ
Fran Venturini, MePZ Slavec - Solkan
in ŽePZ Bristan UŽO Koper; gost
Otroški zbor Fran Venturini Domjo.

**L'ARMONIA IN ZADRUGA KULTURNI
DOM PROSEK KONTOVEL** vabita
na ogled gledališke predstave v trža-
škem narečju »Robe de mati!« (Com-
pagnia dei giovani), ki bo v nedeljo,
25. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem
domu na Proseku.

SKD RDEČA ZVEZDA, pod pokrovi-
teljstvom Občine Zgonik, vabi na
Osrednjo proslavo ob 70. obletnici
ustanovitve, ki bo v nedeljo, 25. okt-
obra, ob 17.00 v Športno-kulturnem
centru v Zgoniku.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz
Boljunca vabi v društveni bar n' G'ri-
ci na ogled razstave starih fotografij
o trgatvi »B'ndima amb't«.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.15, 20.10,
22.00 »Hotel Transylvania 2«.

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.00 »I pugni
in tasca«.

CINEMA DEI FABBRI - Festival Latin-
sko-ameriškega filma.

FELLINI - 16.00, 19.40 »La vita è faci-
le ad occhi chiusi«; 17.50, 21.30 »Ja-
nis«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.45, 17.50,
20.00, 22.10 »Padri e figlie«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.45, 17.45,
20.00, 22.00 »Woman in Gold«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.45, 17.50,
19.50, 22.00 »Lo stagista inaspettato«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.00 »Eve-
rest«; 20.40 »Everest 3D«; 16.05,
20.50 »Legenda«; 16.10 »Maršovec«;
20.00 »Maršovec 3D«; 16.00, 20.20
»Nerazumen človek«; 15.50 »Pan:
Potovanje v deželo Nije«; 17.45 »Pan:
Potovanje v deželo Nije 3D«; 18.10
»Pot do slave 3D«; 16.45 »Ribbit«;
16.00, 19.00 »Utrip ljubezni«; 18.30
»Vrnitev v prihodnost 1 in 2«; 18.45,
21.10 »Škrlatni vrh«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00
»Nerazumen človek«.

NAZIONALE - 16.30, 18.45, 21.15
»Suburra«; 16.40, 18.30, 20.30 »Insi-
de Out«; 16.30, 18.45, 21.15 »Maze
Runner - La fuga«; 16.30, 18.45, 21.15
»Sopravvissuto - The Martian«; 22.10
»Fuck you, prof!«; 16.15, 20.10 »Ri-
torno al futuro day«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-
pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.10, 18.55,
21.40 »Suburra«; 16.30, 19.00, 21.30
»Lo stagista inaspettato«; 16.25, 19.05,
21.45 »Maze Runner - La fuga«;
16.20, 18.15, 20.10 »Hotel Transylva-
nia 2«; 22.05 »Black Mass«; 16.30,
18.40 »Inside Out«; 18.50, 21.40 »So-
pravvissuto - The Martian«; 21.15
»Padri e figlie«; 16.00, 20.15 »Ritorno
al futuro day«; 15.30 »Game Thera-
py«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45,
20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.45
»Black Mass«; Dvorana 2: 17.20,
19.50, 22.15 »Maze Runner - La fuga«;
Dvorana 3: 17.50, 19.50 »Fuck you,
prof!«; 21.50 »Sopravvissuto - The
Martian«; Dvorana 4: 17.45, 20.00,
22.15 »Lo stagista inaspettato«; Dvo-
rana 5: 17.00, 19.45, 22.15 »Suburra«.

Obvestila

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi
člane, sodelavce in prijatelje na občni
zbor volilnega značaja (za odbor in
predsednika) s pregledom opravljene-
ga dela in skupnim razmislekom za
bodoče delovanje. Srečanje bo danes,
21. oktobra, ob 16. uri v Peterlinovi
dvorani, Ul. Donizetti 3, I. nadstrop-
je.

ODDELEK ZA MLADE BRALCE NŠK,
v sodelovanju s Slovenskim društvom
za terapijo s pomočjo psov Tačke po-
magačke, vabi na srečanje s pravljic-
nim parom Gregor & Diva ter na od-
prtje razstave portretov terapevtskih
psov v četrtek, 22. oktobra, ob 16.30
v Narodnem domu v Trstu. Sledila bo
predstavitev delovanja društva Tačke
pomagačke in programa R.E.A.D. Ob
zadostnem številu vpisanih bomo od
konca novembra dalje brali s Tačkami
v knjižničnih prostorih Narodne-
ga doma.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se
bo sestel v četrtek, 22. oktobra, ob 20.
uri na svojem sedežu na Proseku št.
159.

ONAV - (vsedrjavno združenje poku-
ševalcev vina) vabi na večer posvečen
vinu Franciacorta. Pokušnjo bomo iz-
peljali v petek, 23. oktobra, ob 20.30
v restavraciji pri Sv. Jakobu. Informa-
cije in vpisnina po tel. 333-9857776,
trieste@onavi.it.

SKLAD MITJA ČUK - vabi na brezpla-
čno predstavitev novih tečajev Branja
obrazna in Obrazne joge, ki bo v petek,
23. oktobra, ob 20.00 na Opčinah,
Proseška ul. 131. Tečaja vodi Maša
Pregarč.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55
SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča,
da se bo nadaljevalni tečaj vršil v so-
boto, 24. in nedeljo, 25. oktobra in da
se zainteresirani lahko še vpišejo po tel.
333-3616411 (Sonja) od 14. do 15. ure.
TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da je
v soboto, 24. oktobra, odhod avtobu-
sa s Padrič ob 5. uri za nastop v Grad-
cu.

AŠD SOKOL iz Nabrežine organizira
zumba vadbo ob ponedeljkih od 20.15
do 21.15. Info na tel. št. 040-200941
ali 333-9482640.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log organi-
zira kuharski tečaj v Kulturnem domu
v Ricmanjih. Potekal bo ob sobotah,
7., 14. in 21. novembra, od 9. do 13.
ure in ga bo vodila Vesna Guštin. Vpis
do 25. oktobra na tel. št. 340-2580842
(Martina) ob uri obedov.

**TELOVADBA SMEHA V KD IVAN
GRBEC** - Pričetek tečaja v torek, 27.
oktobra, ob 20. uri v društvenih pro-
storih. Telo vadbo za sprostitev in do-
bro voljo bo vodila priznana vadite-
ljica Karmen Pribac iz Kopra. Toplo
vabljeni lanske in novi člani!

PILATES - Vaditeljica Sandra in Sku-
pina 35-55 SKD F. Prešeren iz Bol-
junca sporočata, da bo vadba ob tor-
kih, od 19.30 do 20.30 v telovadnici
NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Vabljeni
stare in nove tečajnice.

**POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV.
MARTINA** na Proseku - Rajonski svet
za Zahodni Kras in vaške organizaci-
je prireajo »The cooking show« z raz-
stavo in pokušnjo fanclav z dušo, ki
bo v soboto, 7. novembra, ob 18. uri
v Kulturnem domu na Proseku. Va-
bimo vaščane in vaščanke, ki želijo
razstavljati njihove dobrote, da se pri-
javijo v uradu Rajonskega sveta na
Proseku št. 159 ali na tel. št. 040-
225956 do 30. oktobra.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS
prireja fotografski in likovni natečaj
»Pričevanja«. Izdelke je treba oddati naj-
kasneje do 30. oktobra na sedežu I.
Okraja Občine Trst - Zahodni Kras
(Prosek št. 159). Izdelki bodo razsta-
vljeni v okviru praznovanj sv. Martina.
Info v tajništvu rajonskega sveta, pra-
vilnik je na: <http://primacircoscrizione.comune.trieste.it/presentazione-del-concorso-testimonianze-pricevanja/>.

**»QIGONG« KITAJSKA VADBA Z
ENERGIJO** - DSMO obvešča, da po-
teka vadba ob petkih 19.15-20.30 v
dvorani ACLI, Ul. Frausin 9 v Miljah.
V teku je vpis za dodaten urnik ob tor-
kih 18.00-19.15. Vabljeni! Info na tel.
št. 340-3010299 (Letizia).

JOGA - SKD F. PREŠEREN iz Boljunca
obvešča, da se tečaji joge vršijo vsa-
ko sredo v društveni dvorani občinskega
gledališča v Boljuncu: začetniki
od 17.15 do 18.45, nadaljevalni te-
čaj od 19.00 do 20.30.

**POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV.
MARTINA** na Proseku - Rajonski svet
za Zahodni Kras vabi prošeške in kon-
tovelske proizvajalce, da se udeležijo
pokušine vin, ki bo 11. novembra na
dvorišču rajonskega sveta. Razsta-
vljalci naj se javijo v tajništvu do 31.
oktobra ali na tel. št. 040-225956.

SDD JAKA ŠTOKA vabi dijake, da se
pridružijo višješolski skupini, ki jo vo-
di Gregor Geč. Vaje so ob ponedelj-
kih od 19.00 do 20.30 v Kulturnem
domu na Proseku. Za informacije na
tel. št. 338-3277407.

SKAVTI SZSO, volčiči in volkuljice (8-
11 let) v Bregu in mestu: Džunglo že-
limo deliti s teboj. Pridruži se nam in
lovi skupaj z Akelo, Bagiro, Balujem
in Kačo Kaa. Sestanke imamo vsako
soboto od 15.30 do 17.00 v Boljuncu
in Škednju. Vpisujemo otroke 3., 4. in
5. razreda OŠ. Kontakt: tel. št. 331-
9716473, kobe.karmen@gmail.com -
Akela (Karmen), 00386-41223410 Ba-
loo (Damjan); tel. 339-4321709 ali
purger@libero.it.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO
Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Bol-
junca obvešča, da se vadba za razgiba-
vanje s Sandro vrši ob torkih, od 9. do
10. ure v društveni dvorani. Vabljeni.

STARŠI KRUPAJ - ponovno začenjamo
aktivnosti namenjene otrokom s po-
sebnimi težavami: individualno fizio-

terapijo izvaja fizioterapevtka Majda
Grbec, skupinsko in individualno
muzikoterapijo pa Sara Hoban. Aktiv-
nosti so odprte vsem osebam s po-
sebnimi potrebami. Info in prijave ob
petkih popoldne od 15. do 19. ure na
tel. št. 040-360324.

**BIVŠI DIJAKI 3.A, 3.B IN 3.C RAZRE-
DA**, ki so obiskovali N.S.Š. Srečka Ko-
sovela na Opčinah v š.l. 1982/83, po-
zor! Prišel je čas, da se spet srečamo
v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v
Sežani. Prijave in info do 5. novembra
na tel. št.: 346-2197404 (Ivo).

40-LETNIKI S TRŽAŠKEGA, združite
se! Če na tvojem rojstnem listu je za-
pisana letnica 1975 in če si pozabil,
kdo so tvoji sovrstniki, pridi na ve-
čerjo, ki bo v petek, 27. novembra, ob
19.30 v restavraciji v Repnu. Potrdi-
tev prisotnosti najkasneje do 20. no-
vembra na 40letniki@gmail.com (na-
piši svoje ime in tel. št.).

Prispevki

V spomin na Edoarda Racmana daru-
je Majda Pipan z družino 50,00 evrov
za kapucinske menihe na Montuci.
V spomin na Pepko Verginela daruje
Ivanka Milič Furlan 20,00 evrov za
vzdrževanje spomenika padlim v
NOB v Gabrovcu.

V spomin na Mirando Kapun in Mari-
nota Regenta darujeta Arjana in Pe-
ter Starc 30,00 evrov za KD Prosek
Kontovel.

V spomin na mamo Antonijo Grison
daruje Luciana 100,00 evrov za cerkev
v Bazovici.

Ob obletnici smrti našega dragega
Sergija Cibica ter v spomin na Mari-
nota Regenta in Mirande Kapun da-
ruje Rosana z družino 50,00 evrov za
društvo F.C. Primorje.

Ob 2. obletnici smrti dragega moža in
očeta Dina Stoparja darujejo Dragica,
Nataša in Tatjana 75,00 evrov za Os-
novno šolo Kajuh - Trubar in 75,00
evrov za Otroški vrtec Ubald Vrabec
v Bazovici.

Tiho je odšla naša draga

Ada Turchi vd. Ota

Tvoji dragi

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 22.
oktobra, od 12. do 13.30 v ulici Costa-
lunga.

Pogreb z žaro bo v petek, 30. oktobra,
ob 12. uri na pokopališču v Dolini.

Trst, 21. oktobra 2015

Pogrebno podjetje Alabarda

21.10.2013

21.10.2015

Dino Stopar

Vedno bolj te pogrešamo

tvoje Dragica, Nataša in Tatjana

Bazovica, 21. oktobra 2015

Ob izgubi drage žene Ede
izrekamo Dinčiju Goruppiju
in družini občuteno sožalje

vsi pri VZPI-ANPI

KONSERVATORIJ TARTINI - Predstavili koncertno sezono z novim ravnateljem

Kakovostni koncerti in pogled na Balkan

Še pred uradnim začetkom akademskega leta 2015-2016 je tržaški konservatorij Tartini predstavil pobudo, ki je z leti prerasla v pravo koncertno sezono, čeprav – kot je dejal predsednik glasbenega instituta Mario Diego – ne gre za konkurenco z glasbenimi društvi, kajti konservatorij ima svojo specifikko, ki igra pomembno vlogo pri sestavljanju koncertnih programov: nastopajo namreč bivši in sedanjí docenti in gojenci ter gostje številnih glasbenih akademij, s katerimi goji konservatorij plodne stike. Diego se je najprej zahvalil dolgoletnemu ravnatelju Massimu Parovelu, ki je letos zaključil svoj mandat, zahvalil pa se je tudi profesorskemu zboru, ki je skoraj soglasno izvolil novega ravnatelja Roberta Turrina.

Turrin je dejal, da mu je nova zažitev v čast in breme, kajti dela in odgovornosti ne primanjkuje. Upa, da bo lahko uspešno nadaljeval po poti, ki jo je začrtal Parovel, še posebno na področju mednarodnih sodelovanj, ki dobivajo vedno večji pomen in razsežnosti. Tržaški konservatorij je namreč koordinator tako imenovanega balkanskega projekta, ki predvideva dvolletno sodelovanje z glasbenimi akademijami iz Srbije, Bosne, Črne gore in Albanije, še vedno pa zelo aktivno sodeluje pri evropskem projektu Erasmus. Turrin si obeta, da bodo kmalu dokončali prenovno dvorano Tartini in snemalnega studia, pa tudi ureditev videomediateke-sodobne knjižnice, ki bo odprta širšemu občinstvu. Želi tudi ojačiti pedagoško ponudbo, da bo lahko Tartini ohranil ugled, ki ga uživa v Italiji in tujini.

Odgovorni za stike z javnostmi Pietro Serafin je predstavil koncertno sezono ter obrazložil smernice, ki so profesorsko ekipo vodile pri izbirah. Sezona se bo začela že **nocoj**, ko bodo nastopili zmagovalci klavirskega tekmovanja Marizza, naslednji koncert pa bo **26. oktobra**, posvečen kitari z recitalom Andrea Diecija. **4. novembra** se bo konservatorij poklonil Marcu Sofianopulu, **9. novembra** pa bo koncert za orgle in klavir v sodelovanju s konservatorijem iz Piacenze.

15. novembra bo koncert šolskega orkestra, ki ga vodi Romolo Gessi, svečano odprl akademsko leto v dvorani Tripovich. Orkester bo nastopil tudi drugod po deželi ter oblikoval koncert za šole. **23. novembra** bo v ospredju jazz s kvartetom Sosuu Jazz Quartet, **30. novembra** pa bo nastopil kitarist Duccio Bianchi. **1. decembra** bodo nastopili zmagovalci klavirskega natečaja Maria Grazia Fabris, kar trije pianisti pa bodo **9. decembra** oblikovali poklonu Franzu Lisztu. **14. decembra** bo gostoval pianist Markus Prause, docent na dunajskem konservatoriju, s poklonom Bachu, **21. decembra** pa bo igrala skupina Fiumi Shaarrk Trio, ki na Tartiniju obiskuje oddelek za nove glasbe in tehnologije.

11. januarja bosta igrala flautist Luca Truffelli in pianist Igor Cognolato, **18. januarja** bosta sopranistka Adriana Tomišić in pianist Stanislaw Ignacy Masseroli Mazurkiewicz oblikovala Liederabend, **25. januarja** pa bosta na vrsti violinist Fabrizio Falasca in pianist Lorenzo Cossi. Hetero-

gena ponudba, kot je dejal Serafin, ki skuša prikazati pestro delovanje šole, odprte tudi novejšim tokovom in eksperimentalnim načrtom, Rita Susowsky, ki je odgovorna za produkcijo, pa je izrazila upanje, da se bo občinstvo tudi letos odzvalo polnoštevilno. Koncerti se bodo nadaljevali do poletja, drugi del programa bo objavljen kasneje. Vstop je prost, potrebna pa je rezervacija na tel. št. 040-6724911, dodatne informacije so na spletni strani www.conts.it.

Katja Kralj

prej do novice
www.primorski.eu

Novi ravnatelj Roberto Turrin (levo, FOTODAMJ@N) in kitarist Andrea Dieci (desno), ki bo nastopil 26. oktobra

TKS IN NŠK Kaj če bi nam pri branju pomagali psi?

Slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke je humanitarna organizacija, katere cilj je izboljšati počutje otrok, mladostnikov, odraslih, starostnikov in oseb s posebnimi potrebami. Glede na ciljne skupine izvajajo več programov, na primer terapije in aktivnosti s pomočjo psov, asistirano branje s psi, osveščanje otrok in mladostnikov v vrtcih in šolah ter družabništvo.

O delovanju društva bo danes govor na prav posebni Kavi s knjigo, ki jo tako kot vsako sredo ob 10. uri v novem Tržaškem knjižnem središču na Trgu Oberdan prireja založbi Mladika in ZTT. Tu bodo, ob prisotnosti štirinožnih prijateljev, odprli tudi razstavo portretov terapevtskih psov, ki bodo na ogled tudi v Oddelku za mlade bralce NŠK v Narodnem domu. In ravno v prostorih v Ulici Filzi bo jutri ob 16.30 na sporedu dodatno srečanje, na katerem bodo prostovoljci predstavili program R.E.A.D. Pri NŠK si namreč želijo, da bi v prihodnje tudi v njihovih prostorih brali s pomočjo Tačk pomagačk. Zakaj ravno z njimi? »Ker prijazne oči naših psov nikdar ne lažejo,« pravijo v društvu. »Ker mokri smrčki, mehki kožuščki in nežne tačke poznajo bližnjice do človeških src. Ker so psi iskreni, neposredni, zvesti, prizanesljivi.«

STOLNICA SV. JUSTA - Glasbena matica in festival Kogojevi dnevi

Nocoj trio Seraphim

Slovenski trio Seraphim je tipična baročna zasedba

Med Glasbeno matico in festivalom sodobne glasbe Kogojevi dnevi obstajajo trdne, dolgoletne vezi in naveda, da ima festival vsako leto tudi tržaško etapo. Stolnica svetega Justa bo tako nocoj ob 20.30 sugestivni okvir koncerta tria Seraphim, ki ga sestavljajo sopranistka Marta Močnik Pirc, trobentač Jure Gradišnik in organist Klemen Karlin. Tipično baročna zasedba že napoveduje časovni razpon programa, ki se bo pričel pri Purcellu in Händlu in se bo nato, v soglasju s festivalskim okvirom, usmeril v sodobne stvaritve Kopača, Florjanca, Voglarja, Kreka in Močnika. Koncert v stolnici bo tudi poklon tržaškemu skladatelju Marcu Sofianopulu, saj bo trio izvedel njegovo skladbo Cinque Laudi dell'Amor vero (po Visoki pesmi).

Trio sestavljajo kolegi na glasbeni šoli v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani. Od ustanovitve leta 2006 so imeli že lepo število odmevnih koncertnih nastopov po Sloveniji in v Avstriji; poleg izvajanja baročne glasbe njihova posebna ljubezen velja slovenski glasbeni ustvarjalnosti, zato načrtno spodbujajo nastanek novih slovenskih del za njihovo zasedbo.

Peti festivalski dan v znamenju idealizma in diktature

V gledališču Dei fabbri in v avditoriju muzeja Revoltella se nadaljuje festival latinskoameriškega filma. Tudi danes bodo v tekmovalnem in prostem programu predstavili peter izbor kratkometražnih in celovečernih filmov. Peti festivalski dan bo ob 11. uri v Revoltelli uvedla projekcija dokumentarca SC Recortes De Prensa, film o argentinskih azilantih, ki so leta 1980 v Parizu skušali ustanoviti časopis Sin Censura. Ob 16. uri bo na sporedu film El Secreto De Lucia, projekcije pa se bodo nadaljevale do 22. ure. V gledališču Dei fabbri bo med 16. in 18. uro na voljo izbor najboljših kratkometražnih filmov z brazilskega festivala Florianopolis. Od 18. ure pa filmi iz tekmovalnega dela. Popoln spored na www.cinelatiniotrieste.org.

Konferenca o Indiji

V palači Gopcevich bo danes ob 17.30 konferenca Claudia Colecchie na temo Passaggio in India. Colecchia je odgovoren za fotografski arhiv mestnih muzejev zgodovine in umetnosti, na srečanju pa bo s fotografijami in glasbo popeljal obiskovalce na virtualen izlet po številnih znamenitih krajih Indije.

Mednarodni dan Bra Day

Tržaško zdravstveno podjetje prireja danes v bolnišnici na Katinari javno srečanje o kirurških posegih na dojkah ob priložnostih rakastih obolenj. Pobuda je namenjena še posebej za ženske in bo v okviru mednarodnega dneva Bra Day 2015. Ob tej priložnosti bo v 12. nadstropju bolnišnice dan odprtih vrat, od 9. do 18. ure pa bodo na voljo zdravniki kirurgi, psihologi in prostovoljci.

Energija, družba, okolje

V veliki dvorani fakultete za pravne vede na tržaški univerzi bo danes prva iz niza javnih konferenc na temo Energija, družba in okolje med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo. Prvo srečanje bo danes ob 17. uri na temo Energija, politika in družba v Italiji v 20. stoletju, predavala pa bo Elisabetta Bini z oddelka za humanistične vede.

Srečanje o bioarhitekturi

V kavarni San Marco (Ul. Battisti št. 18) bo danes ob 18. uri javno srečanje na temo Bioarhitektura in urbana ekologija. Predavala bo arh. Fabia Cabrini, srečanje prireja tržaški krožek Verdeazzurro Legambiente.

Novi delovni mesti

Pokrajinski center za zaposlovanje bo od 9. do 12. novembra zbiral kandidate za šoferja šolabusa v dolinski občini. Razpis predvideva pogodbo za določen čas (8 mesecev, 20 ur tedensko). Poleg tega bo zbiral kandidate za kvalificiranega delavca v zgonski občini, pogodba za določen čas do 31. decembra letos, 18 ur tedensko.

Dopolnilo

V poročilu o predstavitvi zbornika o Stadionu 1. maj, ki je bilo objavljeno včeraj, je izostalo ime pokrajinske predsednice Zveze slovenskih kulturnih društev Živke Persi.

ZANIMIVA PUBLIKACIJA - Glej, ognjišče! Obrazi, ljudje in življenje SKD Primorsko

»Imeli smo ljudi iz pravega testa, z dlanmi v obliki srca«

Vaščane je v svoj objektiv ujel Maurizio Frullani (1942-2015), uveljavljeni fotograf iz Ronk, ki je preminil aprila letos

M. FRULLANI

Knjižna izdaja s fotografijami članov kulturnega društva Primorsko iz Mačkolj je zelo izvirna pobuda, kako tudi drugače ovrednotiti vsestransko prizadevnost in dejavnost vaše skupnosti. Črno-bele fotografije, ki jih je izdelal italijanski fotograf Maurizio Frullani, razkrivajo namreč, da je mogoče skozi portrete ponosnih sovaščanov razbrati vitalno povezanost in zagnanost ljudi v skupnostnem udejstvovanju.

Fotografsko zbirko *Glej, ognjišče! Obrazi, ljudje in življenje Slovenskega kulturnega društva Primorsko* je z besedilom opremil Boris Pangerc in tako avtorskim fotografijam vpisal dodatno izrazno vrednost. V občuteni govorici zabeležene didaskalije spremljajo utrip življenja v Mačkoljah in obenem z izpisom razpletajo marsikatero prikrito sugestijo umetniških posnetkov. Tako se izostrijo predmeti in detajli v naravni okolici (kamnito stopnišče, vodnjak, vonj dišavnic) in v delovnem vsakdanu (stiskalnica za tropine, lestev, žaga, traktor), s pomenom se ogovarja čas preteklosti (na kredenci okvir s sliko pogrešanega moža), z namigi so prestreženi pogledi, razpoloženja, trenutki zasebnosti portretiranca, osvetljen je nasmeš zadoščenja in skrb za odgovorne odločitve, prekrizane roke pa kažejo na sprostitve in čas oddiha. »Zgodila se je zgodba, preprosta in pristna, ki daje občutek trajanja in domačnosti hkrati,« opominja idejni vodja in predsednik društva Miloš Tul, ki je z Anuško Smotlak poskrbel za uredniško delo. Oprema knjige kaže na velike ambicije in estetsko dovršenost oblikovalca Igorja Mingota, v prevodu Darje Betocchi pa ogovarja tudi italijansko govorečega sosedo - sovaščana.

Listanje po zbirki je pravi sočasen sprehod skozi delček zgodovine društva, saj v Frullanijev objektiv ujeti obrazi pričajo o vpetosti vaščanov v prostor in vsakdanost. Upodobljene družine - z nonoti, starši, otroki in vnuki - potrjujejo trajanje, skupno prehojeno pot, obujajo trenutke družbenega povezovanja. Kljub portretni nastavljeni drži na fotografijah presenečajo izrazite obrazne poteze Mačkovljanov, kjer naslikani pogledi izžarevajo predanost, občutek domačnosti, privrženosti tradiciji in pričajo o pomenu izročila. Pangercu se zapiše misel: »Imeli smo ljudi iz pravega testa, z dlanmi v obliki srca, prave vere in prave mere, s pogledom čez obzorje ... Vsak je dal po svojih močeh, kolikor mu je zmoglo srce.« Skupinski portreti sorodnikov pred hišo na dvorišču, ob mizi na vrtu, med oljkami in trtami in zdravica v obokani kleti pripovedujejo o koreninah in darovih zemlje, o zavezanosti družinskemu življenju in o dejansko

srčni verigi ljudi. Dopasni portreti upodabljajo ljudi, ki so zavezani poklicu ali ljubiteljski dejavnosti. V ospredju so drobne stvari, ki posameznika za pišejo domači obrti ali na tradiciji slo- nečem stranskem delu: čopič za pleskarja, dleta za čevljarja in mizarja, sod za vinarja, motorno kolo za poštarja, notno črtovje za glasbenika. Vaška opravila, kot so vinogradništvo, oljkarstvo in petje (vaški moški zbor Nonet je lani praznoval 20. obletnico delovanja), imajo izjemno povezovalno moč. Krajinarske fotografije, ki upodabljajo Lipnik in Zazid, se obračajo nazaj na »šume iz preteklosti«: to sta kraja žrtvovanja, kjer so vklesana imena padlih borcev za svobodo in sta usodno zaznamovala vaško zgodovino po požigu vasi med drugo svetovno vojno.

V naslovu zbirke izpostavljena prispodoba ognjišča poimenuje toplino in varnost doma, a tudi žerjavico gore-

čih zamisli, ki so nosilke nagona po živem in prižigajo plamen kulturne in skupnostne pripadnosti. Številne podobe, ki se prepletajo v knjigi, priključijo svojevrstno govorico prostorske danosti: bršljan opominja na vsestransko razvejanost vaše dejavnosti, drevo z varno krošnjo hrani simbolno vrednost ukoreninjenosti in trdnosti, okrogla miza je znak odkritega in sproščenega dogovarjanja, vpreženi voz pa znanje zavezanosti in privrženosti, ki se podaja »iz roke v roko, iz roda v rod«.

Skrbno izdelana monografija ima

pomembno dokumentarno vrednost, saj na svojevrsten način kodificira vaško identiteto in vrednoti delo ljudi. Njena mozaična ikonografska oblika vpiše pomenljivo in razpoznavno zgodovinsko izkustvo zaporednih rodov prebivalstva Mačkolj. Tako utemeljena in posredovana družbena interakcija med ljudmi, stkana iz kohezivne zavesti po jezikovnem in kulturnem povezovanju, a tudi notranjem razločevanju, je porok organiziranega sestava in dinamičnega potenciala.

Loredana Umek

OBLETNICA V Pordenonu večer, posvečen poetu Pasoliniju

Pisanje v furlanščini je bilo za Pier Paola Pasolinija sredstvo, s katerim je skušal izraziti svojo »neskončno melodijo«. Mlademu poetu Pasoliniju, ki je svoje prve

verze napisal v materinem jeziku, je posvečen večer, ki bo v soboto ob 18. uri zaživel v Verdijevem gledališču v Pordenonu. Ob štiri-deseti obletnici smrti bo mogoče na pobudo fundacije Pordenone-legge prisluhniti recitalu igralka Piere degli Esposti, ki nosi naslov *PPP Nuovi versi per musica antica* (Novi verzi za starodavno glasbo). Uveljavljena italijanska igralka je dobro poznala Pasolinija - režiserja, ki jo je izbral za vlogo v filmu Medea.

Pasolinijevi spomini na mladost v Casarsi se bodo na odru prepletali z njegovimi furlanskimi verzi, ki jih bo podala Marta Risservato. Glasbeno kuliso pa so zaupali mlademu, a že uveljavljenemu goriškemu pianistu Alexandru Gadjevu, ki bo ponudil izbor Pasoliniju ljubih skladb, na primer Chopinov Preludij.

ISTRSKO NARODNO GLEDALIŠČE - Avtor drame Blak je Milan Rakovac

»Vsi imajo pravico, da pridejo, in vsi imajo pravico, da odidejo ...«

»Blak je katran, ki so ga nekoč prebivalci Istre uporabljali za izražanje svojih pogledov na svet z napisi na pročeljih hiš.« Tako razlaga Laura Marchig naslov drame Milana Rakovca, ki je podnaslovljena s pripisom *ossia, el druxe xe fuć* in ki je premierno zažive-la 7. oktobra v Istrskem narodnem gledališču (Istarsko narodno kazališče) v Pulju v režiji Ines Pletikos.

V Istri se je skozi dvajseto stoletje razvilo, zapletlo in razpletlo veliko zgodb. S trdnimi prebivalci tega polotoka zgodovina ni bila prizanesljiva, kot krepka klofuta jim je podobno kot

Tržačanom in Kraševcem vnovič in znova spreminjala, mešala in zapletala življenjske zgodbe, tudi intimne. Milan Rakovac je glasnik tega eksistencialističnega pogleda na svet, kjer zgodovina globoko vpliva na življenja posameznikov in v katerem postajajo včasih dejanja ljudi zgodovina sama. Svojo zgodbo gradi kot preplet generacij, dogodkov in travm. Njegovo najbolj učinkovito sredstvo pa ostaja jezik, ki se zliva iz hrvaščine v italijanščino, včasih pa nas pripelje do čakavskega narečja.

Vse življenjske zgodbe oseb v

Blaku se zapletajo v današnji Hrvaški, ki jo postavlja Rakovac v puljsko psihiatrično kliniko. Glavni junak je nekdanji anarhist in pesnik Škik, ki je čez desetletja še najbolj ključoval izživom zgodovine. Ostale osebe, tako zdravni- ca in njen sin kot hospitalizirani nekdanji heroji domovinske vojne, tako Škikova mati kot medicinska sestra, pa so prispodoba sledi, ki so jih zgodovinski preobrati pustili v Pulju: od fašizma do upora, od domovinske vojne 90. let, vse do divje neoliberalistične tranzicije. Škikov prihod jih prisili, da se soočijo s svojimi zgodbami in demoni.

Projekt Milana Rakovca, da združi stoletne korake zgodovine v eno literarno delo, je bil v izhodišču precej ambiciozen: avtor mu je bil kos še zlasti z izkazovanjem tiste svoje specifične sposobnosti, da daje glas različnim zgodbam z različnimi jeziki.

Emblematična je poleg glavnega junaka Škika, ki ga igra Aleksander Cvjetković, mlada medicinska sestra Lenka, ki prepričljivo zaživi v igri Lanne Gojak, v kateri se po besedah samega avtorja uteleša glavni junak Škik v liku pogumnega, nezlomljivega in nepodkupljivega umetnika.

Pulj je z razliko od severne Istre in Trsta ostal v povojnem obdobju odprto mesto. Tu nastajajo ravno tako od-

prte drame in njihove uprizoritve, ki gledalce nagovarjajo in jim razlagajo, da nam navsezadnje ostajajo zemlje in okolja, v katerih moramo živeti in v njih ustvarjati.

Vzorne in hkrati tragično aktualne so besede Lenke in Škika ob koncu prvega prizora: »Jaz nisem od nikoder prišla, tu sem se rodila. To je moje mesto in to je moje življenje. (...)« Škik pa razlaga: »Ljudje so svobodna bitja, družbena bitja, vsi imajo pravico, da pridejo in vsi imajo pravico, da odidejo, kadar hočejo, kamor hočejo ...«

Martin Lissiač

Prizor iz predstave Blak, desno zgoraj Milan Rakovac, ki ga naši bralci poznajo tudi kot avtorja sobotne rubrike Tomizzev duh

SOLKAN - Nova kolesarska steza

V izgradnji tudi del proti državni meji

Na republiški Direkciji za investicije (DRSI) so včeraj za Primorski dnevnik znova zagotovili, da se bodo dela na kolesarski poti med Solkanom in Plavami zaključila v novembru. Dodajajo pa tudi razveseljivo novico, da se bo tedaj zaključila tudi izgradnja doslej manjkajočega dela proti Italiji, kjer obenem tudi sanirajo manjši zemeljski plaz. Nekoliko manj dorečen odgovor pa smo dobili na vprašanje, kdaj bo odprtje. »Kolesarska steza bo odprta po pridobitvi uporabnega dovoljenja,« so pojasnili na DRSI.

Izgradnja kolesarske poti Solkan-Plave, ki je pododsek kolesarske poti Nova Gorica-Predel, se je v preteklosti že zataknila. Kar enoletni zamik izgradnje je nastal na račun težav pri oddaji naročila. Potem, ko je gradnja vendarle stekla in ko je že vse kazalo, da bo kolesarska pot, ki so jo navdušenci uporabljali še preden so jo sploh asfaltirali, letošnje poletje vendarle odprta, se je julija zgodil nesrečni podor skale. Skoraj dva kubična metra skalne gmote sta treščila na sveži asfalt in pri tem podrla na novo postavljene jeklene lovilne ograje. Kolesarska pot je bila v tistih dneh tik pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja, dogodek pa je že predvideno odprtje zamaknil za nekaj mesecev. Stanje si je nato ogledal geolog in pripravil poročilo, ki je pomenilo izhodišče za nadaljnje ukrepe.

Tako na trasi kolesarske steze trenutno v dolžini 480 metrov poteka namestitve dodatnih lovilnih ograj na območju, kjer se je v juliju zgodil skalni podor, so včeraj pojasnili na DRSI. Investitorji pa so se morali med gradnjo soočiti še z eno težavo: na odseku, ki bo omenjeno kolesarsko pot povezal z Italijo, in ki je že ves čas veljal za najbolj zahtevnega, se je pred časom sprožil manjši zemeljski plaz. Zato je bilo treba za ta del izdelati ustrezno projektno dokumentacijo. Tudi na tem delu v dolžini 300 metrov te dni potekajo dela. Kot pojasnjujejo na DRSI, tam obenem sanirajo plaz in dokončujejo kolesarsko površino do državne meje s sosednjo Italijo. »Zaključek vseh del je predviden v mesecu novembru. Kolesarska steza bo odprta po pridobitvi uporabnega dovoljenja. Vrednost nepredvidenih del je okoli 500.000 evrov,« so še pojasnili. (km)

Novembra bodo
dogradili
manjkajoči del
proti Italiji

FOTO K.M.

MARINA NOVA

Kopališče že šestič naprodaj

V Tržiču je naprodaj kopališče Isola dei Bagni di Marina Nova, vendar ga ne uspejo prodati. Pred dvema tednoma se na javni dražbi ni pojavil niti en ponudnik, tako da jo bodo ponovili jutri. Za prodajo na javni dražbi sta se odločili združna banka iz Štancana in še en bančni zavod, ki bosta z zaslužkom krila del posojil, nakazanih propadlemu podjetju Itmar. Izključna cena jutrišnje - že šeste - dražbe je 2.840.625 evrov, potem ko so na prvi dražbi za odkup območja zahtevali nekaj več kot pet milijonov evrov. Med poletjem je bilo nekoč priljubljeno kopališče zaprto; območje, ki ga prodajajo, meri 117.445 kvadratnih metrov, po mnenju izvedencev ima s turističnega vidika velik potencial. Po drugi strani je za njegovo prekvapljivo potrebnega kar nekaj denarja. Poleg nekaterih dotrajanih nepremičnin je ob kopališču še nekaj zapuščenih teniških igrišč; klavarno razpada tudi kamp.

RONKE

Civilna iniciativa proti združevanju

V Ronkah so se razni krajevni politiki že pred časom izrekli proti združevanju s sosednjima občinama Tržič in Štancan. Svoje nasprotovanje združitvi so javno izrekli tako župan Roberto Fontanot kot predstavniki Demokratske stranke in Komunistične prenovne, zdaj pa so se jim pridružili še občani, ki so ustanovili civilno iniciativo, v okviru katere si bodo prizadevali, da bodo Ronke ostale samostojna občina. Koordinator novega odbora je Fabrizio Bertini, ki že pripravlja niz javnih srečanj, na katerih bodo pojasnili, zakaj nočejo združevanja. Za dodatne informacije je že na voljo naslov elektronske pošte comitatoronchiNOfusion@hotmail.com. Za združitev treh občin si sicer prizadeva združenje CittàComune, ki je v ta namen zbralo 6479 podpisov ronških, tržiških in štancanskih občanov.

Povezujejo znanje o vinu

Vinoteka Solum v Novi Gorici bo jutri od 19. ure dalje gostila čezmejni večer povezovanja znanj na področju kulture uživanja vin v vinotekah. V goste bodo povabili štiri vodje vinotek iz Slovenije in Italije. Večer bodo posvetili fenomenu in razvoju vinotek v zadnjem desetletju ter vinu, ki zori v 1,5 litrskih steklenicah - magnum. Predstavile se bodo vinoteke Štrigon iz Portoroža, De Feo iz Čedad, Villa Nachini iz kraja Corno di Rosazzo, Mamma Angela iz Gorice in Solum iz Nove Gorice. Lastniki vinotek bodo z obiskovalci delili svoje izkušnje in poglede na vzpon vinotek ter gostom v pokušino ponudili izbrana vina v magnum steklenicah in razkrivali posebnosti zorenja vin v velikih steklenicah. Večer bo zaokrožil eden izmed najboljših kuharjev na slovenski sceni, Marino Furlan iz restavracije Tiffany Hitovega hotela Park, ki je na letošnjem gostinsko-turističnem zboru prejel kar dve odličji. (km)

Izsilil prednost kolesarju

Včeraj dopoldan se je v Goriških Brdih pripetila prometna nesreča. 74-letni italijanski voznik avtomobila je vozil iz smeri Italije proti Neblem. Pri zavijanju v levo je izsilil prednost 41-letnemu kolesarju, ki je pravilno pripeljal iz svoje smeri. Kolesar je s prednjim delom kolesa trčil v prednja desna vrata osebnega vozila in padel po tleh ter utrpel lahke telesne poškodbe. Na kraju so poškodovancu reševalci nudili zdravniško pomoč in ga kasneje odpeljali na nadaljnje zdravljenje v šempetrsko bolnišnico. Policisti pa so povzročitelju nesreče zaradi kršitve prometne zakonodaje izrekli globo, ki jo je poravnal na kraju. (km)

Poostren nadzor

Včeraj so na zahtevo pokrajinskega sveta poosttrili nadzor nad težkim in izrednim prometom v Svetogorski Ulici v Gorici. Poostrene kontrole so izvajali mestni redarji in pokrajinska policija, akcijo bodo ponovili v petek, 23. oktobra, in prihodnji teden. (av)

Kvintet Barruti

Danes ob 20.45 bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici drugi letošnji koncert v organizaciji združenja Rodolfo Lipizer. Nastopil bo kvintet Barruti, ki ga sestavljajo štiri sestre in brat - Bruna (violina), Mila (violina), Fiorenza (viola), Anna (klavir) in Giuseppe (violončelo). Izvajali bodo Brahmsove in Schumannove skladbe. (av)

GORICA - Svetniki občanske liste o razpadu koalicije

»Bili smo dosledni«

Še naprej bodo ostali v opoziciji, vendar ne izključujejo sodelovanja z večino

»Občinski svetniki liste Gorizia è tua smo večkrat opazili, da so bila glede raznih vprašanj mnenja znotraj levsredinske koalicije med sabo precej različna. Do razhajanj je prišlo tako med sejami s koalicijskimi partnerji kot tudi med zasledanji občinskega sveta. Čeprav smo prejeli kar nekaj kritik, češ, da smo nedosledni, smo vsakič spoštovali predvolilni dogovor in si prizadevali za dobrobit mesta,« pravijo občinski svetniki liste Gorizia è tua Michele Bressan, Michele Arcangelo Prignano in Rosa Tucci, ki se s tiskovnim sporočilom odzivajo na odločitev Demokratske stranke, da razpusti levsredinsko koalicijo v goriškem občinskem svetu. »Politične doslednosti ne dokazujemo z izjavami za javnost in časopisnimi članki, temveč z odločitvami in izraženimi glasovi,« poudarjajo trije občinski svetniki in kot primer navajajo glasovanje o novi medobčinski zvezi, ki jo ustanavljajo na podlagi deželne reforme krajevnih uprav. »Mi smo takoj podprli ustanovitev goriške medobčinske zveze, Demokratska stranka se nam je pridružila po

drugem glasovanju,« pravijo Bressan, Prignano in Tucci, po katerih Demokratska stranka ni bila ravno dosledna, saj so njeni svetniki med prvim glasovanjem volili proti reformi deželne uprave, potem pa so ukrep podprli; pri tem izjemo predstavlja David Peterin, ki je obakrat glasoval proti odobritvi statuta medobčinske zveze. Bressan, Prignano in Tucci poudarjajo, da lista Gorizia è tua ostaja v opoziciji, vendar si bo še naprej prizadevala za dialog tudi z večino brez nikakršnih ideoloških omejitev. »Če so izbire za mesto kakorkoli dobre, jih je treba podpreti,« pravijo Bressan, Prignano in Tucci.

Lista Gorizia è tua je na občinskih volitvah leta 2012 prejela 1207 glasov (8,7 odstotka); ker se je volivcem predstavila prvič, je dosegla izreden rezultat. Z zbranim številom glasov je presenetila tudi krajevne voditelje Demokratske stranke, ki niso pričakovali tolikšnega uspeha. Za listo Gorizia è tua je volil tudi marsikateri potencialni volivec Demokratske stranke, ki je skupno zbrala 2559 glasov (17,7 odstotka).

ŠTANDREŽ - Niso bila ustrezno zaklenjena

V središču vasi »izginilo« že pet koles

V našem dnevniku pogosto poročamo o tatvinah koles, ki so še zlasti številne v Gorici in Tržiču. V prejšnjih letih je bil na Tržiškem pojav posebnosti zaskrbljujoč, saj so specializirani tatovi kradli gorska in dirkalna kolesa najboljših znamk; pogosto so ravno zaradi koles vlamljali v kleti in garaže, vsakič so povzročili tudi precejšnjo gmočno škodo. Kar nekaj primerov tatvin koles letno obravnavajo tudi goriški mestni redarji. Največ jih je v mestnem središču, včasih tudi v predmestnih rajonih. V zadnjih mesecih so v Štandrežu našli pet tatvin koles. Ukradli so jih izpred marketa v središču vasi, pri čemer tatovi niso imeli večjih težav, saj ukradena kolesa niso bila primerno zavarovana s ključavnico. Vsem kolesarjem naj gre torej nasvet, naj se primerno zavarujejo pred tatovi, četudi bo njihovo kolo na ulici parkirano le nekaj minut.

Kolesi v Štandrežu

FOTO D.R.

Čas je za ...

DAN ZABAVE IN POPUSTOV

SOBOTA, 24. OKTOBER 2015

VES DAN
DO **30%**
POPUSTA

VES DAN
NAPIHLJIVA
IGRALA

OB 18h
KONCERT
MARAAYA

OB 19h
VELIKO
PRESENEČENJE

www.supernova.si

NAKUPOVALNI CENTER
SUPERNOVA
NOVA GORICA

Mercator

OBI

SPORTS
DIRECT.COM

dm

Optika Clarus

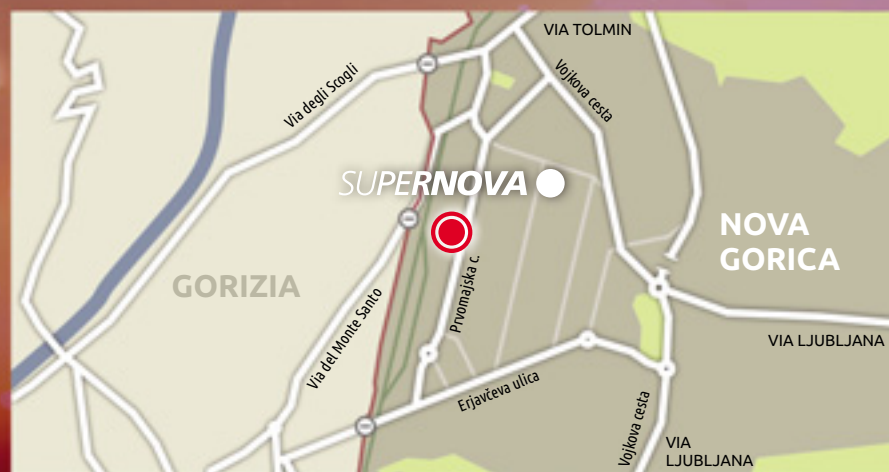
BABY
CENTER

JYSK

kik
TEXTIL-DISKONT

TEDi

Mr. Pet
Trgovina za naše ljubljence

SUPERNOVA NOVA GORICA, Prvomajska ulica 35, 5000 Nova Gorica

NAGRADNI
KUPON

Izpolnite kupon, ga oddajte hostesi v Supernovi in ob 19h pričakujte presenečenje!

IME IN PRIIMEK

PODPIS

NASLOV

POŠTA IN KRAJ

E-NASLOV

SUPERNOVA

GORICA - Na predstavitvi Galebovega šolskega dnevnika

Škrat jih je pozabaval

več fotografij na
www.primorski.eu

Otroci ustvarjajo
na odru
Kulturnega centra
Lojze Bratuž (levo);
Marko Gavriloski
sprša
šolarje (desno)

BUMBACA

Alina Carli
in Dunja Jogan

BUMBACA

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici so v ponedeljek predstavili Galebov šolski dnevnik. Glavni junak letošnjega dnevnika je škrat Hopa Cupa, ki je nastal izpod peresa mladega in ustvarjalnega avtorja Marka Gavrilovskega. Galebov šolski dnevnik in njegovega junaka so publiki osnovnošolskih otrok predstavili urednica revije Galeb Alina Carli, avtor Marko Gavriloski in ilustratorka Dunja Jogan. Da bi bila predstavitev še pestrejša, so na oder stopili tudi učenci osnovne šole Peter Butkoviča-Domna iz Sovodenj, ki so v lanskem šolskem letu uprizorili pravljico Hope Cupe ob zaključni prireditvi. Tokrat pa so imeli enkratno priložnost, da svoje gledališke in pevske sposobnosti ponovno predstavijo še vrstnikom drugih osnovnih šol iz goriškega in doberdobskega ravnatelstva.

Nasmejani obrazi približno dvestotih otrok so navdušeno sledili dogajanju na odru, kjer jih je zabaval poseben

škratek, za tri fižole nižji od svojih bratov in sester, sicer pa strašansko hiter in dobrega srca. S plesom, besedo in petjem so osnovnošolci popeljali vrstnike v svet narave, jih seznanili s skrbjo za okolje, jim predstavili različna čustva.

Presenečenj pa ni bilo dovolj. Gledališki predstavi je sledila likovna delavnica, ki jo je vodila ilustratorka Dunja Jogan. Dvesto otrok se je pridružilo nastopajočim na odru in z nepričakovano urejenostjo in dobro voljo iz tulcev in svičnega papirja izdelalo prav toliko malih škratkov.

Na odru so se razvile nove prijateljske vezi med učenci različnih šol, ki so pokazali, kako si znajo medsebojno pomagati, sodelovati in ceniti izdelke vseh prisotnih. Vzdušje je bilo res prijetno in učenci so prav gotovo razvili pozitivne občutke. Tudi učitelji so se v šolo vrnili z novim navdihom in kopico dobrega počutja. (tc)

Cejeva Ujeta svetloba

V galeriji državne knjižnice v Ulici Mamelj v Gorici bodo v petek, 23. oktobra, ob 17.30 odprli samostojno razstavo »Ujeta svetloba« priznanega slikarja Jožeta Ceja, rojenega leta 1941 v Gorici. Leta 1960 je diplomiral na slovenskem učiteljskem liceju, leta 1962 pa na umetnostnem liceju v Benetkah. Prav tam je leta 1970 diplomiral tudi na Fakulteti za arhitekturo. Javnosti se je prvič predstavil leta 1955. Udeležil se je več skupinskih razstav in imel vrsto samostojnih razstav v Italiji in v Sloveniji. Umetnika bo na odprtju razstave predstavila novinarka Cristina Feresin iz Gorice. Razstavo prirejajo v sodelovanju s Kulturnim domom; ogledati si jo bo mogoče vsak dan od 10.30 do 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30.

ROMANS - Ribiško društvo Vipava izpeljalo zadnjo tekmo v sezoni

Znanje in še zlasti sreča

Edi Persolia je z enakim številom ujetih rib za samih sedemdeset gramov prekosil Rada Buzina in zasedel prvo mesto

Za zmago na ribiški tekmi je potrebna sreča, vendar brez osnovnega ribiškega znanja si ni mogoče nadejati uspeha. Najprej je treba razumeti, v kateri plasti vode plavajo postrvi. Če na površini pobirajo ličinke, jih je treba doseči z dovolj dolgim metom, za kar je treba imeti primerno ribiško palico in dober laks. Ne nazadnje je za uspeh potrebna sreča. Tekme na umetnih jezercih so razdeljene na šest delov, vsak traja dvajset minut. Ob koncu vsakega dela se ribiči premaknejo za nekaj metrov naprej in lovijo na novem mestu; ker se postrvi včasih zadržujejo v jati, je na nekaterih mestih ulov zelo dober, na drugih pa skorajda ni prijema. Zaradi tega mora imeti ribič srečo, da lovi na pravem mestu, ko so postrvi najbolj aktivni. V tem času mora ujeti čim več rib, saj ni rečeno, da bo na novem mestu prijemov veliko.

Na umetnem jezercu v Romansu je v nedeljo sovodenjsko ribiško društvo Vipava izpeljalo svojo zadnjo tekmo v letošnji sezoni; največ ribiške sreče je imel Edi Persolia iz Gorice, ki je bil seveda tudi dovolj spreten, da je na pravih mestih ujel čim več rib. Na tekmah je sicer dovoljen ulov desetih postrvi, kar je med nedeljsko tekmo uspelo šestim od približno tridesetih tekmovalcev. Tudi pri tehtanju ulova je potrebna sreča, saj postrvi nekaj dni pred tekmo pripeljejo v jezero iz ribogojnice in so skoraj vse enako težke. Tako pri določanju lestvice odločajo grami; v nedeljo je deset

postrvi Edija Persolie tehtalo 4200 gramov, medtem ko je bil ulov drugouvrščenega Rada Buzina iz Rupe za samih sedemdeset gramov lažji. Buzinovih deset postrvi je tehtalo 4130 gramov. Na tretje mesto se je uvrstil Salvatore Panico (3970 gramov), četrti je bil Goran Skarabot (3710 gramov), peti Dario Rupnik (3460 gramov) in šesti Roberto Degano (3410 gramov).

Tekem društva Vipava se vsakič udeležuje tudi več ribičev iz Mirna in drugih okoliških krajev v Sloveniji. »Z miren-

skimi ribiči že več let gojimo prijateljske stike. Ravno prihodnjo soboto so nas povabili na ribolov na Vipavo,« pojasnjuje predsednik ribiškega društva Vipava Denis Cotič. Na tekmah je poleg ulova pomembno tudi prijateljsko druženje. Med četrtim in petim delom je čas za malico, po tekmi pa za zaključni obračun, ko ne manjka pripovedi o pretrganih laksih in razbitih palicah. Člani ribiškega društva Vipava se bodo na društveni večerji zbrali decembra, prihodnja tekma bo konec marca.

Med ribiško tekmo (levo); predsednik Vipave Denis Cotič in zmagovalec tekme Edi Persolia (desno); tehtanje ulova (spodaj)

FOTO F.P.

več fotografij na [facebooku](https://www.facebook.com/primorski.eu)

GORICA - Vesna Godina Vuk bo jutri predavala v Dijaškem domu

Vzgoja v postkapitalizmu

Priznana sociologinja in antropologinja bo pojasnila, kako potrošniška družba določa tudi proces izobraževanja

V Dijaškem domu v Svetogorski ulici v Gorici bo jutri, 22. oktobra, ob 18. uri predavanje na temo Vzgoja in izobraževanje v postkapitalizmu. Gostja večera bo slovenska sociologinja in antropologinja Vesna Godina Vuk; avtorica številnih znanstvenih člankov in knjig se s svojimi prispevki pogosto pojavlja tudi v medijih. Njena najnovejša knjiga, Zablode postsocializma, ki je izšla lani pri založbi Beletrina, je že razprodana.

Jutrišnje predavanje, ki ga organizirata Dijaški dom Simon Gregorčič in Slovenski izobraževalni konzorcij (Slov.I.K.), bo namenjeno predvsem obravnavi vprašanj, ki se pojavljajo ob sodobnih trendih v vzgoji in izobraževanju. Kako sodobne postkapitalistične potrošniške družbe določajo proces vzgoje in izobraževanja? Kako na ta način oblikujejo posameznike, kakršne potrebujejo za svoje ekonomsko in socialno delovanje?

»Pogoj za ekonomsko in socialno delovanje sodobnih potrošniških družb je ne-

moten potek potrošnje, za katerega morajo biti otroci vzgajani na način, ki iz njih izoblikuje prisilne potrošnike. Pokazali bomo, kako v tem procesu deluje družinska vzgoja in kako vzgoja in izobraževanje v šoli,« napoveduje predavateljica.

»Temi vzgoji in izobraževanja sta tako za Dijaški dom kot za Slov.I.K. središčni, zato jima vsako leto posvečamo nekaj predavanj, delavnic in srečanj. Z njimi želimo spodbuditi razpravo o sodobnih trendih, opozoriti na njihove meje in hkrati skupaj z občinstvom preveriti, katere so v naši družbi tudi alternative za obstoječe modele,« pravi Kristina Knez, ravnateljica Dijaškega doma Simon Gregorčiča.

Obe organizaciji, Dijaški dom in Slov.I.K., radi vabita v svojo sredo predvsem predavatelje, ki so v našem prostoru manj prisotni: »S tem želimo predstaviti tudi stališča, ki se ne ravno pogosto pojavljajo v našem okolju in medijih. Predvsem smo pozorni na iztočnice iz slovenskega pristo-

Vesna Godina Vuk

ra, ki je naše naravno zaledje in - vsaj deklarativno - tudi matično kulturno okolje. Predavatelji, s katerimi sodelujemo, pa so mednarodno priznani in uveljavljeni strokovnjaki, ki imajo široko vizijo in raznolike izkušnje,« dodaja Knezova.

Vesna Godina Vuk je izredna profesorica za področje socialne in kulturne

antropologije, študirala je na nekdanji Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo, na kateri je najprej diplomirala, nato še magistrirala in doktorirala. Že za časa študija se je usmerila v raziskovanje socialne in kulturne antropologije. Večkrat je bila na študijskih in strokovnih obiskih v tujini (na Nizozemskem, v Nemčiji, Mehiki, Veliki Britaniji, ZDA, itd.). Od leta 1984 je zaposlena na današnji Fakulteti za družbene vede v Ljubljani in na Filozofski fakulteti v Mariboru. Od leta 1988 do danes je delovala v več strokovnih antropoloških združenjih, še posebej mednarodnih. Področja njenega raziskovanja so zgodovina antropologije, antropološke teorije, socializacijski in inkulturacijski procesi, odnos posameznik-kultura, psihoanaliza in antropologija, teoretska antropologija, nadetnična identiteta, antropologija postsocializma. Predavanje je odprto za javnost. Prijave in kotizacije niso predvidene.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

»**ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN**« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 8. novembra ob 17. uri »Vse zastoj« (Dario Fo), nastopa Koroški Deželni Teater - Slovenj Gradec. 13. decembra ob 17. uri »Sleparja v krilu« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«, NAGRADA MACE-DONIO: 22. oktobra ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici »Urban Tales«, nastopa plesna skupina M&N Dance Company; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.40 »Black Mass - L'ultimo gangster«. Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.10 Woman in gold«. Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Surburra.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.45 »Black Mass - L'ultimo gangster«. Dvorana 2: 17.20 - 19.50 - 22.15 »Maze runner - La fuga«. Dvorana 3: 17.50 - 19.50 »Fuck you, prof!«; 21.50 »Sopravvissuto - The Martian«. Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Lo stagista inaspettato«. Dvorana 5: 17.00 - 19.45 - 22.15 »Surburra«.

Čestitke

ZSKD čestita NATAŠI PAULIN za prejem odličja SKGZ za izjemne zasluge in EMILU TOMŠIČU za prejem plakete SKGZ.

Koncerti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča članom in prijateljem, da bo v nedeljo, 25. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem domu F. Prešeren v Boljuncu pri Trstu tradicionalna pevska revija »Starosta Mali princ« z nastopi štirih zborov primorskih mest. Članice društvenega ŽePZ in spremljevalce bo odpeljal avtobus iz Gorice ob 13.30. Zaradi omejenega števila mest na avtobusu je obvezna čimprejšnja prijava po tel. 0481-532092.

Izleti

»**POHOD SEDMIH VRHOVSKIH ČUDES**« bo v nedeljo, 25. oktobra. Med pohodom, ki je primeren za vse, bodo udeleženci odkrivali kraško pokrajino in skrite vrhovske kotičke. Zbirališče in vpisovanje med 8.30 in 9.30 v prostorih KD Danica na Vrh, vpisnina vključuje topel obrok ob vrnitvi. **SPDG** prireja v nedeljo, 25. oktobra, izlet na Vrh Planje (1663 m). Obvezna prijava in prisotnost na sestanku v četrtek, 22. oktobra, ob 20. uri na društvenem sedežu v KB centru na Korzu Verdi v Gorici. Informacije in prijave na andrej@spdg.eu ali po tel. 320-1423712 (Andrej).

Šolske vesti

»**ŠOLA ZA STARŠE**« s priljubljenim norveškim pedagogom Godijem Kellerjem bo potekala 3. in 6. novembra med 17. in 20. uro v Galeriji Ars v Katoliški knjigarni na Travniku 25 v Gorici. S svojimi izkušnjami, toplino in duhovitostjo bo staršem pomagal razumeti, kaj se dogaja z njihovimi otroki, opremil pa jih bo tudi s potrebnim zaupanjem vase, da jim bodo znali pristopiti naproti in odpravili kakšno vzgojno zagato. Prijave in informacije na drustvo.lampyriz@gmail.com ali po tel. 347-7300222 (Michela) ali tel. 00386-41760671 (Suzana). Prirejata društvo za razvoj waldorfske pedagogike Lampyriz in Združenje staršev otroškega vrtca Pikapolonica iz Pevme.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA STARŠE v Dijaškem domu v Gorici od 9. novembra: začetniški (35 ur) ob pone-

deljkih in četrtek 17.15-18.30 in nadaljevalni (35 ur) ob ponedeljkih in četrtek 18.30-19.45. Informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495 do 30. oktobra.

LAMPYRIS, društvo za razvoj waldorfske pedagogike prireja predavanje in prikaz drugačnih načinov učenja in osnovni šoli z naslovom »Z gibanjem do znanja« v petek, 23. oktobra, ob 17. uri v Katoliški knjigarni na Travniku 25 v Gorici. Predavala bo učiteljica na waldorfski osnovni šoli v Ljubljani Edita Šelih, ki bo s poznavanjem zakonitosti razvoja otroka predstavila moč gibalno - ritmičnih aktivnosti pri učenju; vstop prost.

Obvestila

OBČINA ŠTEVERJAN obvešča, da bo polaganje vencev 1. novembra potekalo pred števerjanskim spomenikom na Trgu Svobode po koncu maše, ki se bo začela ob 9. uri, in ob 11.15 pred spomenikom padlim na Jazbinah.

PODGORSKA SECIJA VZPI-ANPI IN SKRD A. PAGLAVEC iz Podgore vabita na svečanost polaganja vencev k spomeniku padlim v narodno-osvobodilni borbi v nedeljo, 1. novembra, ob 10. uri s sledečim programom: pozdrav predstavnika VZPI-ANPI, polaganje vencev s strani borčevskih organizacij in krajevnega društva, recitacije ter nastop pevskih zborov iz Šempetra in Podgore.

MEDIATEKA UGO CASIRAGHI IN KINEMAX GORICA vabita v soboto, 31. oktobra, na brezplačno ustvarjalno delavnico za otroke na temo svetilk ob 15. uri v mediateki, ob 16.15 bo projekcija filma »Hotel Transylvania 2« v Kinemaxu. Rezervacije po tel. 0481-534604 ali segreteria@mediateca.go.it. Udeleženci bodo imeli prijetno presenečenje.

SKRD Jezero skupaj s čipkarsko šolo iz Gorice organizira tečaj klekljanja za otroke in odrasle ob četrtek 17. in 20. uro v društvenih prostorih v Doberdolu. Vpisovanje in informacije po tel. 338-2127942 (Katja).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 7. novembra, v Eda centru v Novi Gorici. Odhod ob 17. uri iz Doberdola, nato z običajnimi postanki v Jamljah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču in pri lekarni, v Podgori pri telovadnici, pri vagi in na trgu Medaglie d'oro/na Goriščku. Srečanje bo ob 18. uri v restavraciji Eda centra. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

Prireditve

DIJAŠKI DOM GORICA v sodelovanju s Kinoateljejem vabi na predstavitev mladinskih dokumentarnih filmov »Pridi, gremo na izlet!« v četrtek, 29. oktobra, ob 18. uri v Kinemaxu v Gorici. Filmi, ki so jih posneli učenci Dijaškega doma iz Gorice, pripovedujejo o kulturni dediščini Slovencev v tržaški, goriški in videmski pokrajini in so nastali v kontekstu projekta »Skupaj rastemo«, ki ga je financirala Dežela.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča članom in prijateljem, da bo onkolog Simon Spazzapan predaval o rakastih boleznih v četrtek, 22. oktobra, ob 20. uri v Tumovi dvorani KB centra na Korzu Verdi 51 v 3. nadstropju nad knjižnico Damir Feigel v Gorici.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita na novo »Srečanje pod lipami« ob 60. obletnici podpisa Videmskega sporazuma in 40. obletnici podpisa Osimskega sporazuma. Na to temo bo spregovoril diplomat, publicist in družbeni delavec Jože Šušmelj. Večer, ki ga bo vodil zgodovinar Renato Podbersič, bo v četrtek, 22. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

V KRMINU: župnija Sv. Adalberta in društvo Società Cormonese Austria vabita na večer v spomin na duhovnika Giuseppeja Peteana z naslovom »Don Giuseppe Peteani parroco decano di Cormons tra Austria ed Italia 1900-1926« v četrtek, 22. oktobra: ob 17.30 ob grobu na pokopališču; ob 18.30 v cerkvi Rosa Mistica bo spominska maša in ob 20.30 bo v občinski dvorani predavanje.

VZPI VRH IN KD DANICA prirejata večera z naslovom »Spomini na vojno« v centru Danica na Vrh ob 20. uri: 22. oktobra bo domačin Virgilj Černic spregovoril o tem, kako je kot otrok doživel fašistično oblast in o času, ki ga je preživel v tuzitanih. 5. novembra bosta o prvi svetovni vojni predavala Mario Mantini in David Erik Pipan, ki bosta osvetlila predvsem dogodke, ki so vezani na frontno linijo, ki je tekla skozi Vrh in ki so prizadeli domače prebivalstvo. Večera se bosta zaključila z družabnostjo. **ZDRUŽENJE ANDOS** prireja v »rožnatem mesecu« boja proti raku na dojkah: v dvorani pokrajinskega sveta v Gorici bo 23. oktobra ob 16. uri informativno srečanje o preventivi, ki se ga bodo udeležili strokovnjaki na področju zdravljenja raka dojke. 24. oktobra od 9. ure dalje bodo prostovoljci združenja Andos zbirali prostovoljne prispevke in delili informativni material v Krminu.

Slovensko-hrvaški poklon Mihajlu

Po podpisu memoranduma o prijateljskem sodelovanju med slovenskim in hrvaškim društvom prijateljstva z Azerbajdžanom se bodo danes ob 10. uri v Šempasu pri Novi Gorici na prijateljskem srečanju sestali Stjepan Mesić, Milan Kučan in Andrija Karafilipović. Srečanje je posvečeno skupnemu, slovenskemu in hrvaškemu vzdrževanju spomina na azerbajdžanskega in slovenskega narodnega heroja Mehdiya Huseynzadeja-Mihajla in prijateljskih stikov z azerbajdžanskim narodom. Srečanje bo potekalo pred domom krajevnih skupnosti in muzejem v Šempasu. V družbi z bivšim predsednikom Slovenije in predsednikom Hrvaške si bodo predstavniki omenjenih društev ogledali spominsko sobo, posvečeno Mihajlu, se mu poklonili pred njegovim kipom ter se zadržali v krajšem pogovoru z domačini. Ob 12.30 bodo obiskali Čepovan, znano partizansko središče med NOB in se zadržali ob grobnici, v kateri je pokopan tudi heroj Mihajlo. Okrog 14. ure bomo obiskali še Spominski park na Trnovem. (km)

Spomin na umrle

Združenje Concordia et Pax bo tudi letos obeležilo tragične dogodke druge svetovne vojne. V soboto, 24. oktobra, bodo člani združenja prisotni v Palmanovi, v petek, 30. oktobra pa bo skupna molitev pred grobiščem na Trnovem. Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice bodo v petek, 13. novembra spregovorili o Južni Tirolski med fašizmom in nacizmom, aprila 2016 pa bodo priredili izlet v Ljubljano, Gramozno jamo in Hudo jamo. (av)

Začetek sezone Verdija

Z muzikalom »Cabaret« se bo v ponedeljek, 26. oktobra, ob 20.45 začela nova sezona goriškega gledališča Verdi. V glavnih vlogah bosta nastopila Giampiero Ingrassia in Giulia Ottonello, ki ju je goriška publika že spoznala zaradi nastopa v gledališki predstavi Frankenstein Junior. Karte bodo do dneva predstave na voljo v blagajni gledališča (Ulica Garibaldi 2/a) med 10. in 13. uro ter med 16. in 20. uro (tel. 0481-383601). Do 26. oktobra je med drugim mogoče podpisati »mini-abonnaje« za »velike dogodke«, do 10. novembra za prozno sezono, do 21. novembra pa za glasbo in balet. Naprodaj je tudi abonma za program »Eventi musical«, za »Eventi smile«, za »3 Stelle classico« in za »3 Stelle contemporaneo« ter za posebni program, ki je namenjen univerzitetnim študentom. (av)

AVSENIKOVE MELODIJE - AŠKD KREMENJAK vabi v petek, 30. oktobra, ob 20.30 v večnamenski kulturni center v Jamljah na predstavitev in ogled dokumentarnega filma »Spomin - Naših 60 let ob Avsenikovih melodijah«, v produkciji slovenskega TV programa RAI, ob prisotnosti avtorja Aleksija Jercoga. Sodeloval bo vokalni tercet Kresnice. Častna gostja večera bo Jožica Svete dolgoletna pevka Ansambla bratov Avsenik.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Armanda Sosol z glavnega pokopališča v cerkev Sv. Roka v Podturnu in na glavno pokopališče. **DANES V FARI:** 14.00, Adele Iolanda Marena vd. Tomasin (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču. **DANES V TRŽIČU:** 11.00, Roberto Saracino iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane, sledila bo upepelitev. **DANES V TURJAKU:** 11.00, Giovanni Bergamasco (iz Palmanove) v cerkvi in na pokopališču.

ODPRTA TRIBUNA

Uboga gmajna z vodstvom, ki noče odločati

STEFANO UKMAR, DEŽELNI SVETNIK DS

Manjšinska organiziranost deluje v sklopu krovnih organizacij SKGZ in SSO. Ta sistem je sindikat slovenske manjšine, a je istočasno tudi delodajalec, je veleposestnik, ker je lastnik znatnega nepremičninskega premoženja, razpolaga z javnimi prispevki in ima tudi lastno zasebno finančno družbo, ki se ukvarja tudi z nekdanjim bivšim družbenim gospodarstvom, obenem pa ima po zakonu zajamčeno predstaviško vlogo naše manjšinske skupnosti. Navidez gre za perfekten sistem, za katerega pa nekatere ocenjujejo, da je srednjeveški, drugi pa so prepričani, da je nenadomestljiv. Letos poleti je predsednik SKGZ sam ugotovil, da je ta sistem izgubil verodostojnost predvsem do lastnih članic, kar bi se dalo tolmačiti, da članice ne verjamejo več v sistem ali v njegovo vodstvo.

Z mešanimi občutki in s konstruktivnim duhom sem se udeležil letošnjega kongresa SKGZ, a na proslavi v Trstu je bilo precej praznih sedežev in na kongresu v Gorici so kritike na sistem letele od vseh psov. Zgodovinsko vodstvo SKGZ je na kritike in predloge odreagiralo z nervoznim, včasih tudi arogantnim in kontradiktornim pristopom in so se celo zatekli v samohvalo, kar seveda ne potrebuje komentarjev. Reakcija vodstva pa je potrdila pravilnost moje izbire. Na kongresu nisem glasoval, sem pa kot delegat predlagal dvoje.

Izhajajoč iz zadnje raziskave o šolski populaciji, se da s statističnim pri-

stopom izluščiti, da doživlja naša skupnost v Italiji strahoviti demografski padec in se postavlja problem, če potrebujemo in če bomo sploh zmožni vzdrževati tako napihnjen sistem organiziranosti. Predlagal sem naj se SKGZ sama loti notranje reorganizacije lastnih primarnih ustanov, naj bo zgled za SSO. Zgled, ki ga deželna vlada ne bo mogla spregledati. Z izkupičkom reorganizacije pa naj se ustvari letni sklad za projekte in investicije. Kot primer sem navedel stadion 1. maja. Tam potrebujemo načrt, ekonomski račun povezan z gospodarsko dejavnostjo in seveda investitorje. Lastnik objekta pa mora biti med soinvestitorji, če res verjame v razvoj lokacije pri Svetem Ivanu in jo je uvrstil med prioriteta za našo skupnost.

Če si sami ne pomagamo, kdo pa nam bo verjel in pomagal? S tem predlogom sem dokazal, da lahko speljemo reforme, o katerih vodstvo govori že 10 let, tudi brez soglasja SSO. Predlagal sem volitve v manjšini, ker zajamčeno predstavništvo po zakonu je značilno za neoliberalne družbe. V demokracijah je predstavništvo namreč javno-pravna stvar, ne pa monopol privatnega sistema. Izvolili bi 10 ljudi in prvi s preferencami bi lahko postal, od vseh priznani skupni kandidat za parlament v Rimu. Z novo volilno zakonodajo za poslanske zbornice, si pač težko predstavljam, da bomo Slovencu v Italiji še imeli parlamentarca.

Zaradi naše politične zgodovine skupne stranke ne bomo imeli nikoli, skupnega kandidata pa lahko imamo in naj ta predlog ostane vsaj zapisan. Ostali izvoljeni, pa bi postali člani deželne posvetovalne komisije in kadri v naši skupnosti. Volitve ne bi izničile vloge SKGZ, ravno nasprotno bi ga utrdila in bi privabili nove ljudi, kar bi sprostito nove energije. Tudi ta predlog lahko udejnimo brez soglasja SSO, dovolj bi bilo, da se SKGZ odreče predstaviški vlogi po zakonu in posledično bi morali deželna vlada in Ljubljana to upoštevati. Imam pa vtis, da sistem krovnih organizacij tega noče in se raje zapira v privilegirano oligarhijo, ki je vedno manjša in nepomembna, kar je za Slovence v Italiji pogubno. Škoda, da je bil protikandidat za predsedniško mesto SKGZ zobozdravnik, kajti v resnici bi potrebovali optika za izostritev pogleda na kočljiv položaj celotne skupnosti.

Vodstvo SKGZ pa naj bo brez skrbi, ker podpisani ne potrebuje ene slike več na Primorskem dnevniku za lastno promocijo. Brez soglasja ne bom vlagal zakonskih predlogov o volitvah, ker to ni v mojem stilu. Novemu, oziroma staremu predsedniku SKGZ, ki po 18. letih predsedovanja hoče ostati še vedno na krovu, pa vseeno želim dobro delo, a naj se pazi tistih, ki so ga laskavo pohvalili in podprli, kajti kdor ga je kritiziral in nas ni bilo malo, mu je le žele pomagati, njemu in vsem nam.

O NAŠEM TRENUTKU

Bodeče žice na poti globalizacije

ACE MERMOLJA

Darko Bratina je ljubil stavek: »delaj lokalno in misli globalno.« Iz te povedi se je v splošni rabi rodila beseda »glokav«. Bili smo v začetku razmaha globalizacije, to je procesa, ko so pričele padati finančne, gospodarske, komunikacijske, kulturne in drugačne meje in so postale nacionalne države soodvisne in vedno manj sam svoj gospodar. Govor je bil tudi o kontinentih kot o »blokih«, ki bodo nadomestili pomen posamičnih držav. Posledica procesa pa je bila, da so pomemben dogodek v Šangaju občutili tudi na Proseku, npr. tamkajšnji varčevalci.

Marsikateri eminentni filozof, sociolog ali ekonomist si je predstavljal globalizacijo kot dovolj harmonični svetovni proces, ki bo nasledil stalni napetosti in atomski grožnji blokovske politike. Ni slučaj, da postavljamo kot datum pričetka nove globalizacije (torej postkolonialne) dan, ko so množice porušile berlinski zid. Globalizacija je danes dejstvo, obenem pa je očitno, da pod udarci raznih kriz rastejo nove pregrade, zidovi, ovire in sovražstva. Disharmonijo lahko opažamo za gledanja televizije ali z branjem časopisov, lahko pa jo zasledimo že, če stopimo na ulico ter si ogledamo ljudi in trgovine.

Pričel bi z Evropsko unijo. Od začetnih razlogov je postala prav globalizacija nov razlog za združevanje držav in moči v večji blok, morda v federacijo držav. Le z združenimi močmi bi Evropa lahko kljubovala konkurenci velikanov, kot so ZDA, Kitajska, Azija, države v vzponu (Rusija, Brazilija, Indija in še kaka). Evropski združevalni proces pa je pozneje zadobil hude udarce.

Finančno krizo ali sleparijo »subprime« so ZDA hudobno porazdelile po globalnih finančnih trgih. V Evropi je kriza najprej prizadela bančne sisteme,

nato pa je butnila v to, kar imenujemo za realno gospodarstvo, skratka, delo. Velik odstotek financ je namreč fikcija ali bolje predvidevanje in stava na možni razvoj. Udarci je različno prizadel posamezne evropske države. Šibkejšje, kot so Grčija, Španija, Portugalska in nenazadnje Italija so doživele močno recesijo, ki je prizadela številne posameznike in njihove družine. Zmanjkali so delo in dohodki. Močne in urejene države, kot je Nemčija, pa so od krize iztržile celo profit in prevladale nad ostalimi. Delitev med revne in bogate, pomanjkanje solidarnosti in sodelovanja sta poslednično podžgala mnoge nacionalizme, nove zaprtosti in neprijazne odnose do sosedov. Evropa to plačuje z nepomembnostjo na svetovni sceni in z občutki strahu tako, da se marsikatera država ponovno zapira vase.

Severno Afriko so razdeležale vojne, neposrečene pomladi in napadne interferenice velesil. Bližnji Vzhod ostaja vulkan napetosti in inkubator vseh možnih nasprotij. Požar se širi do Turčije in preko. Masštevilni begunci so posledica vojn, prešakrov, izisov in najrazličnejših krvoločnih tolpe, ki se sklicujejo na nekega Boga.

Kitajska zaključuje svoj neverjetni gospodarski vzpon, ki je slonel na izvozu premnogih dobrin. Mimo vprašljive politične stabilnosti Kitajska ne more obiti dejstva, da so mnoga globalna tržišča prenasajena, sama pa tudi ne more s silo zdržati razcepitve ljudstva, kjer eni uživajo svet potrošnje, drugi pa ostajajo srednjeveški kmetje ali pa gola in izkoriščena delovna sila brez vsakih pravic.

Nadaljeval bi lahko z Rusijo, ki postaja nasilna kot SZ in s tem prikriva lastne pomanjkljivosti, dodal bi Južno Ameriko in ugotovil usihanje do včeraj uspešnih BRIK držav itd.

Podoba globalnega sveta je tako vse prej kot harmonična, gostoljubna ali sodelovalna. Nisem omenil ZDA, ker menim, da se je pričetek neke pravljice prevesil v trdo resničnost 11. septembra 2001 sredi New Yorka, ko sta potniški letali v rokah teroristov zrušili nebotičnika Twin Towers in s tem dokazali ranljivost velesile. Odgovor ZDA in Busha je bil silovit in dalekosežen. Bralci poznajo zgodbo.

V boju proti terorizmu so se državljani Amerike odpovedali delu osebne suverenosti. Pristali so na kontrole, na snemanje vsakega koščka cest in trgovin, na prisluškovanje itd. Unilateralno so ZDA z nekaterimi evropskimi zavezniki napadle Afganistan in Irak. Nekoliko bolj v ozadju pa je država pričela graditi zidove trdnjave.

To ni bil nov kitajski zid iz kamena, ampak naglo ustvarjanje pogojev za neodvisnost in samostojnost, kar v praksi pomeni energetsko neodvisnost, krčenje uvoza dobrin, kontrolo nad gospodarskim in finančnim sistemom itd. Prvi »izvzponik« demokracije se je odločil, da najprej sibi skrajša demokratske pravice, ustvari pogoje za gospodarsko izolacijo in obenem ohrani vsa sredstva za vpade in napade po šahovnici globalnega sveta. Na ta način se je zrušila podoba harmonične in urejene globalizacije, ki naj bi pomenila vedno večje blagostanje za vse. Amerika je bila njeno srce.

Novi mostovi so se pričeli lomiti. Ni harmonije, na poti globalizacije so bodeče žice, svet je žrtev »vojne po kosih« ali pa vedno večjih socialnih razlik in razpok med revnimi in bogatimi. Delati lokalno pomeni preskakovati dnevene ovire, misliti globalno pa pomeni srečanja z bodečimi žicami, granatami in svetovnimi ubežniki.

KMETIJSTVO - Dogajanje v kleti

Pomen kemijske in organoleptične analize mošta

Podrobno smo poročali o posegih, ki spremljajo nego mošta. V sedanji fazi je že prišlo do popolnega povretja sladkorja v moštu, zato lahko že govorimo o novem vinu. Prvo kontrolo opravimo pred pretokom s kemijsko in organoleptično analizo. S kemijsko analizo ugotovimo skupno kislost, vsebnost skupnega in prostega žveplovega dvokisa (SO₂), količino etilnega alkohola ter po potrebi hlapno kislino. Podatki analize so potrebni za morebitne posege v vino, še posebej s kalijevim metabisulfitom, če je vsebnost prostega žveplovega dvokisa pod minimalno količino, ki je potrebna za obstojnost vina. Če smo v prejšnjih fazah predelave grozdja že dodali manjše količine metabisulfita, nam strokovnjak na osnovi podatkov analize svetuje dodatne doze tega pripravka za dosego potrebnih količin SO₂ v vinu.

Nič manj važna ni organoleptična kontrola, na podlagi katere preverjamo zdravstveno stanje vina. Ugotovimo, ali se vino nagiba k mlečnemu ciku, vlečljivosti, očetnemu ciku, oksidiraniosti, bekserju itd. Vse te morebitne bolezni in napake lahko močno poslabšajo kakovost vina, če jih ne ugotovimo in pravočasno ukrepamo.

Organoleptična kontrola naj bo tedenska ali dvakrat na teden. Spremlja naj jo poskus na zrak zaradi porjavitve in počrtnitve vina. V prisotnosti ene ali druge napake vino pravočasno zavarujemo z žveplom, ki ga določimo na podlagi analize in ne približno.

Skrbno tudi pazimo, da je vinska posoda polna. Spoštovati moramo pravilo, da mora biti vino vedno na polnem. Ne glede na vrsto posode moramo preprečiti, da pride vino v dotik z zrakom (kisikom). V nasprotnem primeru pride do neželenih mikrobioloških procesov, ki povzročajo razne bolezni (npr. vinski cvet, očetni cik).

Kmalu bomo opravili prvi pretok, ki naj bo za naša vina praviloma zračen. Zračni pretok ima dvojni učinek: ločimo vino od razpadajočih snovi, ki bi lahko povzročile napake in bolezni vina, ter odstranimo nečist vonj in okus, ki sta posledica razpada droži. Z brezračnim pretokom pretakamo vino samo, če se močno nagiba k porjavitvi (oksidacija).

Po končanem alkoholnem vrenju se po navadi začne mlečnokislinsko, ki ga povzročajo mlečnokislinske bakterije. Delimo jih na koristne, ki spreminjajo jabolčno kislino v mlečno (kar je značilno pri teranu), in škodljive, ki razkrajajo sladkor in alkohol in povzročajo bolezni vina. Če je pH prenizek (vrednost 2,8 – 2,9) preprečuje v jesenskih mesecih delovanje mlečnokislinskih bakterij in vsled tega pride večkrat v teranu do biološkega razkisa šele pozno pomladi, ko se pH dvigne zaradi zimskega padca kislin. Letos pa so vrednosti pH-ja v vseh vinih, tudi v teranu, nadpovprečno visoki (pH nad 3 - 3,2), kar omogoča mlečnokislinsko vrenje. Poleg tega je vsebnost jabolčne kisline relativno nizka, zaradi česar bodo mlečnokislinski procesi kratki, v nekaterih primerih celo težko opazni.

Bolezni in napakam vina bomo v prihodnjih številkah posvetili potrebno pozornost. Primerno pa se nam zdi, da se večkrat pojavljata pri mladih vinih: žveplovodikov bekser (H₂S) in porjavitve.

Žveplovodikov bekser je nevšečna napaka, ki se najpogosteje pojavi v mladem vinu. To dobi neprijeten, odvraten vonj in okus, ki nas spominja na gnila jajca. Vzrok je plin žveplovodik - H₂S, sestavljen iz žvepla in vodika. Ta plin nastaja med alkoholnim vrenjem mošta ali ob razkroju droži. Koliko tega neprijetnega plina se bo razvilo med vrenjem in ostalo v vinu, je odvisno od vrste kvasovk in od prisotnosti žveplovih spojin. Pri tem gre dodati, da tudi pri vinifikaciji brez dodajanja žvepla (pretežno v obliki metabisulfita) lahko pride do bekserja, ker ga proizvajajo samo glivice.

Bekser je preprosto odpraviti, če storimo to pravočasno. Vino je treba nujno prezračiti. Pretok mora biti zračen, spremlja naj ga žveplanje.

Druga pogosta napaka je porjavitev, kateri so podvržena v manjši ali večji meri vsa vina. Napaka je odvisna od stanja in ravnanja z grozdom, moštom ali vinom. Povzročitelji napake so encimi oksidaze, ki ob stiku z zrakom povzročajo porjavitev. Vino dobi rjav-

kasto do rjavo barvo, hkrati se pojavi motnost. Izgubi cvetico in svežino, vonj in okus sta spremenjena. Pri rdečih sortah pride tudi do razgradnje barvnih snovi, ki se izločijo v obliki umazano rjave usedline.

Napako preprečimo le tako, da vino ustrezno zavarujemo z žveplom v odmerkih, ki nam jih svetuje strokovnjak. Glede na to, da je učinek žveplovega dvokisa SO₂ odvisen v znatni meri od pH-ja in se ob visoki vrednosti tega parametra močno manjša, kot se dogaja letos, je treba občutno zvišati odmerke metabisulfita, če želimo uspešno zavarovati vino pred omenjeno napako.

Če tudi večje količine dodanega žvepla niso dovolj učinkovite pri preprečevanju spremembe barve in okusa, dodamo vinu tudi čistilo kot sta bentonit (50-80 gr/HL) in kazein (10-20 gr/HL) ali kompleksna čistila, ki vsebujejo obe omenjeni snovi.

Kot smo v uvodu poudarili, je pravilno razmerje z mladim vinom odločilnega pomena za kakovost tega proizvoda, zato še enkrat vabimo vinarje, naj skrbno sledijo dogajanju v kleti. Ob vsakem dvomu pa naj se obrnejo na strokovno službo, ker bi sicer z morebitnimi nepravilnimi posegi vinu prej škodili kot koristili.

Svetovalna služba Kmečke zveze

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

NAŠ POGOVOR - Gorski tekač Tadei Pivk

(Ne)pričakovano na svetovni vrh

Po zadnji etapi svetovnega pokala v gorskem teku Skyrunner World Series je bil Žabničan Tadei Pivk okronan za končnega zmagovalca v izredno zahtevni mednarodni konkurenci. Postavni 34-letni član kluba Aldo Moro-Team Crazy Idea, je sicer v kraju Limone del Garda na 23,5 km dolgi progi s 5600 metri višinske razlike osvojil drugo mesto, kar je bilo tudi dovolj, da je ohranil prednost v skupnem seštevku.

Po več sezonah vam je uspel preboj v sam vrh mednarodne konkurence gorskih tekačev. Odločujoč je bil drugi del sezone. Ali ste letos spremenili način vadbe?

Resnici na ljubo zmage v svetovnem pokalu nisem planiral. Priznati moram, da svojih nastopov ne pripravljam po strogo zastavljenih načrtih in vadbenih tabelah. Sezono sem pomladi začel dobro, ko sem v maju že dosegel dobro formo. Zmagal sem na etapi v španski Zegami, nato sem bil dva meseca brez nastopov na svetovni ravni. V tem času sem dobro treniral in držal to dobro formo vse do zadnjega nastopa pretekli konec tedna.

Lahko razkrijete, koliko časa posvečate treningom?

V letošnji sezoni sem res veliko treniral, vsaj po dvakrat na dan. Kilometrov ne štejem, saj ne opravljam velikih razdalj. Včasih kolesarim, vadim tudi v fitnesu.

Kje pa najraje tečete in kolesarite?

V okolici Žabnic in Trbiža. Ne jemljem v poštev možnosti, da bi sedel za volan avtomobila in se peljal kam drugam. Startam od doma in se odpravim na Belopeška jezera, na Višarje, čeprav teku v klanec posvečam le en del priprav. Raje tečem po položnejših stezah.

Računate na pomoč trenerja ali podobne figure?

Že štiri sezone mi sledi trener in osteopat Luigino Boccolini iz Čedad. Pri tem športu je obremenitev sklepov in mišic izjemna. Fizično moram biti 100 odstoten, zato je pomoč take osebe izrednega pomena.

Tudi prehrana je pri vztrajnostnih športih bistvenega pomena. Sledite posebni dieti?

Jem popolnoma normalno, ob tem pazim, da je moj vsakdanji jedilnik uravnotežen.

Letos ste nastopali tudi v ZDA, točneje v Montani in azijskem Hong Kongu, kar nedvomno predvideva tudi večji finančni zalogaj. Kdo vam pomaga in koliko sredstev zberete v sezoni?

Nekaj je tehničnih pokroviteljev, drugače imam malo sponzorjev, nekaj tudi zelo majhnih. Upam, da jih bo drugo leto več. Recimo, da za daljša potovanja in nastope v tujini odštejem do 2.500 evrov. V Hong Kong sem bil povabljen, tako da sem dobil povračilo potnih stroškov. V nagradnih skladih večjih prireditev so prisotne tudi denarne nagrade, a ne velike. Malenkostno pomagajo.

Tudi vaša zaposlitev je vezana na gore in prav tako je ta korak stran z vašega doma. Zaposleni ste kot žičničar pri podjetju Promotur.

V bistvu skrbim za smučarske proge. V poletnih mesecih, včasih tudi med zimo, sem zadolžen za vzdrževanje smučarskih naprav ali pa za varnost na samih smučarskih progah, drugače nadzorujem dogajanje ob vstopu in izstopu s sedežnic.

Niste le gorski tekač, pozimi ste tudi turni smučar. V tej disciplini prav tako žanžete uspehe. Že razmišljate o zimski sezoni?

Tekaške preizkušnje so letos zahtevale precej fizičnega, predvsem pa psihološkega napora. Nekaj časa bom počival. Zimske sezone še nisem začel.

Pri 34 letih tekač, v vašem primeru gorski, stopa v obdobje zrelosti, ko lahko izkaže maksimalni potencial. V zadnjem času pa se se tudi v tem športu uveljavljajo izredno mladi konkurenti. Med temi je 20-letni Švicar Remi Bonnet, ki vas je premagal v zadnji etapi svetovnega pokala.

Res je. Zanj sem že vedel, da je v vrhunski formi in da ga med tekmo sploh ne smem pogledati. Je mlad, dobro trenira in je precej suh: visok je skoraj kot jaz, ima pa 20 kg manj. Je velik talent. Upam zanj, da bo dalj časa obdržal to neverjetno kondicijo. Bonnet sem v Limoneju pustil kar mimo, tekem sem svojo tekmo in jo dobro upravljal, saj sem ves čas za sabo držal neposredne tekmece za naslov. Po drugi strani moj trener mi v prispodobi pravi: lahko precej izboljšaš katerikoli avtomobil, paziti pa moraš, da bo njegov motor tudi trajal čim več.

Izredno napornemu in za marsikoga noremu športu se je s časom približalo veliko rekreativcev in ljubiteljev gora. Veliko so prispevali specializirani spletni portali pa tudi vse bolj izdelani video-posnetki teka v naravi. Tudi sami boste zdaj deležni večjega medijskega interesa, kako pa gledate na razvoj tega športa?

V svojem potovanju v Hong Kong sem se srečal z izjemno kaotičnim dogajanjem velike metropole in opazil, koliko ljudi išče sprostitev. Vedno več ljudi teče in vedno več so se približali temu športu, saj so naveličani mestnega vrveža in hitrega sloga življenja. Ljudje si želijo zapustiti mestni vrvež in se približati naravi, saj je v naravi še lepo.

Po mednarodnem uspehu, kateri so vaši srednjeročni športni načrti?

Gorskemu teku se posvečam že deset let in še bom pri tem vztrajal, ker v tem preprosto uživam. Fizična kondicija in zdravje sta dobra, tudi hujših poškodb ni bilo. Upam, da bom lahko pri tem vztrajal še nekaj let.

Andrej Marušič

KOLESTARSTVO Tour 2016 tudi v Španiji, Andori in Švici

PARIZ - Prireditelji kolesarske dirke po Franciji so predstavili traso za leto 2016. Kolesarji bodo na 103. francoski pentli prihodnje leto skupno prevozili 3519 kilometrov. Dirka se bo začela 2. julija v Mont Saint-Michel, končala pa v Parizu tri tedne pozneje. Kolesarsko karavano čaka 21 etap, tudi v Španiji, Andori in Švici. Poznavalci napovedujejo, da bodo ključne odločitve padle v Pirenejih, na Mont Ventouxu, v Alpah in Bernu, prav tako pa bosta pomembna kronometra v 13. in 18. etapi.

ZVEZDNATI MOVISTAR - Najboljša kolesarska ekipa svetovne serije v sezoni 2015 Movistar bo v prihodnji sezoni še močnejša. Kolumbijcu Nairo Quintanu in Alejandro Valverdeju sta se pridružila Španec Dani Moreno in Kolumbijec Carlos Betancur.

Tadei Pivk na zadnjem gorskem teku ob Gardskem jezeru

NOGOMET - Tretji krog lige prvakov

Neverjetni 4:4

Roma je v Nemčiji že vodila z 2:4 - Usodne zadnje minute

LEVERKUSEN - Neverjetni 4:4 med Leverkusnom in Romo. Nemci, pri katerih je od prve minute igral slovenski igralec Kevin Kampl, so povedli že v četrti minuti. Javier Hernandez je uspešno izvedel strel z enajstih metrov, Mehičan je bil nato uspešen še enkrat v 19. minuti. Rimljani so za izenačenje rabili devet minut. Daniele De Rossi je prvič zadel v 29. minuti, nato je drugič zadel še v 38. minuti. Roma je do popolnega preobrata prišla v 54. minuti, ko je mrežo Nemcev zatresel Miralem Pjanić, za njim je zadel še Falque v 73. minuti. A se Nemci niso vdali. V 84. minuti se je med strelce vpisal Kampl, dve minuti kasneje je na 4:4 poravnal Admir Mehmedi.

Juventus za tretjo zmago

TURIN - Juventus bo drevi na domačem Stadiumu gostil nemško Borussia Mönchengladbach, ki je še brez točke v skupini D. Vrata Buffon bo na razpolago trenerju Allegriju, ki bo v obrambi zaupal trojici Barzagli-Bonucci-Chiellini. V napadu pa se bo Allegri bržkone odločil za Mandžukića in Morato. V primeru zmage si bo Juventus dejansko zagotovil mesto v osmini finala. Po slovenski televiziji Kanal A bodo drevi (20.45) predvajali tekmo PSG - Real Madrid.

SKUPINA E		Bate - Barcelona 0:2,	
Leverkusen - Roma 4:4			
Barcelona	2	2	1 0 5:2 7
Leverkusen	3	1	1 1 9:7 4
Bate	3	1	0 2 1:6 3
Roma	2	0	2 1 7:8 2
PRIHODNJI KROG (4.11.): Barcelona - Bate, Roma - Leverkusen			

SKUPINA F		Arsenal - Bayern 2:0,	
Dinamo Zagreb - Olympiacos 0:1			
Bayern	3	2	0 1 8:2 6
Olympiacos	3	2	0 1 4:5 6
Arsenal	3	1	0 2 5:5 3
Dinamo Zagreb	3	1	0 2 2:8 3
PRIHODNJI KROG (4.11.): Bayern - Arsenal, Olympiacos - Dinamo			

SKUPINA G		Porto - Maccabi 2:0,	
Dinamo Kijev - Chelsea 0:0			
Porto	3	2	1 0 6:3 7
Dinamo Kijev	3	1	2 0 4:2 5
Chelsea	3	1	1 1 5:2 4
Maccabi	3	0	0 3 0:8 0
PRIHODNJI KROG (4.11.): Maccabi - Porto, Chelsea - Dinamo			

SKUPINA H		Zenit - Lyon 3:1,	
Valencia - Gent 2:1			
Zenit	2	3	0 0 8:4 9
Valencia	3	2	0 1 7:4 6
Gent	3	0	1 2 3:5 1
Lyon	3	0	1 2 2:5 1
PRIHODNJI KROG (4.11.): Lyon - Zenit, Gent - Valencia			

ODBOJKA - Slovenska izbrana vrsta po EP v Bolgariji in Italiji

Giani do leta 2020?

Predsednik odbojarske zveze Metod Ropret: »Vemo, da ga bo do takrat težko zadržati pri nas«

LJUBLJANA - Predsednik odbojarske zveze Metod Ropret je zadnji teden srečen in ponosen človek. Župan občine Brezovica, enega najbolj odbojarskih krajev v Sloveniji, ima vso pravico, da si lasti del zaslug, da je odbojarska reprezentanca na evropskem prvenstvu nepričakovano osvojila srebrno kolajno in zbudila v tem obdobju nekoliko zaspano športno javnost. Podjetnik, športnik od glave do pet, ki sicer v športu nikoli ni bil profesionalc, je pa strah in trepet teniških igrišč, tisti, ki si želijo zmagovati, pa se ga izogibajo tudi v drugih disciplinah tekmovalne rekreacije, je za svoj hobi za razliko od brata - ta ima rajši nogomet in hokej (njegov sin je hokejist Olimpije), izbral odbojko. Ker pa se ničesar ne loti polovično, je iz tega v Sloveniji do zdaj zapostavljenega športa hotel narediti zgodbo, pa tudi če v to vložijo lasten denar. Na roke mu je šla nadarjena generacija fantov, ki pa ni imela strokovnjaka, da bi to nadarjenost spremenila v rezultat. A ga je našel, marca letos je na selektorsko klop pripeljal legendarnega italijanskega selektorja Andreo Gianija.

»Gianija smo dobili z nekaj sreče, nekaj pa je zato zaslužna tudi intuicija. Ko nas je zapustil Luka Slabe, smo izdali razpis, na katerega se je prijavilo 22 kandidatov in to sama eminentna imena. Na koncu so v naših razmišljanjih ostali Igor Kolaković, Ljubomir Travica in Giani. Po pogovorih z njim, predvsem ko mi je rekel 'šef, jaz hočem to delo', smo se odločili zanj. Dobro je poznal naše igral-

ce, naše zmožnosti, kakovost igralcev in njihov značaj. Vidite, da se nismo zmotili. Vsi zdaj doživljamo izjemne trenutke,« se smeji predsedniku.

Pred dvema letoma je v Sloveniji na konferenci Sporto gostoval slovit srbski odbojkar Vanja Grbić, ki je pohvalil slovensko reprezentanco, potrdil, da ima velike zmožnosti, a hkrati dodal, da se mu ne zdi, da je dobro vodena. »Slovenecem se že pri predvajanju himne vidi, da ni vse, kot bi moralo biti. Že v pogledu na njihove oči se opazi nek strah, pomanjkanje samozvesti in zbranosti. Mislim, da Slabe, ki je sicer dober strokovnjak, ni pravi, da bi iz teh posameznikov lahko naredil ekipo,« je takrat dejal Grbić.

Predsednik meni, da uspehov s srebrno kolajno še ne bo konec. »Poskušam razmišljati na tak način, kot razmišlja nas selektor, zato pravim, to je začetek naše zmagovalne poti in ne konec. Zavedam pa se, da je take uspehe težko ponavljati. Naša naslednja velika cilja bosta evropsko prvenstvo leta 2019, za katerega obstaja velika možnost, da bo pri nas, in olimpijske igre leta 2020, na njih želimo nastopiti po vodstvu Gianija. Vemo, da ga bo do takrat težko zadržati pri nas, a storili bomo vse, da ga bomo. Nekateri indici pa že zdaj kažejo na to, da naše želje niso nerealne. Pa tudi, če bo potrebno seči bolj globoko v blagajno, čeprav Andrei denar ni najpomembnejša stvar,« je glede podaljšanja sodelovanja z Gianijem (zaenkrat ima pogodbo le še za naslednje leto) optimističen Ropret.

Danes zvečer tri tekme

Drevi ob 20.30 bodo v Križu igrali pokalni četrtfinale elitne lige med Vesno in Krasom (na fotografiji Dino Stančič). Zmagovalec, v primeru neodločenega izida bodo streljali enajstmetrovke, se bo uvrstil v polfinale. Pokalno tekmo čaka tudi prošeško Primorje v 2. amaterski ligi. Rumeno-rdeči bodo v Campoformidu igrali proti ekipi 3 Stelle. Danes bodo igrali tudi nogometaši Sovodenj. V zaostalem krogu 1. AL bodo ob 20.30 gostovali pri Domju,

Junaka

Župan Nove Gorice Matej Arčon je včeraj sprejel člana srebrne slovenske odbojarske reprezentance, organizatorja igre Dejana Vinčiča in pomočnika trenerja Sama Miklavca. Na sprejemu so odlična športnika spremljali družinski člani, prijatelji in ekipa zvestih navijačev.

V OSPREDJU - Nizka srednja starost in večje število treningov

»Nismo rekreativci«

Košarkarja Bora na tekmi proti Bregu

Nogometaša Krasa Carlevaris in Tawgui (v ozadju)

Odbojkarja združene ekipe Olympie

FOTODAMJ@N

Kaj imajo skupnega članske ekipe Bora Radenske (košarkarska deželna C-liga), Jadrana (državna C-liga), Krasa (nogometna elitna liga) in odbojkarjev združene ekipe Olympie Vala Soče? Prvič: enako število treningov, štirikrat tedensko. Drugič: zelo nizka povprečna starost članskih ekip. Tretjič: tako košarkarji Bora kot nogometaši Krasa so letošnjo sezono začeli izjemno solidno. Bor je še brez poraza (tri zmage). Tri zmage je zbral tudi Jadran, ki pa je tudi enkrat izgubil. Kras ima prav tako za sabo en poraz. Z nedeljsko zmago pa se je prebil v zgornji del lestvice. Združena goriška ekipa Olympie bo prvenstvo začela šele zadnji konec tedna oktobra. Štirikrat tedensko trenirajo tudi odbojkarji Sloge Tabor (B2-liga). V to skupino pa ne sodijo, saj so povprečno starejša ekipa.

Četrty trening je novost predvsem pri Boru. »Zaželeli so si ga sami igralci. To me zelo veseli. Hitro smo ga uvedli. Trikrat vadimo košarkarske elemente. En trening pa posvetimo atletski pripravi, ki jo vodi naš košarkar Miran Bole,« je povedal Borov trener **Dean Oberdan**. »Pravzaprav bi ta morala biti normalna praksa. Ambiciozni športniki bi morali biti vsak dan na igrišču ali v telovadnici. Samo tako lahko napredujejo in lažje dosežejo cilje. Trije ali še slabše dva treninga so zgolj brezplačna rekreacija! Nismo rekreativci,« trdi Oberdan.

Trener nogometašev Krasa **Tonči Žlogar**, ki ima za seboj zanimivo poklicno kariero, celo pravi, da bi morali tudi v elitni ligi imeti še vsaj peti ali celo šesti trening tedensko. »Enostavno zato, ker bi tako lahko lažje odpravljali individualne napake, bi popravljali motorične sposobnosti in pilili tehniko ter taktiko. Sam sem pri osemnajstih letih treniral šestkrat do sedemkrat tedensko,« je dejal Žlogar in obenem utemeljil, zakaj mlajši lažje prenašajo večje število treningov: »Čas regeneracije je krajši. Mlajši se prej odpočijejo. So tudi bolj motivirani in ambiciozni. Z mladimi moraš pač biti bolj vzgojitelj kot trener, čeprav igrajo že v članski ekipi. Kot se temu pravi: malo korenčka in tudi nekaj palice.«

Telovadnica je drugi dom trenerja združene ekipe Olympie **Fabrizia Marchesinija**. »Odbojka je zelo tehničen šport. Vadba je torej bistvenega pomena. Razli-

čne variante moramo preizkušati stokrat. Lep primer je izjemno mlada ekipa Sisley Volley, ki nastopa v naši skupini državne B2-lige. Letos bodo v glavnem igrali z lansko ekipo under 17. Že nekaj let na začetku sezone Sisley starta z vklopljeno ročno zavoro. V drugem delu prvenstva pa so izjemno bojevit in konkurenčni. Iz meseca v mesec rastejo, saj trenirajo veliko in zelo konstantno. Vsi klubi v B2-ligi ne trenirajo štirikrat tedensko, saj je to za nekatere finančno zahtevno. Odbojkarji namreč prihajajo od vsepovsod. S treningom manj klubi varčujejo na potnih stroških.«

Mlado ekipo ima letos tudi Zalet Sloga v deželni C-ligi. »Zaradi službenih obveznosti nekaterih igralcev in zasedenosti telovadnice pa ne treniramo trikrat tedensko. Četrty trening bi vsekakor bil dobrodošel, saj nabereš tako mesečno dodatnih štiri ali pet treningov,« pravi trener in nekdanji slovenski reprezentant, Izolan **Jasmin Čuturič**. (jng)

JASMIN ČUTURIČ

FOTODAMJ@N

FABRIZIO MARCHESINI

BUMBACA

DEAN OBERDAN

FOTODAMJ@N

ANTON ŽLOGAR

FOTODAMJ@N

NAMIZNI TENIS - Moška državna C1-liga ter deželna prvenstva

Igralci Krasa za las ob zmago Bolj uspešni v deželnih ligah

V drugem krogu namiznoteniških prvenstev so končni izidi posameznih tekem le delno zadovoljili zgoniško društvo. V moški C1-ligi, tokrat v domači telovadnici, so krasovci ponovno prepustili točki nasprotnikom, čeprav za las. Rezultat 5:4 za Redentore 1971 pušča grenak priokus, saj bi z nekoliko več športne sreče lahko zmaga ostala doma. Celotrije dvoboji so se zaključili s tesnim 3:2 za nasprotnike in ko bi se le eden v korist krasovcev, bi potem na lestvici opazili višjo uvrstitev rdeč-belih. A-ligašica **Martina Milič** je v soboto nastopala z moškimi kolegi ter na koncu takole izjavila: »Videla sem dobro tekmo, borbenost, a nastopamo v kvalitetnejšem prvenstvu, kjer je ritem igre nedvomno višji. Treba se bo nanj privaditi, zaradi tega z optimizmom gledam naprej. Verjamem, da bomo tudi mi rasti iz tekme v tekmo.« Prav Miličeva je z dobro igro

proti najbolj nevarnemu nasprotniku Fabiu Roncolatu bila na pragu zmage, ravno tako se je Dušanu Michalki izmuznila, potem ko jo je praktično imel že v rokah, tudi z Roncolatom. Tom Fabiani bi z večjim samozaupanjem lahko odpravil Marca Chinaglio, obenem je z Roncolatom okusil močnejše in bolj rotirane udarce. V gosteh pri tržiškem DLF Isontino pa je moška D1-liga spravila v žep nov par točk. Tjaša Kralj, Edi Bole in Simone Giorgi si v bistvu nimajo česa očitati. »Igrali smo vsi trije zelo dobro, še najbolj bi pohvalila Edija, ki je z umirjeno in preudarno igro spravil na kolena tudi njihovega najnevarnejšega igralca Alda Dondo. Škoda le za izgubljeno točko Simoneja, drugače končen izid 5:1 v našo korist je povsem zaslužen!«, je navdušeno komentirala tekmo namiznoteniška igralka A2-lige **Tjaša Kralj**, ki ni imela nobenih težav proti nasprotniko-

ma. Pravim maratonam pa smo bili priča v D2-ligi, v kateri sta bodisi Kras A kot Kras B strla odpor nasprotnikov s tesnim 5:4. Kras A Ettoreja Malorgia, Monike Masetti, Paola Folgreja in Roberta Trampusia je po dolgem trepetanju le odpravil Trieste Sistiana A, proti kateremu je bil Malorgio s tremi osvojenimi točkami najbolj koristen igralec. V B skupini so prednost imeli mladi krasovci Matteo Parenzan, Katarina Milič, Luca Ceppa, ki so skupaj s Sonjo Milič okusili sladko zmago proti ekipi iz Gumin. Razveseljivo je dejstvo, da je čisto vsak prispeval h končni zmagi. Dvojni poraz pa so v nedeljo utrpeli igralci prvenstva D3-lige open. V prvi tekmi so Saša Paulina, Erik Giacomini in Romeo Nava gladko izgubili proti goriški Azurri s 6:0, v drugi pa s 5:1 klonili proti Polisportivi San Giorgio. Točko za Kras je prispeval Romeo Nava. (R)

CIRILA KRALJ

Odbojka, petje in ... računi

Cirila Kralj so pred dvema letoma podelili priznanje za zvestobo in življenjsko delo. Nekdanja solidna odbojkarica iz Slivnega je nabrežinskemu Sokolu zvesta že od mladih let. »Najprej sem bila aktivna odbojkarica. Igrala sem celih dvajset let, od 14. do 34. leta starosti. Najprej pri Sokoli, nato pri združeni ekipi Meblo v B-ligi in nazadnje znova pri Sokolu. Igrala sem na križu, enkrat pa sem se preizkusila tudi kot podajalka,« se je svoje športne poti spominjala Kraljeva (letnik 1958), ki je zaposlena v računovodskem uradu Občine Devin Nabrežina. »Kar zahtevna služba, saj se je treba stalno izobraževati. Pravila se stalno spreminjajo,« pravi Cirila, ki skrbi za društvene težave v večernih urah. »Pred začetkom sezone je največ dela. Prejšnji teden sem skoraj vsak večer od 21.00 do 24.00 posvetila društvenim obveznostim. Ukvarjala sem se predvsem z vpisovanjem po spletni strani odbojarske zveze. Pri Sokolu sem namreč odgovorna za žensko odbojko. Letos imamo precej ekip: ekipo miniodbojke, U12, U13, U14, U16 in člansko ekipo v prvenstvu prve divizije. Zadnji dve ekipi delujeta v sklopu skupnega projekta Zaleta.«

Kraljeva se spominja najtežjega obdobja pri Sokolu. »To so bila leta od 1996 do 2001, ko nismo imeli na razpolago telovadnice. Borili smo se za obstoj. Bila so težka leta, ampak na koncu je bila požrtvovalnost in trud nekaterih odbornikov poplačana. Ko smo znova imeli na razpolago telovadnico, je naše delovanje znova zaživelo. Delo pri društvu mi je v veliko zadoščenje. Ponosna sem, da lahko nekaj storim za našo skupnost,« pravi Cirila, ki tudi poje pri nabrežinskem mešanem pevskem zboru Igra Grudna.

Ko le more, se Cirila odpravi na krajši ali daljši sprehod v naravo. »V Slivnem imamo nešteto poti. Pred leti sem tudi naredila tečaj nordijske hoje. V zadnjih dveh mesecih pa palic žal ne uporabljam. Ležijo v kotu.«

Njegova hčerka je tudi odbojkarica in igra za ekipo Zaleta Sloge v deželni C-ligi. Starejša pa se trenutno ne ukvarja s športom. »Nekoč sem tudi smučala pri Devinu. Zadnja leta pa ne,« je še dodala Kraljeva. (jng)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi

21.20 Film: *The Help* (dram., '11, i. E. Stone) **0.00** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di un angelo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Serija: Criminal Minds **23.35** Unici

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Parlamento Spaziolibero **10.10** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

12.35 Switched at Birth **13.15** Sabrina, vita da strega **14.45** Stargate Atlantis **15.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.30** Andromeda **16.15** Star Trek: Enterprise **16.55** Novice **17.00** Robin Hood **17.40** Beauty and the Beast **18.20** Reign **19.00** Under the Dome **19.45** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **21.10** Film: Sword of Vengeance (akc.)

22.30 Film: *Machete* (akc.)

RAI5

14.15 Capolavori della natura **15.05** I due oceani del Sudafrica **16.05** Film: Finalmente domenica! (det.) **17.55** Contact **18.20** Novice **18.25** 20.40 Passepartout **18.45** Un lento viaggio africano **19.45** Art of... Cina **21.05** Riccardo Guadi – Prove d'orchestra **23.00** Come si muta un'opera d'arte **23.25** Ghiaccio bollente **23.30** Marvin Gaye – Greatest Hits Live '76

RAI MOVIE

14.10 Film: Nata ieri (kom.) **15.55** Film: Il kentuckiano (dram.) **17.45** Novice **17.50**

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (20. oktobra 2015)

Vodoravno: kraki, I. T., Karpati, Runarsko, Avellino, osir, Panama, atlas, kitara, Kalan, Kra, Kojanec, Rat, le, Air, moda, tnal, akut, Prati, Metlika, O. M., Rur, liana, tovariš, Viki, Braco, Marino, anortit, anteridij, K. A., ANSA, Rieti, Aja; *na sliki:* Marko Kojanec.

Film: La ragazza delle balene (dram.) **19.35** Film: Acapulco, prima spiaggia... a sinistra (kom., It., '82)

21.15 Film: *Notte prima degli esami – Oggi* (kom., It., '07, i. N. Vaporidis) **23.00** Movie.Mag **23.30** Film: Fargo (krim., '96)

RAI PREMIUM

11.15 Nad.: Un posto al sole **12.15** 19.25 Nad.: Terra Nostra **13.00** Nad.: Rosso San Valentino **14.00** Serija: I misteri di Murdoch **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Serija: Un medico in famiglia **17.00** Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Valeria **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Che Dio ci aiuti **21.20** Pechino Express – Il nuovo mondo **23.40** Mister Premium

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: R.I.S. - Delitti imperfetti **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Flikken – Coppia in giallo **16.35** Film: Due settimane in un'altra città (dram.) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Doc West (western, '09, i. T. Hill)

23.30 Film: *Squadra 49* (dram., '04, i. J. Travolta)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Nad.: Squadra antimafia **23.30** Matrix

ITALIA1

6.45 Risanke in otroške oddaje **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 17.45 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Grande Fratello **13.25** Šport **14.00** Nan.: Simpsonovi **14.25** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.55** Trofeo Luigi Berlusconi **20.00** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Colorado

IRIS

13.25 Film: Moresque – Obiettivo allucicante (spio.) **15.20** Film: Il ritorno di Ringo (western, '65) **17.15** Note di cinema **17.20** Film: La polizia ha le mani legate (det., It., '75) **19.15** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Si può fare (kom., It., '08, i. C. Bisio) **22.45** Film: L'anima gemella (kom.)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Murder 101 **16.30** Serija: Ironside **18.20** Serija: Il commissario Cordier **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.50** 11.25, 19.00 Cuochi e fiamme **8.40** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.25** Serija: Providence **17.10** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.40** Il boss dei comici

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.40 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **12.30** Italia economia e prometeo **13.00** 20.00 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Roma InConTra

LAEFFE

10.45 Chef Sara in Italia **11.40** 13.40 Il cuoco vagabondo **12.45** Bourdain: Cucine segrete **14.45** Chef Sara sulle Alpi **16.40** Jamie: Menù in 30 minuti **18.45** Il re dello street food **19.55** Novice **20.00** Viaggi nudi e crudi **21.05** Nad.: Tess dei D'Urberville **22.20** Nad.: Maison Close – La casa del piacere **23.20** Film: Another Year (dram.)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Agenti Speciali Property – New York **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: CAT. 8 – Tempesta solare (zf)

DMAX

12.30 Turtleman **13.20** Cattivissimi amici **14.10** 19.30 Rimozione forzata **15.05** Video del tubo **16.30** 22.55 Ritorno al futuro: 30 anni dopo **17.20** Property Wars **17.45** Cacciatori di tesori **18.35** Affare fatto! **20.20** Affari a quattro ruote **21.10** Atari: Game Over **22.00** Ciak, ti sfido!

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.40** Umetnost igre **12.20** Nad.: Blisk **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.25** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** 0.40 Profil **17.30** Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Infodrom **18.10** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Otolina Jasmine (dram., '13, i. C. Blanchett, A. Baldwin) **21.40** Kino Fokus **22.00** Odmevi **23.05** Serija: Sabotaža

SLOVENIJA2

7.00 Risanke in otroške odd. **8.15** Zgodbe iz školjke **9.10** 23.50 Točka **10.30** 10 domačih **11.00** 17.00, 0.35 Halo TV **12.05** Dobro jutro **14.45** Vikend paket **16.10** Dober dan **17.55** Nogomet: pokal Slovenije, četrtfinale, Rudar – Maribor, prenos **19.50** Žrebanje Lota **20.00** City Folk – Obrazi mest **20.30** Čas za Manco Košir **21.20** Dok. odd.: Ob 70-letnici Big Banda RTV Slovenija – Pogled v arhivsko knjigo **22.15** Odd.: Bleščica **22.45** Aritmija

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.25** Meridiani **15.25** Dok.: Posvečeno Kopru **15.55** Potopisi **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Sledi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.20, 23.55 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Alpe Jadran **20.30** Folkfest 2015 v Spilimbergu **21.00** Dok.: Rabin in nemški častnik **22.15** Nogomet: pokal Slovenije, četrtfinale, Rudar – Maribor

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **7.50** 9.40, 10.50, 12.05 Tv prodaja **8.05** 17.20 Nad.: Odpuščenje ljubezni **9.55** Sanjska ženska **11.05** Nad.: Grehi preteklosti **12.20** 20.00 Gostilna išče šefa **13.50** Preverjeno **14.55** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.30 Novice in vreme **21.30** Nad.: Usodno vino **23.00** Serija: Dekle s popolnim spominom **23.55** Serija: Na kraju zločina – Miami

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** Risanke in otroške oddaje **8.35** 12.40 Serija: Družinsko bojišče **9.00** 16.35 Serija: Zmešana sosedja iz sta-

IRIS

Sreda, 21. oktobra
Iris, ob 21. uri

Si può fare

Italija 2008

Režija: Giulio Manfredonia

Igrajo: Claudio Bisio, Anita Caprioli in Andrea Bosca

Nello se na lepem znajde na čelu zadruge, katere člani so bivši bolniki, pacienti, ki so po uvedbi zakona 180 in tako zvane reforme Basaglia stopili novemu življenju in novi realnosti naproti.

Zapustili so norišnice in centre za umobolne, zdaj preživljajo vsakdan v družbi drugih bivših internirancev a njihovo življenje ni posebno navdušujoče.

Nello zato odloči, da jim ponudi novih izzivov in jih pri tem izuči tudi novega poklica. Njegov cilj je seveda ta, da bi se oni boljše vključili v novo življenje in se seveda počutili tudi veliko bolj koristne družbenemu okolju.

Ideja na začetku naleti na marsikatero težavo, tako s strani psihiatrov, kot tudi uspešnosti posameznih pacientov na delovnem mestu, a naposled se res izkaže za zmagovito.

Film se delno navdihuje po resnični zgodbi do katere je prišlo v Pordenonu.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

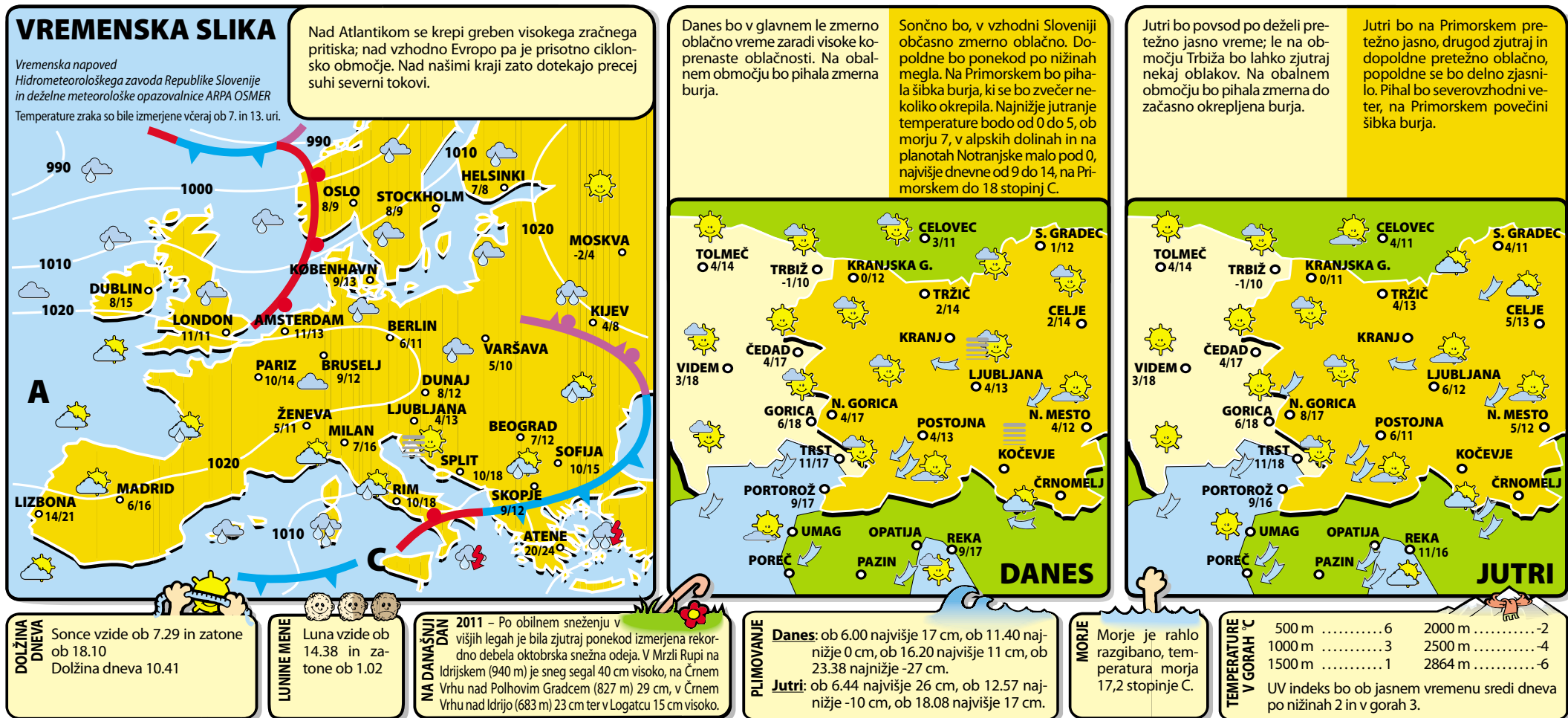
Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-
roma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za
objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo
avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po
predhodnem dogovoru z založnikom.

Brezpilotna letala bo treba v ZDA registrirati

WASHINGTON - Minister za transport Anthony Foxx in vodja Zvezne uprave za letalstvo v ZDA Michael Huerta sta sporočila, da bo posebna delovna skupina do sredine novembra pripravila nova pravila za zasebna brezpilotna letala, ki naj bi veljala že sredi decembra. Med drugim bodo uvedli njihovo obvezno registracijo. Brezpilotna letala bodo priljubljeno praznično darilo in ameriška vlada želi uvesti nova pravila še pred božičem, ker je njihovo nenadzorovano letenje postalo nevarno za javnost. Eno od teh letal je lastniku septembra ušlo izpod nadzora in njegove razbitine so na tleh poškodovale 11-mesečno deklico v Kaliforniji. Brezpilotna letala s kamerami tudi kršijo pravico do zasebnosti in to želi vlada regulirati.

Ferrari danes začenja pohod na Wall Street

RIM - Delnice avtomobilске legende Ferrari bodo danes začele kotirati na Wall Streetu. Lastnik Ferrarija Fiat Chrysler upa na hiter start, kot napoveduje tudi veliko povpraševanje po delnicah v zadnjih tednih. Če bodo vsi vpisani investitorji vplačali maksimalne opcije, bo prodanih 10 odstotkov Ferrarija, vrednost podjetja pa bi bila postavljena okoli 10 milijard dolarjev. Zanimanje vlagateljev naj bi preseгло ponudbo, vseeno pa rast cene delnice ni zagotovljena. Analitiki opozarjajo, da so to negotovi časi za avtomobilsko industrijo, ki jo je pretresel škandal okoli Volkswagena in njegovega goljufanja na okoljskih testih.

SLOVENIJA - Po novem pravilniku ministrstva za okolje in prostor Iz narave bodo odvzeli 109 medvedov in 7 volkov

LJUBLJANA - V Sloveniji bo iz narave v obdobju od 1. oktobra letos do 30. septembra prihodnje leto predvidoma odvzetih 109 rjavih medvedov in sedem volkov. Za odstrel je predvidenih 89 medvedov, preostalih 20 predstavljajo predvidene izgube. Tako predvideva pravilnik, ki ga je sprejelo ministrstvo za okolje in prostor.

Rjavi medved in volk sta v Sloveniji in EU zavarovani vrsti, zato je aktivno poseganje v populacijo možno le v omejenem obsegu in pod posebnimi pogoji, ki zagotavljajo, da se zaradi posega ne poslabša ugodno stanje ohranjenosti zveri, so v sporočilu za javnost spomnili na ministrstvu.

Večina, 72 medvedov, bo odstreljenih v osrednjem območju populacije medveda, gre za dele kočevsko belokranjskega lovsko upravljalvskega območja, Notranjske in zahodno visoko kraškega lovsko upravljalvskega območja.

Od predvidenih sedmih volkov bodo tri odvzeli na kočevsko belokranjskem in novomeškem lovskem upravljalvske območju, dva na Notranjskem ter po enega na zahodno visoko kraškem lovskem območju in primorskem lovskem območju. »Na podlagi strokovne ocene je to število, ki ne bo ogrozilo ugodnega stanja populacije volkov,« so ob tem poudarili na ministrstvu.

Odstrel je po pojasnilih ministrstva usmerjen na manjše in mlajše živali z upoštevanjem v pravilniku predvidene prostorske razporeditve. Zaradi zmanjšanja možnosti vpliva na socialno strukturo tropa je predpisana dolžba, da se odstrel zaključijo takoj, ko so iz kateregakoli vzroka mrtvi trije odrasli volkovi (stari dve leti ali več). (STA)

Sodobni pes izvira iz Srednje Azije

NEW YORK - Sodobni pes izvira iz Srednje Azije, v novi genetski raziskavi te živalske vrste ugotavljajo znanstveniki. Pes je sicer potomec divjega volka, udomečevanje teh pa se je pred okoli 15.000 leti začelo na območju današnjega Nepala ali Mongolije. Psi so najbolj raznolika živalska vrsta na planetu, saj jih ljudje vzrejajo že več tisoč let. Vsi izhajajo iz divjih volkov, ki so jih postopoma udomečili. Znanstvenika Adam Boyko in Laura Shannon z ameriške zasebne univerze Cornell trdita, da se je to prvič zgodilo na območju današnjega Nepala ali Mongolije. Znanstvenika sta analizirala vzorce DNK več kot 5000 psov 161 pasem v 38 državah. V raziskavo niso bile vključene samo čistokrvne pasme, ampak tudi skupine, ki doslej niso bile dovolj zastopane v raziskavi, tudi skupina potepuških oz. "vaških" psov. Ta predstavlja 75 odstotkov svetovne populacije psov in predstavlja ključni delež v sestavljanju o poreklu sodobnega psa.

»Dejstvo, da smo raziskali toliko psov iz različnih regij, nam je omogočilo zožiti območje avtohtonih psov,« je pojasnil Boyko. To jih je privedlo do Srednje Azije kot mesta izvora psa na skoraj enak način, kot so genetske študije locirale izvor sodobnega človeka v vzhodni Afriki. »Ni dvoma, da so se zadrževali okoli lovskih taborov in se postopoma navajali na življenje ljudi. Navezali so se na nas in to je izpadlo zelo dobro, saj je danes na svetu okoli milijarda psov in samo deset milijonov volkov,« je pojasnil Boyko.

fotoutrip '15

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Zmaga revolucije: Che Guevara v Santa Clari

ERIKA